

В.П.ПОЛОВИНЧУК

ФЛОРИДА

СТЕЛЛА

В.П.ПОЛОВИНЧУК

ФЛОРИДА
СТЕЛЛА

Р О М А Н

Книга друга

ВІННИЦЯ - 2016

Половинчук В.П. ФЛОРИДА. Стелла. Роман. Книга друга. Вінниця: - 2016. – 100с.

Про кохання американської дівчини та українського юнака у черговому творі академіка В.П. Половинчука. Повісті «Від хулігана-пастушка – до академіка», «Закоханий хабарник», «У кожного своя доля», «Любов педагогічна», «Учитель танців», «Сміються, плачуть солов'ї», романи «Любов зла – полюбиш...», «Цветы Софии», «Червоне – то любов», «Небесний сектор» та перша книга роману «Флорида» опубліковані у 2010-2015р.р.

Присвячую чарівній ЕН.

*Збіг з реальними подіями випадковий.
Усі персонажі вигадані.*

Товарищ
москаль!
На Україну
шуток
не скаль!!!

В.В.Маяковський. Долг Украине.

1.Романтика Маямі

Того вечора сповнена приємних спогадів студентка гуманітарного університету Стелла лягла спати дуже рано. З першого поверху долітали приглушені звуки телевізійного серіалу, який переглядали батьки. Молодший брат Томас гуляти нікуди не пішов та зачинився у своїй кімнаті. Видно, що бувало часто, шукав щось в Інтернеті. Денна спека надворі, після поливу доріг увечері водою, повільно спадала. Через відчинене вікно у їх спальному районі було чутно, як вулицею повільно проїжджали автомобілі. Неподалік один зупинився, клацнули дверцята. Відчувався приємний запах магнолій, висаджених в їхньому дворіку. А у її кімнаті на другому поверсі батьківського котеджу, що знаходився у передмісті Маямі, тихо лунала лірична спокійна пісня улюбленої співачки, незабутньої Уїтні Х'юстон. Стелла мала гарний голос, мріяла теж співати на сцені. Але раптова трагічна смерть Х'юстон надзвичайно вплинула на

дівчину. Вона в котрий раз з болем у душі розглядала великий рекламний портрет красуні співачки, що висів проти її ліжка на стіні.

«Уїтні досягла в житті блискучих висот. Їй, що зросла у бідній афро-американській сім'ї, аплодувала вся країна. Її пісні постійно транслювались по радіо та телебаченню. Вишукані чоловіки вважали за честь поцілувати руку красуні. Виступи у кращих кіноконцертних залах були розписані рік наперед. Про особисте життя репортери говорили різне. Лише після смерті сказали, що вона покохала свого одруженого охоронця, який не відповів їй взаємністю. Нерозділене кохання ніби й стало причиною смерті у розквіті сил і таланту. Невже можна так покохати, що навіть життя стане немилим? У прочитаних романах пишуть, що кохання – це найвищий прояв емоцій та почуттів людини. Воно може бути щасливим і нещасним. Але щоб із-за нього добровільно піти з життя? У таке важко повірити. Часто посилаються на шекспірівських Ромео і Джульєтту. Так вони ж були майже дітьми. А діти схильні до екстремізму у своїх почуттях.

Моя подруга весела струнка білявка Катрін у кохання не вірить. Їй просто подобається мій брат Томас. Вона іноді разом зі мною після занять в університеті заходить до нас. Незважаючи на мамине прохання нормально пообідати, щось швиденько перекусимо і, якщо Томас вдома, то просимо його піти з нами до недалекого аквапарку, чи взяти нас на вітрильник та вийти в океан. Частіше за все брат давно уже подавався до своєї яхти, біля якої завжди знаходилась робота. Вітрильника Томас купив вчорніш за свої кошти. Під час канікул все літо пропрацював на далекій північній Алясці матросом риболовецького траулера. Мати його умовляла знайти тимчасовий заробіток тут у Маямі. Адже влітку в пік пляжного сезону до нас на роботу приїжджає маса студентів з усього світу. Та батько підтримав сина. Сказав, що саме в таких екстремальних умовах викується справжній чоловічий характер. Робота, розповідав брат, була дуже важка. Весь час без вихідних в океані тралили, сортували та частково переробляли рибу. Повернувся додому веселий, зовсім схудлий, із задубілою на обличчі та долонях шкірою. Почав там палити. Перший час розповідав історії про роботу в океані та ходив похитуючись, ніби по палубі траулера. Але на недорогий вітрильник кошти заробив. Так здійснилась його давня заповітна мрія. Ра-

ніше брав вітрильник на прокат. А тепер пропадав біля свого «Алеуту», названого на честь Алеутських островів, біля яких майже все літо ловив рибу.

Та сьогодні сталась страшна подія. Томас ледь не загинув. У сильний шторм в океані його вдарило парусом. Він втратив свідомість, впав на палубу і, якби не мужній український студент Макс, хвиля знесла б його в океан. Міг втопитись. Я Томасу вчора говорила, що буде шторм. Та шалапутний брат не повірив. Макс вчасно кинувся на допомогу. Реально ризикуючи своїм життям, він витяг брата на беріг. Як йому вдалось це зробити при таких великих хвилях, не представляю! Адже хвилі дуже заважають вийти на берег. Томас запросив хлопця до нас на вечерю і ми з ним познайомились. Високий, чорнявий, мовчазний красунчик. Волосся коротко підстрижене. М'язи так і грають на руках, торсі. Томас з вдячністю за порятунок назвав його братом. Мені теж буде за брата. Мати його ледь не розцілувала. Батько запросив іти до своєї фірми на роботу. Адже прибиральником біля басейну багато не заробиш. А Макс на Україні потрібно платити за навчання. Скромний неговіркий юнак сказав, що живе у чудовій країні, де із-за недолугих політиків більшість людей ледь зводять кінці з кінцями. Чому вони таких політиків допускають до влади? Просто не голосуйте за них! Батько каже, що там біля двохсот політичних партій. Видно, виборцям дуже важко розібратись, яка з них зможе навести лад в країні. У нас значно простіше. Адже у виборах беруть участь дві партії. Коли люди стають незадоволені однією, наступного разу голосують за іншу.

У Макса на потилиці малесенький хвостик волосся. Так і кортіло смикнути за нього, коли ми з братом підвозили хлопця до його котеджу. Ледве стрималась! Боялась, що образиться. Він весело розповідав, як після шторму виловив з басейну невеликого крокодильчика. Ми з Томасом заливались від сміху. Адже раніше Макс живого крокодила не бачив. Боявся, що не догледів за басейном і звільнять з роботи. Тому сміливо пішов у воду та за допомогою сачка зтяг зубатого до підсобки. А потім з адміністратором запхали тваринку у мішок. Крокодил виривався, шкірив зуби, ледь не відкусив Максу палець. Та вдвох вони справились, вивезли повзуна за місто і випустили в озеро. У нас же крокодилів багато. Я їх дуже боюсь!

Макс іноді якось зняковіло поглядав у мій бік. Давно не зустріча-

ла такого хлопця. У нашій групі в універсі більше третини юнаків. Вони з дівчатами поводять себе досить вільно. Ден уже двічі чіплявся до мене. На одній вечірці хотів поцілувати. Та у нього, як у більшості боксерів, скривлений набік ніс та ще й ходить згорблений. Гляну на нього, дуже хочеться розсміятись. Він лише нахилився до мого обличчя, я так і пирснула від сміху. Юнак розізлився та швидко пішов до іншої кімнати. Нащо мені такий згорблений залицяльник з кривим носом! Знайомі будуть мовчати, а в душі насміхатись. Особливо Томас. Йому дуже хочеться мене підкусити. В школі я недоуго товаришувала з Інваром. У того були великі очі та чомусь майже постійно сумні. А ще високий, худорлявий. Може чимось хворів, не признавався. Так Томас прозвав його оселедцем і декілька раз зі сміхом жартував: «Дивись, щоб ти не стала скумбрією! Оселедці завжди товаришують зі скумбріями». Згодом я грала у великий теніс в парі з моторним Дональдом. Ми часто вигравали. Він мені був до вподоби. Але у Дональда була дівчина, що займалась веслуванням на байдарці. Крім тенісу, у нас інших розмов не було. Я йому навіть жодного разу не сказала, що непогано стріляю з револьвера та спортивної гвинтівки. Це у мене таке хобі, щоб захиститись у майбутньому, коли стану знаменитою, від можливого кілера. Більше ні з ким не товаришувала. Щоб майже у двадцять років бути без хлопця – це нонсенс. Ніхто не повірить! Та навчання, теніс, стрільба забирають багато часу. Сьогодні придивилась до красунчика Макса. Неважливо, що він з іншої країни, розмовляє з сильним акцентом. Але ж який мужній, сильний! І не дивиться нахабно у вічі та на мої стрункі ноги, як більшість хлопців. У них одне на думці: якнайшвидше зтягти дівчину до ліжка! З огляду на те, що він врятував нашого Томаса, я йому надзвичайно вдячна. Він зараз постійно зайнятий роботою в аквапарку. Але ж відпочивати теж іноді потрібно. Думаю, він погодиться на запрошення батька перейти працювати помічником системного адміністратора. Тоді й часу вільного стане значно більше. Будемо частіше зустрічатись. Впевнена: я заарканю цього соромливого європейця! Просто потрібно узнати, чи не чекає часом на нього вдома дівчина. Тоді прийдеться дуже постаратись. Кажуть, що слов'яни вірні у коханні. Колись читала: вони біляві, з голубими очима. А Макс чорнявий».

Сповнена таких райдужних думок, Стелла заснула пізно. Їй не

завжди щось снились. Та цієї ночі пощастило. Ніби вони з Дональдом грають у парний теніс. На протилежній половині поля Макс і Катрін. Чому вони грають в одній парі? Адже Катрін ще жодного разу Макса не бачила. Може вона ходила до його аквапарку і там познайомилась? Мені про це не сказала. Хіба подружки так роблять? Ще закохається у нього. Гра йде до завершення. Катрін сильно подає м'яч. Дональд вдало приймає подачу. М'яч попадає до Макса. Той не перебиває через сітку, а спритно пасує Катрін. Це не за правилами. Та суддя чомусь гру не зупиняє! Катрін вдячно посміхається Максowi і пасує йому назад. Лише тоді хлопець перебиває м'яч на Стеллу. Дівчина помиляється, грає у сітку! Лунає свисток арбітра. Виявляється, це був останній гейм. Вони з Дональдом програли зустріч! Катрін у теніс грає поганенько. Може Макс такий спритний? Вона навіть не запитала, яким видом спорту він захоплюється. Та по ньому видно, що хлопець дуже спортивний.

Від сильного хвилювання Стелла прокинулася. Серце калатало.

«Невже Катрін стане мені на перешкоді? Вона стріляє очима за Томасом, хоч Томас ніби на це не звертає жодної уваги. Та він скритний. Коли збирався їхати на Аляску працювати, сказав нам лише в останні дні. Ось і зараз може приховувати свої почуття. Катрін сказала, що вони ще жодного разу не цілувались. У неї був колись хлопець. Вона поспішила відкритись йому і той, пославшись на те, що йому ще рано закохуватись, на побачення більше не прийшов. Тому Катрін зараз дуже обережна. Хоче навчитись правити вітрильником, щоб разом з Томасом ходити в океан і там бути з ним на рівних. Вона настирна та постарається свого добитись. Щоб лише не переключилась на українця. Але ж як мені самій якнайшвидше підступитись до Макса? Потрібно діяти через Томаса. Просити, щоб він з українцем частіше зустрічався, подружився, запрошував до нас. Тоді я з ним частіше буду бачитись. Підемо усі грати у боулінг, на якийсь концерт, чи до нічного клубу. Запропоную йому разом послухати записи пісень Х'юстон. Її пісні не можуть не захоплювати, просто збуджують. Якщо Макс не грає у теніс, запропоную його повчити. Підемо до тирю постріляємо. Діяти потрібно обачно, але часу гаяти не можна. Такого красунчика швидко зваблять».

- Братику, ти поїдеш сьогодні до Макса? - ніби ненароком запи-

тала дівчина за сніданком у Томаса. - Чи підемо на пляж? Катрін поїхала до тітки у Вашингтон. Так Люсі може до нас завітати. Їй теж необхідно приділити увагу.

- Під вечір поїду. Запропоную піти разом на базу вітрильників. Може візьму якогось на прокат. На «Алеуті» цього літа вийшов у океан всього декілька раз і так безглуздо втратив. Ніби вивчив його до останнього гвинтика. До цього часу не можу зрозуміти, чому раптово заклинило трос. Парус став некерованим. Продивився в Інтернеті вітрильники цього типу. Там все так просто. Та заклинило.

- Я теж хочу з тобою. А то скучно одній.

- Томасе, не хотів нервувати тебе вчора після тієї страшної події, – це уже батько. - Кожен вітрильник має свої повадки. У шторм керування ними потребує особливих навиків. Все необхідно робити дуже швидко, безпомилково. У тебе просто ще мало досвіду. Менше сиди в Інтернеті, а частіше у гарну погоду курсуй вітрильником поблизу берега. У відкритий океан не поспішай, сину. Почитай Хемінгуея. Цей видатний кубинський письменник часто ходив під парусом і описав почуття людини на вітрильнику. До Макса поїдьте обов'язково. Йому потрібно допомогти швидко освоїтись. У нас тут працювати складно. Нагадаєте про моє запрошення щодо роботи. Він сором'язливий, може не зателефонувати. А мені дуже хочеться йому допомогти. Хлопець цього заслуговує.

- Та щось з їжі візьмете з собою, фруктів. Чи запросите Макса до кафе, - додала мати. – Приїжджі студенти тут економлять на всьому, щоб більше заробити. Працюють напівголодні по дванадцять-чотирнадцять годин на двох-трьох роботах. А краще привезете його знову до нас вечеряти. Я приготую щось смачненьке.

- Добре, матусю, постараємось привезти хлопця на вечерю, - зразу ж дочка. - Купимо гарний торт, великий ананас, кавун. Ми його швидко відгодуємо. А то, здається, Макс на цій роботі схуд.

- Ти й про Катрін уже забула? – запитала мати, коли вони зі Стеллою вийшли на кухню. – Може й Люсі заглянути. Що сказати, якщо вас не буде вдома?

- Це у Томаса запитай. Катрін не так ходить до мене, як до братика. Здається, вона захопилась ним.

- Я щось цього не помітила. Вона тобі сама сказала?

- Не зовсім сказала. Але я бачу по її очах. Весь час на братика

дивиться. Просить, щоб взяли з собою на вітрильник. Потрібно їй зателефонувати і розповісти про катастрофу з «Алеутом». Може не так буде вчашати до нас.

- Вона ж твоя подруга! Вчитесь разом в університеті. Коли разом, то мало не цілуєтесь одна з одною.

- У нас в групі одна дівчина відбила хлопця у своєї подруги. Так що з подругами потрібно теж бути обережною.

- А у тебе уже є кого відбивати?

- Наразі поки що немає. Та все може бути, - загадково відповіла Стелла, поцілувала матір і побігла до себе на другий поверх.

Під вечір вони з Томасом приїхали до аквапарку. Макса ніде не було видно. Думали, що він уже закінчив роботу. Адже навколо басейну все було прибрано. Томас зателефонував йому. Виявилось: хлопець пішов поряд на пляж скупатись в океані, сказав, що через п'ять хвилин повернеться. Прибіг він у одних шортах. Лише тепер Стелла його добре розгледіла. Адже вчора бачились зовсім мало пізно увечері. Засмаглий, сильні руки, м'язисті ноги, широкі плечі. Саме таким вона уявляла свого коханого, який міг би сильно пригорнути, щоб дух захопило, взяти її на руки і кружляти у танку. Звичайно, вона ще зовсім не знала його вдачі, характеру, уміння спілкуватись з дівчатами, рівень культури. Але чомусь здавалось, що Макс їй підійде. Вона першою подала йому руку.

- Ти, братику, в океан далеко від берега не запливай. Там можуть бути акули, скати. Від них відбитись дуже важко. А скат лише доторкнеться і вражає електричним струмом. Людину паралізує. Тоді вона взагалі нічого не може вдіяти.

- Я й не запливаю, - зніяковіло посміхнувся хлопець. - Весь день працюю на спеці. Звичайно, часто стрибаю до басейну. Та в океані вода значно холодніша і приємніша. Я взагалі раніше й на морі не бував. А тут – океан!

- Що, в Україні моря немає? – здивувалась дівчина. – Колись у ліцеї розповідали, що в СРСР був найсильніший у світі військово-морський флот. А Україна – частина колишнього СРСР? Як же тоді без морів і океанів може бути такий флот?

- Україна омивається двома морями: Чорним та Азовським. Але так склалось, що на них мені не довелось ще побувати. Під час канікул завжди допомагаю батькам працювати на городі. Вирощуємо

картоплю, огірки, помідори, столові буряки, моркву, капусту, перці.

- Нащо їх самому вирощувати? – дуже здивувалась дівчина. - У супермаркеті вони дешеві. Просто піти і купити.

- Це у вас вони дешеві. А у моїх батьків така заробітна платня, що не розженешся. Батько працює водієм автомобіля. Мати – продавцем. Грошей часом не хватає на саме необхідне. Тепер ще потрібно платити за моє навчання. Адже не зміг поступити на безоплатне державне замовлення. Усі наші сусіди мають невеликі ділянки оброблюваної землі, так звані городи. Їх часто нарікають дачами. На цих дачних ділянках люди не відпочивають, а з весни до осені постійно працюють, вирощуючи овочі та фрукти. Вирощене консервують, квасять, сушать, роблять соки, стараються зберігати у підвалах до наступного врожаю.

- Навіть не знаю, що значить - сушать? Що, сушать картоплю, капусту, моркву, буряки? Нащо їх сушити? Вони добре зберігаються у спеціальних овочесховищах. Недавно показували по телебаченню, як зберігають у нас сотні тисяч тон картоплі. А сушать її лише на чіпси. Та це не їжа, а просто смаколик.

- Капусту з буряками не сушать, - розсміявся Макс. - А сушню роблять з яблук, слив, груш. У такому вигляді вони можуть зберігатись декілька років. Як, наприклад, сушена риба.

- Чого ти пристала до хлопця? – втрутився Томас. – На Алясці я бачив чорнослив, сушені яблука, груші. З них варять дуже смачний компот. Ти взагалі багато чого ще не бачила. Ми заговорились. Нам потрібно піти на базу та взяти на прокат вітрильник. Мій уже давно акули з крабами доїдають, - криво посміхнувся хлопець. - Пішли швиденько. Тут поряд.

Макс переодягся у підсобці, ще раз оглянув, чи все прибрано, і вони берегом попрямували до скупчення вітрильників, які виднілись у невеликій бухті за кілометр-півтора від аквапарку. Сонце поки що досить високо стояло над горизонтом, припікало. На шезлонгах ближче до води було ще багатенько людей. Але вони уже стомились за день та були не такими активними, як зранку. Деякі взагалі спали у тіні парасольок. Один чоловік повернувся на другий бік і щось невиразно пробурмотів у вісні. А діти не вгавали, з вереском забігаючи у охолоджуючу, ласкаву та надзвичайно прозору воду океану. У воді виднілись невеликі медузи. Ліниві хвилі вино-

сили на берег крабчиків, які кумедно боком бігом старались швидше повернутись назад. Далеко в океані виднілось декілька великих парусних яхт та з десяток білосніжних вітрильників. Пісок поступово остигав, був майже не забруднений. Та прибиральники уже починали свою роботу. На ранок пісок повинен бути зразково чистим, шезлонги та парасольки виставлені, мов солдати у шерензі. Макс знав, що тут теж тимчасово працюють студенти з усього світу. Але часу з кимось переговорити та познайомитись не було. Стелла йшла попереду, виглядаючи та підбираючи оригінальні ракушки. Хлопці - повільно позаду.

- Ти батькам не телефонував з приводу нової роботи? - повернув голову до Макса Томаса.

- Ще ні. Не можу наважитись сказати про таке. Адже вони розраховують, що я повернусь додому на початку вересня та продовжу навчання у технологічному університеті. На новій же роботі прийдеться затриматись хоча б на рік. Не буде ж твій батько наймати мене на два місяці? За такий час не встигнеш навіть освоїтись на новому місці. Ще прийдеться оформляти академічну відпустку. А то з університету відрахують.

- Послухав я, як ви там живете, і раджу тобі попрацювати у нас років два-три. Щоб ти не побував на морі із-за того, що немає на це коштів! Та у вас не життя, а животіння! Попрацюєш на фірмі батька, відчуєш смак американського буття, тоді й вирішиш, що робити далі. Повір, брате, поганого тобі не бажаю. Коли я працював на Алясці, в команді траулера було двоє росіян. За три місяці вони заробили стільки коштів, що в Росії за все життя не заробити. Наступного сезону знову збирались на Аляску. До свого технологічного університету завжди встигнеш.

- Шкода батьків. І ремонт будинку потрібно робити. Правда, з ремонтом можна ще зачекати. А ось батьки будуть хвилюватись. Особливо дуже переймається бабуня. Вона мене мало поставила на ноги. З весни до осені був з нею в селі на городі. Там невелика тепличка, у якій вирощували огірки, помідори. Так перші огірки завжди були моїми. Заходжу ранком до теплички, а там до самого верху зеленими великими листями пагони огірків. Між листям виглядають невеликі огірочки. Вони такі смачні. Але зірвати не наважусь – можуть легенько вколоти. Бабуня ласкаво усміхається,

зриває найкращого, подає мені, цілує і гладить теплою рукою по голівці. Ніколи не забуду надзвичайний смак молоденьких огірків.

- Коли я поїхав на Аляску, батьки теж дуже хвилювались. Адже раніше я з Маямі їздив лише до Орlando. Там неподалік знаходиться мис Канаверел, звідки запускають космічні ракети. От ми класом і їздили подивитись саме запуск ракети. Явище неймовірне! Ракета з ревом викидає з третього відсіку море вогню, на секунду зависає над стартовим столом. В цей момент завмирає серце. Адже ракета може не відірватись. Такі ж випадки раніше були. Потім вона повільно піднімається, набирає все більшу швидкість і зі страшним ревом зникає у височині.

Чоловікові у певний час потрібно самотійно приймати рішення, – Томас обняв за плечі хлопця. - Не станеш самотійним, впевненим, буде важко досягти успіху. Батько дуже надіється, що ти поступиш вірно, по чоловічому.

«Я уже приймав такі рішення, - подумав Макс, - коли щосуботи ходив на кулачні бої до центру міста. Приходячи додому з синцями на обличчі, батькам тоді казав, що займаюсь боксом. Одного разу побіг вночі до лісу визволити хлопця, якого прив'язали до дерева. Ось до Америки сам вирішив поїхати на заробітки. Кинувся в океан рятувати Томаса. Та залишитись на пару років тут працювати – це дуже відповідально. Рідні не підтримають».

Незабаром підійшли до бази вітрильників. Їх, різних за розмірами та конструкцією, було декілька десятків. Великі і зовсім малі. З одним, чи декількома парусами. Та ще й паруси найрізноманітнішої форми і кольорів. Неподалік від довгого пірсу, до якого з обох боків було прив'язано більшість вітрильників, біля невеликого павільйону стояла русявка у жовтій панамочці на голові.

- Люсі, ти як тут опинилась? – радісно підбігла до неї, обняла і поцілувала Стелла.

- Завітала до вас, а мати сказала, що пішли брати на прокат вітрильник. Чому не зателефонувала мені? - відповіла Люсі, відверто поглядаючи на Макса.

Підійшли хлопці. Стелла познайомила Люсі з Максом.

- Максе, це моя однокласниця Люсі. Вона навчається у нашому університеті. Та вибрала іншу спеціальність – культурологію.

- Приємно познайомитись, - русявка подала руку Максиму, - рані-

ше у нашій компанії я вас не бачила.

- Так раніше його у Маямі й не було, - розсміялась Стелла. – Він приїхав попрацювати тут влітку.

- Звідки ж ви приїхали, якщо не секрет? – Люсі не відривала зацікавленого погляду від хлопця.

- В кінці травня з України, - Макс ніби стидався свого акценту і опустил додолу очі.

- Вперше чую. Де ж ця Україна? Дуже далеко?

- Зразу за Польщею, - уже сміливіше Макс.

- Ви мене зачекайте, - втрутився у розмову Томас, - я піду домовлюсь щодо вітрильника.

- Ми теж хочемо з тобою, - рушила було за ним Стелла.

- Он на початку пірсу за перегородкою стоїть розпорядник. Поки я не домовлюсь щодо прокату, нікого на пірс не пустять. Мій вітрильник стояв на цій базі, я тутешні порядки знаю. Можете піти там зліва неподалік, - Томас показав рукою, - випити кави. Я повинен вибрати нормальний вітрильник, а не якусь розвалюху.

- Це ти вірно сказав, - посміхнулася Люсі. - Нам розвалюха не підходить. Молодій компанії потрібна сучасна посудина.

Томас пішов на пірс, а Макс з дівчатами - пити каву. Біля пересувного легковика з написом «Кава» під великими парасольками стояло декілька розкладних столиків, стільці. Місця біли вільні. Компанія сіла за столик. Взяти замовлення підійшов молодий хлопець. Макс добре розумів, що каву повинен замовляти саме він. Йому дуже не хотілось лишній раз витратити кошти, та нікуди діватись. Гроші після крадіжки у їх котеджі він постійно носив з собою у внутрішній кишені шортів і був готовий витратити на дівчат двадцять-тридцять доларів. Та несподівано Стелла його випередила:

- Нам три натуральних кави, три ріжки та в кінці – три морозива.

- Це образливо для хлопця! – коли відійшов офіціант, не витримав Макс, який аж почервонів від усміненого погляду Люсі. – Замовлення хотів зробити я сам. У мене ж є кошти.

- Тобі вони важко даються, - з натиском сказала Стелла. - Ти приїхав заробити на навчання, а не витратитись на дівчат. У нас не звертають уваги, хто розраховується за столиком. Якщо наполягаєш, то наступного разу розрахуєшся ти. Ми ж не останній раз зустрічаємось, милий братику.

Макс ніби заспокоївся, та все одно знітився. «От бісова дівка! Вона поставила мене у незручне становище. Офіціант подумає, що я на утриманні дівчини. Здається, поглянув на мене якимось дивно. І чого я пішов сюди з цими американськими кралеями? Сказав же собі: жодних дівчат! На них можна потратити усі кошти. Зараз по вечеряв би у котеджі та завалився спати. Завтра вставати майже о шостій. Постійно не висипаюсь. Ми з хлопцями взяли на прокат легковика та стали трохи пізніше вставати. А то взагалі нормально не міг відпочити. Першого тижня, як почали працювати, валився з ніг. А вже з семи ранку до восьми вечора у аквапарку на спеці. Буває, що й затриматись на роботі потрібно. Впродовж дня прибирати не дозволяють, щоб не заважати відпочиваючим. А увечері сміття набирається багато. Може урн мало розставлено? Та не буду ж я їх купувати за свої кошти. А ще багато хто кидає прочитані журнали, обгортки, якісь упаковки мимо урни. Курці недопалки залишають біля шезлонгів. Діти навіть у воді позбавляються обгортки від цукерок. І не можна нічого сказати. Відпочиваючий завжди правий! Адміністратор наказав зауважень не робити. Люди можуть піти до інших аквапарків, які тут на кожному кроці. Зробиш зауваження і можеш нарватись на неприємну розмову. А ще залишки жувальної гумки доймають. Їх важко відшкрябувати від підлоги. Всі підряджують цю гумку. І дорослі, і діти. Дідусь казав, що коли б люди знали, з чого роблять таку гумку, то в руки не взяли б!»

- Чого ти називаєш Макса братиком? – здивувалась, високо піднявши брови, Люсі.- У тебе ж ніби один брат - Томас.

- Вони з Томасом поріднились, - весело відповіла Стелла. - От же і мені Макс братик.

- На якісь вечірці поріднились, чи як?

- На вечірці! – впевнено відповіла Стелла, видно, не бажаючи розповідати правду, щоб не дискредитувати брата.

- А я можу поріднитись з тобою, Максе? - відверто залицялась Люсі до хлопця, який їй явно був до вподоби. Вона цього навіть не намагалась приховувати, відверто милуючись юнаком. Хлопець не звик до таких неприкритих залицянь і мало не обурився.

- З якої нагоди ми маємо поріднитись? Я вас вперше бачу. До того ж рідні люди повинні часто зустрічатись. А у мене щодня допізна робота без вихідних.

- Чого ти так злякався? - продовжувала наступ наполеглива американка, яка, напевне, уже мала не одного хлопця. - Невже у тебе раніше не було дівчат?

- Є у мене дівчина на батьківщині! - з викликом відповів Макс, стидаючись признатись, що ніяких стосунків ні з ким не мав. - Сказала: чекатиме мого повернення додому.

- То нехай чекає, хто їй заважатиме. А ми тут поріднимосся, - майже насміхалась з юнака нахабна дівчина. Очі у неї стали блищати, як у звіра, що уже відчував смак жертви. Під її поглядом Макс якось зіщулився, розгубився, не знав, що відповісти.

- Люсі, перестань знущатись з хлопця, - втруtilась Стелла. - Бачиш, він почав червоніти. Ти, Максе, не звертай уваги на ці виребеньки Люсі.

- Дівчата, - нарешті оговтався хлопець, - маю розповісти вам анекдот. Хочете послухати?

- Якщо не сальний, - погодилась Стелла.

«Чого це Люсі пристала до Макса? Вона ж зустрічається з Ремі. Це регбіст з місцевої команди «Вовки Маямі». Майже усі студенти нашого університету вболівають саме за них. Ремі один з провідних гравців. Грає у нападі. Видний, веселий хлопець. Люсі з ним постійно приходиться до нашої компанії. Хвалилась, що у них уже дійшло до інтиму. Що їй ще потрібно? От нахаба! Вона раніше була нерозбірлива у стосунках з хлопцями. Міняла їх часто. А з Ремі уже декілька місяців. Вирішила поміняти? Не вийде у тебе, подруго. На Макса я сама поклала око. Та він сказав, що його чекає дівчина на батьківщині. Звичайно, такий гарний хлопець не може залишитись поза увагою дівчат. Але ж почав червоніти, коли Люсі його доймала. Отже, зовсім недосвідчений. Наскільки далеко зайшли у нього стосунки з тією україночку, потрібно якось узнати. Може там нічого серйозного немає? Попрошу Томаса розпитати».

- Учителька Марія Іванівна на уроці попросила дітей першого класу скласти речення, у якому були б слова «на всякий випадок», - почав весело розповідати анекдот Макс. - Діти стали піднімати руки. Першою встала Даша: «Вранці почав накрапати дощ і мама сказала, щоб я на всякий випадок взяла парасольку». Потім сказала своє речення Маня: «Коли я снідала, мама на всякий випадок попросила з'їсти ще одну булочку, щоб я не проголодалась». Учите-

лька побачила, як дуже високо нетерпляче тягне догори руку Вовочка і надала слово йому. «У третю квартиру сусіднього будинку, де проживає одинак Микола, продовж дня приходять по черзі тричотири гарних дівчини. Через годинку кожна виходить, весело поправляючи на ходу зачіску та сукню. Марія Іванівна, на всякий випадок запишіть адресу».

Люсі голосно розсміялась.

- Я б сама записала адресу! Видно, гарний одинак там проживає, якщо дівчата табунами до нього ходять.

Стелла усміхнулась та промовчала. «Не такий Макс уже й соромливий, якщо розповідає подібні анекдоти. Щоб Люсі мене не випередила, потрібно діяти негайно, рішуче. Попрошу Томаса, щоб ми усі разом пішли на тенісний корт. Може Макс зіграє зі мною в теніс. А потім підемо до стрілецького клубу. Постріляємо. Я ж дуже гарно стріляю з малокаліберної гвинтівки. Минуло року стала чемпіоном нашого штату Флорида. Впевнена, Макс це сподобається. Можна відвідати океанаріум. Там вражаюча краса. Та Люсі - жодного слова. А то причепиться до нас».

Тут до них повернувся Томас.

- Чому так довго тебе не було? – примхливо запитала Люсі.

- Вітрильник потрібно підбирати дуже ретельно.. Розпорядник все старався підсунути якісь розхитані. Думав, що я не маю у цьому досвіду. Зупинились аж на четвертому. Завтра його ще раз уважно перевірю. Коли все буде добре, під вечір можна вийти в океан.

- А можна зараз його подивитись? - підхопилась нетерпляча Люсі. – Я давно на вітрильнику не була.

- Подивишся, коли все буде готове. А то ще наврочиш, - розсміявся Томас. - Пропоную ще випити кави і запрошую всіх подивитись новий кінофільм у форматі три Д.

- Томас, дякую дуже за запрошення, - це Макс. - Але мені завтра дуже рано вставати до роботи. Вибачте, я поїду до себе.

- Шкода, що ти не маєш часу. Я тебе відвезу, - запропонував Томас. - В кіно ми встигнемо.

Коли повертались до автомобільної стоянки, Люсі взяла Максима під руку, старалась притиснутись. Хлопцю це не сподобалось. Адже на Україні така поведінка дівчини означала, що у неї з хлопцем близькі відносини. Або, що дівчина хоче таких відносин. Та змушений

був змиритись. Вважав, що нехтувати правилами нової для нього компанії – це налаштувати її проти себе. Він такого не бажав. Адже бачив, що Томас щиро хоче з нам потоваришувати. Звичайно, той дуже вдячний йому за порятунок в океані, назвався братом. Але серед молоді про таке швидко забувається. Він сам колись визволив у лісі прив'язаного до дерева хлопця. Той записав телефон. Та жодного разу не зателефонував. Може обставини так склались.

«Не знаю, що ця Люсі собі надумала, але мені дівчата не потрібні. Навіть якщо вирішу піти до батька Томаса на роботу. Я вдома з жодною дівчиною не зустрічався. А тут – американки. Люсі на перший погляд гарна дівчина. Струнка, весела, кмітлива. Мій анекдот он зразу зрозуміла. До Стелли чи не дійшло, чи вона сором'язлива. Зовсім ніякої реакції не показала. Лише ледь посміхнулась. Та американці завжди посміхаються. Навіть, якщо на душі погано. І що це я думаю про дівчат? Мені потрібно з батьками вирішити, чи залишатись тут на роботі. Буду просити, щоб дозволили. Де я вдома зможу заробити такі гроші? Досить у батьків сидіти на шиї. Вони он ніяк не можуть відремонтувати хату. Дах протікав, то декілька листів шиферу купили, дірки перекрили. Один кут будинку просідає. Потрібно фундамент кріпити, дубового стовпа поставити. Двері, вікна поміняти. Ретельно їх постійно фарбую влітку, а за зиму та весну знову фарба полущиться. І тепло не тримають. Сусід поставив пластикові, то не нахвалиться. І тепло, і фарбувати не потрібно. Дорого, звичайно. Але ж будуть стояти десятиріччя. Самі батьки такий ремонт не потягнуть. Я повинен допомогти».

- Максе, ти чого так задумався? - це Люсі. – Я приїхала машиною. Якщо Томас зайнятий вітрильником, я б сама відвезла тебе.

- Ні, - втрутилась Стелла, - ми братика відвеземо. Томас ще хоче з ним поговорити про майбутню роботу. Ми повинні допомогти йому гарно заробити на оплату навчання.

- А скільки ви там платите? Ти в університеті навчаєшся, чи у коледжі? - поцікавилась Люсі.

- В університеті. Платити потрібно майже тисячу доларів на рік, - збільшив чомусь суму Макс.

- Так це ж копійки! - махнула рукою Люсі. - За літо заробиш. Ще й на дівчат вистачить. У нас іноземці платять за навчання десять тисяч. Правда, є якісь гранти, при яких зовсім не платять. Але

на них можуть розраховувати лише ті, хто дуже гарно навчається. У нашій групі таких двоє. Китаєць і грек.

Вони підійшли до автомобільної стоянки. Люсі тепло потисла руку Максу, сіла до своєї червоної «Хонди».

- Он то твій аквапарк? - показала рукою. - До зустрічі, любий Максиму! Я до тебе якось заїду. Хочу розпитати про вашу Україну і послухати твоїх анекдотів. Ти так весело розповідаєш.

«Люсі точно від Макса не відстане, - сумно подумала Стелла. - Буду просити Томаса, щоб завтра під вечір ми втрьох вийшли в океан. Не можу я просто так віддати Макса цій причепі. То Катрін у вісні з ним разом, тепер Люсі хоче до нього «якось заїхати». Знаю я такі «заїзди»! Вони можуть призвести до сексу. Тоді прощавай, Максиму! Навіть любим уже його назвала! От хвойда!»

- Максе, я тебе запрошую повечеряти, - запропонував Томас. - І, дійсно, поговоримо про роботу у батька. Тут поряд є гарне кафе. Не відмовляйся. Встигнеш ти ще виспатись.

- Добре, - на радість Стеллі погодився Макс. - Лише прошу - не довго. Я стомився сьогодні на роботі.

Вони зайшли до кафе. Це був середньої руки невеликий ресторан. Музика, кілька гарних столиків на чотирьох. На всю стіну барна стійка з великим набором різних напоїв. Відвідувачів було зовсім мало. Томас замовив пиво, салати, відбивні зі свинини. Стеллі - лише каву. Офіціант приніс усе швидко.

- Ти не затримуйся з відповіддю батькові щодо роботи. Я вдячний йому, що він запропонував у нього працювати. Там гарна фірма. Ти дійсно можеш непогано заробити.

- Я вирішив поспробувати попрацювати у твого батька, якщо мої не будуть категорично проти. Адже я єдиний син. У них надія лише на мене. Залишити їх напризволяще не зможу.

- Висилатимеш їм звідси гроші.

- Справа далеко не лише у грошах. Хоч і вони дуже потрібні. Мати не хотіла взагалі мене сюди відпускати. Сказала, що не потрібні їй мої заробітки, лише б я був у них на очах. Ніби відчувала, що зі мною тут щось може трапитись.

- Так, ти міг загинути разом зі мною. Витягти людину з води на берег у шторм надзвичайно складно. Я не представляю, як тобі це вдалось. Тому батько, щоб хоч якось віддячити, запропонував ро-

боту. І взагалі ти йому сподобався. Попрацюєш три-чотири місяці, потім вирішиш, чи залишатись надалі. А заробиш у декілька разів більше, ніж в аквапарку. Можеш навіть батькам зараз не розповідати про це. Адже невідомо, чи справишся ти на новій роботі. Просто поспробуй. Тобі ж все одно до середини вересня тут бути. Та я впевнений – ти повинен справитись. Бачу по очах, що тобі дуже хочеться потрудитись в офісі. Вимоги там, звичайно, високі. Та якщо ти нормально володієш комп'ютером, то все буде добре. Головне – знайти спільну мову з системним адміністратором. Вони майже усі дуже гонорові. Жодного слова не потрібно йому казати щось проти. Заглядай постійно до рота та виконуй любую забаганку. У нас таких дуже люблять.

- Ну ти й молодець! – аж підскочив та розсміявся Макс. – Дійсно, зараз рідним нічого й не скажу. Працюю собі й далі ніби в аквапарку прибиральником. Коли сподобається робота у твого батька, тоді їм розповім. Скажеш батькові, що я згоден.

- Я радий, що ти погодився, братику! Давай хоч пивом закріпимо твоє вірно прийняте рішення. Потрібно було б щось міцніше випити, але ж мені їхати легковиком.

- Та я міцнішого ніколи й не вживаю. Навіть пиво зовсім рідко. Хочу завжди бути у формі.

- Ти що, спортсмен? – запитала схвально Стелла.

- Граю за університет у баскетбол, а ще качаю м'язи? - якимось невпевнено відповів Макс.

- У батька на фірмі непогана баскетбольна команда, - поклав руку на плече Максу Томас. – Будеш там тренуватись.

Вони закінчували вечеряти. На завершення Томас замовив мідії. Та Макс поспробував і йому не сподобались.

- Їх у нас на річці багато! Вони виростають значно більшими. Ми їх футболили ногами. Один хлопець серцевину підсмажив на багатті. Та їсти ніхто не захотів. Гидко!

Стелла з Томасом розсміялись та ними гарно посмакували.

- Це ж делікатес! - запевнив Томас. - Морські продукти дуже корисні. В них багато йоду та інших мікроелементів. Невже ви там про це не знаєте?

- Та чув я про морські мідії. Але їсти їх не хочеться. Шашлик значно смачніший!

Американці лише посміхнулись, дивуючись з такого невігластва. Потім поїхали до максового котеджу. Стемніло. Спека зовсім спала. Дороги, газони, пальми на узбіччі полили водою. Стало прохолодніше. Мокре листя на пальмах виблискувало у світлі нічних ліхтарів і зразу ожило після спеки. Місто сяяло висотними будинками, розташованими подалі від дороги, та вогнями реклам. Звідусіль лунала музика. Парки і сквери заповнились відпочиваючими. При гарному освітленні працювали тенісні та інші спортивні майданчики. Почали відкриватись нічні розважальні заклади. Стелла сиділа на задньому сидінні, у розмову не встрявала та милувалась українцем, який їй все більше подобався.

«Який у нього гарний ніс, губи, підборіддя. Так і хочеться їх поцілувати. Але без взаємності я не наважусь. Він сказав, що його на Україні чекає дівчина, - почала хвилюватись американка. - Тоді Макс на мене й не звертатиме уваги. Але сказав якимось невпевнено, ніби швидко придумав таку відмовку. Щоб Люсі відчепилась. Вона дійсно нахабно хоче його захомутати. От бісова хвойда! Адже знала, що я з Томасом приїхала до нього. Очевидно ж: хотіла побачити цього красунчика. Заглядає у вічі, зразу схопила його під руку, притискається! Як вона ще з нами не пішла до кафе. А Макс чудово відповів, що братиком він їй бути не збирається. Вишкірила зуби та процідила: «Любий Максику!»! Буде мені телефонувати, скажу, що мати дала якусь роботу. То на прогулянки я не маю часу. Потрібно так байдуже сказати, щоб вона не відчула про моє захоплення Максом. Адже мені майже двадцять років, а хлопця нормального не маю. Просто раніше мені ніхто не був до вподоби. Навчання, теніс, тренування у стрілецькому тирі. Я ж постійно зайнята. Мати якимось запитала, чи у мене часом немає бойфренда. Так я відповіла, що над цим навіть не задумувалась. Ці бойфренди у дівчат лише час забирають. Наша однокурсниця знайшла таку забаву. Так не може відчепитись. Прилип, мов жуйка до подошви! Уже просила наших хлопців, щоб його відвадили. Не вийшло. Той запросив їх на якусь вечірку, організував добру випивку і хлопці сказали, що наша дівка вередує. Мов, гарний чудака їй трапився. Такого ще пошукати. Нічого перебирати харчами!».

Дівчина прислухалась до розмови.

- Так ти брав активну участь у вуличних кулачних боях? - зди-

вовано Томас.

- Іноді приходилось. У нашому місті кожен мікрорайон хоче панувати у центральній частині. Здавна це питання вирішується досить цивілізовано. Щосуботи у одному провулку збираються представники команд, виставляють свого бійця, влаштовуючи чвертьфінальні, півфінальні та фінальні кулачні бої. Судять три незалежні судді. Команда переможця і хазяйнує у центрі тиждень до іншої суботи. Суперечок особливих з цього приводу ніколи не було.

- І ти часто вигравав?

- Бувало, що й програвав. Та з роками все менше.

- Мене теж можеш навчити битись? – захоплено з проявом юнацької поваги Томас.

- Звичайно. Приходь щовечора до аквапарку, з годинку інтенсивно потренуємось. Думаю, за місяць дещо освоїш. Я, звичайно, не дипломований тренер. Але як мене учили, так і покажу. Лише нащо тобі ці навички?

- На Алясці бачив, як двоє моряків бились саме на кулаках. Я так захопився, що до цього часу та бійка перед очима. Теж мрію бути таким спритним, як один з моряків. Він за декілька десятків секунд розправився з противником, не давши йому жодних шансів. Той мішком упав на землю. У житті всяке буває. Молодь у нас теж досить задириста.

«Ніколи не чула про такі бійки, - жажнулась Стелла. – Це ж можуть зробити інвалідом на все життя! Зламати щелепу, ніс, відбити нирки, чи підшлункову, поламати руку. У Макса ніби на обличчі нічого такого не видно. А всередині? Подібне просто зовсім близько до бандитизму. Якись варвари! У кіно бачила, що в одному з наших міст підпільно влаштовуються кулачні бої. Щось подібне до боксу, але більш жорстоке. Існують ще якісь кік-боксинги, інші види офіційних єдиноборств, де у поєдинку, крім рук, застосовують ноги, коліна, плечі. Глядачі платять за ці видовища великі гроші. Та щоб наш Томас хотів брати участь у якихось бійках, ніколи не чула. Правда, хлопцеві іноді буває потреба дати відсіч хуліганам, наприклад захистити дівчину від випадкового причепи. Якщо він буде тренуватись з Максом, то і я частіше бачитиму милого українця. Сама ж не будеш напрошуватись на побачення, як нахабна Люсі. А з Томасом піти – це ніби просто прогулянка. Ще й Макса краще потрібно пі-

знати. На тренуваннях буде видно, часом чи не жорстокий він, або не рішучий. Для мене краще, щоб був лагідний, уважний. Щоб йому подобалось, як я граю у теніс та стріляю, як одягаюсь. Зараз ми усі в футболках та шортах. А ось до нічного клубу потрібна особлива сукня. У ній не повинно бути жарко, та щоб не заважала танцювати. У мене декілька таких. Потрібно Макса обов'язково зтягти до нічного клубу, подивитись, як танцює. Щоб не було соромно перед друзями. А ще впевнитись, що він нормально поводить себе за святковим столом. А то азіати до цього часу їдять курятину та рибу руками. У нас в групі є пакистанець, то соромно дивитись, як він їсть червону рибу. Усі кисті в жиру. І зразу хоче іти танцювати. Для риби ж є спеціальні виделки. Ні – їсть руками! А потім пальці облизує. Так їли ще тисячі років тому варвари, папуаси, татаро-монголи».

- Ти на Алясці нормально заробив? – розпитував тим часом Макс. - Може мені туди поїхати?

- Не раджу. Якщо не маєш хоч невеликого досвіду, то на траулер не приймуть. Або звільнять після першого ж виходу у море. Твоя зарплатня у батьковій фірмі буде досить пристойна. Коли гарно себе зарекомендуєш, то згодом платню можуть підвищити. Тим більш, що на Алясці сезонна робота, у батька – постійна. Зрозумієш, як у нас відносяться до трудових обов'язків, побачиш, які стосунки між колегами по роботі. Та не поспішай робити висновки, не сторонись співробітників. У нас люблять товариських людей.

«Завтра Макс може вийти до батька на роботу, - схвильовано подумала Стелла. - Як йому допомогти закріпитись на фірмі? Я там майже нікого не знаю, крім офіс-менеджера. Така собі руденька щебетуха афро-американка Сара. Чому вона руденька, не знаю. За звичай волосся у них чорне. Коли я телефоную до батька, а таке буває дуже рідко, вона поки не розпитає, що мені потрібно, телефон на керівника не перемкне. Можливо, батько так її проінструктував. Але ж для дочки можна робити винятки. Особистий мобільник на роботі батько вимикає, щоб не заважали зосереджено працювати. Я не знаю, чим його фірма займається. Але з роботи він майже завжди повертається стомлений, лягає з годину відпочити. Телефонний зв'язок лише через Сару. Попрошу її допомогти Максowi швидше там освоїтись. Хай йому розповість, як себе поводити, порадить, з ким потоваришувати. Адже до чужака, та ще й українця

на фірмі будуть відноситись дуже насторожено. Тим більш, що Макс розмовляє з акцентом, а таке завжди не подобається. У нашій групі з тим пакистанцем довго ніхто не товаришував, поки він двом хлопцям не допоміг виконати курсові роботи. Головастиий юнак! З того часу до нього почали звертатись за консультаціями і дівчата, стали запрошувати на різні вечірки. От було б добре, щоб Макс себе швидко проявив знаючим фахівцем. Нелегко йому буде на перших порах. Томас іноді заходить на батьківську фірму. Думаю, він теж допоможе Максиму швидше закріпитись на новій роботі. Сама Томаса просити не стану. Зразу зрозуміє, чому так відношусь до українця. Не хватало, щоб брат розгадав мій задум. Він любить по-сміятись з мене. Та приводу йому не дам».

Тим часом приїхали до котеджу Макса. Попрощались. Сара знову поцілувала юнака у щоку.

- Ти, братику, - сказала, - прийняв рішення працювати у батька. То уже, будь ласка, не міняй його. Адже може скластись враження, що ти якийсь нерішучий та непостійний. Таких у нас та й, напевне, в усьому світі не люблять.

- Так, відступати уже нікуди. Томас зараз скаже батькові, що я згоден. Запитайте лише, прошу, коли мені завтра прийти на фірму, її адресу та до кого звернутись.

- Добре, брате, - потис руку юнаку Томас, - через пів години тобі зателефоную.

Щоб не було лишніх розпитувань, Макс не хотів телефонувати батькам при хлопцях, з якими жив. Він підійшов до невеликого басейну, що знаходився у дворі, сів на лавочку і набрав номер.

- Розповідай, які у тебе новини, - це батько. - Спека сильна?

- Працюю, як завжди, - як можна спокійніше юнак. – Починається липень, відпочиваючих до аквапарку приходить все більше. Майже усі з дітьми. Приходиться навіть деяких учити плавати. Для мене це на краще. У воді прохолодніше, час минає швидко. Одна дама дала мені двадцять доларів за те, що сьогодні приглядав саме за її шестирічною донечкою. З моїм американським знайомим Томасом після роботи ходили на базу вітрильників. Він підбирав собі для прокату. Знаєш, цей Томас схожий до наших хлопців. Просить, щоб я показав йому пару прийомів кулачного бою. Покажу. А спека не спадає. Сказали: так буде до вересня.

- Ти не вляпайся з цим Томасом у якусь халепу. Добре придивись до нього. Перш, ніж щось робити, подумай десять раз! Тут ма-ти питає, чи ти добре харчуєшся. Не економ на шлунку. Головне – здоров'я. Фурик на голові носиш від спеки?

- Томас нормальний хлопець. Вчиться у коледжі, вгорік влітку їздив підробляти на Аляску. Там працював на траулері матросом. А харчуємось ми добре. Ти знаєш: нас тут четверо. Чергуємо по од-ному дню. Поряд невеликий маркет. Всі продукти дешевші, ніж в Україні. Так що за харчування не турбуйтеся. Для оплати навчання я повинен заробити. Тому кошти не дуже економте. Зараз більше купуйте фруктів. Запасайтесь вітамінами, щоб зимою не хворіти. Фурик з голови не знімаю.

- Добре, сину. Ти щовечора не телефонуй. Не витрачай гроші.

Через десяток хвилин зателефонував Томас.

- Брате, ти вранці, як завжди, будь в аквапарку. Попередь адмі-ністратора, що розраховуєшся. О восьмій годині я за тобою заїду і відвезу до фірми. Це кілометрів за три від аквапарку. Візьми з со-бою паспорт та студентський квиток. Добре відпочинь. Саме голо-вне, сказав батько, будь впевнений у своєму успіху! До завтра!

- Дякую, Томасе, я тебе й батька не підведу.

Коли Макс зайшов до кімнати, не спав лише Клим.

- Ти чого так пізно? – запитав товариш.

- Знайомий Томас запросив до кафе. Трохи посиділи, послухали музику. Він запропонував мені мідії. А я категорично відмовився. Ми їх вдома скайками називаємо. Не хватало мені цих мідій!

- Ну й дурень! – повернувся на другий бік Клим. – Якщо замо-вить наступного разу, збери у пакет і принеси мені. Може проголо-дався, то на кухні є макарони, курка гриль. Та вимни світло. Завтра вставати о шостій ранку.

Макс вимкнув світло та вклався у ліжко. В голові вирувало.

«Звичайно, на фірмі даремно гроші не платять. Я ніби добре працюю на комп'ютері, майже завжди самостійно знаходжу рішен-ня, коли програма «зависне». А якщо тут якісь новітні монітори та незнайомі програми? Весь світ користується програмами Майкрософт. Але ходять чутки про інші, ніби більш досконалі. Томас правду каже, що на перших порах потрібно лише заглядати до рота систе-мному адміністратору. Жодного самостійного кроку! Щоб не було

нагоди запідозрити мене у неповазі до співробітників фірми. Навіть коли щось буде не так, чи навіть дещо образливе, батькові Томаса не скажу жодного слова. Відвертих знущань та насмішок, звичайно, не витримаю. Але тоді потрібно буде без всяких пояснень звільнитись. Роботу біля басейну в аквапарку я завжди знайду».

Адміністратор вранці не зрозумів, чому Макс звільняється.

- Ми з тобою добре співпрацюємо. До тебе зауважень немає. Крокодила вивезли так спритно, що ніхто нічого не запідозрив. Може ти за щось образився? То скажи відверто.

- Ви знаєте: мені потрібно заробити на оплату навчання. Я знайшов кращу роботу. Якщо не справлюсь, приймете назад?

- Не хвилюйся, прибиральником завжди влаштуєшся.

- Дякую вам дуже! З вами було приємно працювати. Ми так спритно справились тоді з крокодилом, що він мене навіть не встиг подряпати.

- Ти будь обережним. У нас крокодилів багато. Купайся лише в океані. Відпочивати біля озер, а тим більш купатись там дуже небезпечно. У минулому році одному китайцю крокодил відкусив ступню. Той ледве не стік кров'ю.

Томас приїхав вчасно. До офісу добрались досить швидко. Зупинились біля висотного зі скла і бетону гарного будинку на широкій автомобільній стоянці, заповненій легковиками. Над входом з трьома високими дверми, що відчинялись автоматично, коли підходиш, великими літерами золотом було написано «Маямі Центр». Зайшли до фойє. Незвичним, тихим, плавним ліфтом піднялись на одинадцятий поверх. У довгому коридорі Томас показав, де за прозорими дверми сидить офіс-менеджер.

- Я з тобою заходити не стану. Не хочеться, щоб думали, ніби ти влаштуєшся на роботу не сам, а за протекцією батька.

- Все зрозуміло. Хотів тебе саме про це попросити.

- Удачі! Зателефонуй після роботи, - потис руку Томас, повернувся та пішов назад до ліфта.

- Ви з якого питання? - зразу ж з усмішкою запитала його білозуба, молода, руда афро-американка, лише хлопець переступив поріг. Вона сиділа за двотумбовим столом, на якому стояли монітор, телефон, підставка для паперів та стакан з ручками. На столі

лежало декілька білих аркушів. Високо на стіні за дівчиною була закріплена камера відео спостереження.

- Мені знайомий сказав, що вам потрібен помічник системного адміністратора. Прийміть, будь ласка, на роботу.

- Присядьте, я запитаю шефа.

Вона натиснула на телефоні якусь кнопку.

- Містере Рональде, прийшов юнак. Просить прийняти на роботу помічником системного адміністратора.

- Сара, відведіть його до Мішеля. Хай переговорить з хлопцем. До речі, як його звати? - почувся голос Рональда.

Дівчина запитливо поглянула на українця.

- Макс, - тихо сказав юнак.

- Містере Рональде, сказав, що звати Макс. У нього якийсь дивний акцент. Здається, це іноземець.

- Хай Мішель потім зателефонує мені.

Дівчина встала з-за стола та показала рукою на бокові двері.

- Максе, - сказала привітно, - йдемо зі мною.

Вони пройшли через дві просторі світлі кімнати, де за комп'ютерами зосереджено працювали люди, в основному чоловіки. Ніхто з них навіть не повернув голови до незнайомця. У третій кімнаті стояли дві шафи та три столи, за одним з яких у моніторі зі знятою задньою кришкою щось крутив пальцями кудлатий рудий чоловік з борідкою. Йому було на вигляд років тридцять.

- Мішелю, шеф направив до вас на переговори юнака. Цей Макс просить прийняти його на роботу помічником системного адміністратора. Потім зателефонує шефу.

- Добре, Саро, - відірвався від монітору Мішель та, коли Сара вийшла, запитливо, як здалось Макс, навіть глузливо подивився на юнака. Від такого відверто знущального погляду хлопець зіщулювався і нічого доброго не чекав.

«Не захоче він зі мною працювати. Американці взагалі дуже спесиві. Більшість з тих, хто заходив до аквапарку, вважали, що коли заплатив гроші, то перед ним усі повинні стелитись. То принеси містеру рушника з шезлонгу. То дамі подай крем від загару, чи темні окуляри. Цьому Мішелю теж прийдеться все подавати. Може я завчасно упереджено до нього відношусь. Але погляд не подобається.

Може дарма я відмовився від протекції Томаса. Та Рональд сам запросив на роботу. Повинен підтримати».

- Ти чого стоїш? - хрипло Мішель. – Присядь за стіл поряд. Хто тобі сказав, що мені потрібен помічник?

- На пляжі познайомився з хлопцем і він дав вашу адресу.

- Комп'ютери знаєш? Чи лише працюєш користувачем?

- В основному працюю на ноутбуці. Раніше копався у старих комп'ютерах. Блоки можу нові поставити. Програмування знаю.

- Що у тебе за акцент? Ти іноземець?

- Приїхав з України.

- Робоча віза, чи тимчасова?

- До кінця вересня. Та обіцяють продовжити.

- Подивись ось у моніторі. Знаєш, до якого блоку йдуть ці різнокольорові провідники?

- До блоку регулювання кольорами на екрані, - подивився та майже зразу відповів Макс.

- Можеш відрегулювати? – подобішав Мішель.

- Звичайно, тут нічого складного, - відлягло на серці хлопця, який знав, як це зробити. - Подайте, будь ласка, плоску викрутку.

- Добре, я уже відрегулював, - потис руку хлопцеві Мішель. – Йди до Сари. Я шефу скажу, що тебе можна прийняти на роботу. Тут працюють такі тупаки, що кожного дня потрібно два-три комп'ютери, чи монітори регулювати. А ще й працювати з офісним сервером. Я сам не справляюсь. Чого ці телепні лізуть до техніки, зовсім у ній не розбираючись, не розумію.

Сара подивилась документи юнака, зробила копії. Макс написав заяву з проханням прийняти на роботу.

- Щиро вітаю! Вас з сьогоднішнього дня зараховано працівником нашої чудової фірми. Я оформлю медичну страховку та пакет соціальних гарантій. Ваша зарплатня п'ятсот доларів на тиждень. Можете йти до Мішеля. Він вами керуватиме. Робочий день з дев'яти ранку до шістнадцятої години без перерви на обід. Прошу на роботу не запізнюватись. Впродовж дня можна декілька раз пити каву на робочому місці. В коридорі стоїть автомат з двома видами кави та декількома сортами чаю. Кава коштує долар, чай – п'ятдесят центів. Є ще й автомат з печивом та різними булочками.

- Дякую, Саро, ви такі уважні до мене, - не вірив своїм вухам

щасливий Макс. – З першої зарплатні вам торт!

- Ловлю вас на слові! - розплилась у широкій усмішці дівчина. - Лише не забудьте. А то наші чоловіки не дуже уважні. Можуть пообіцяти і не виконати. Я солодке люблю.

«П'ятсот доларів на тиждень! – вирувало у голові хлопця. - Це ж більше двох тисяч на місяць! Мені такі кошти ніколи й не снились. Хватить заплатити за навчання і на євроремонт хати вистачить. Та батькам поки що нічого не говоритиму. Такі гроші з собою носити не можна. Потрібно буде відкрити рахунок у банку. А ще увечері зателефоную батькові Томаса і подякую. Й Томаса зі Стеллою з першої зарплатні запрошу до ресторану. Не віриться, що так повезло».

- Містер Мішель, мене прийняли до вас помічником, - з дверей Мішелю. – Дякую, що ви підтримали.

- Звертайся до мене просто Мішель. Тобі скільки років?

- Незабаром буде двадцять.

- А мені двадцять сім. Не набагато старший. Влаштуйтеся за сусіднім столом та зроби профілактику ось цій клавіатурі. Спеціальний розчин там у шафі в пластмасовій пляшці з написом «Пепсі Кола», - показав рукою на ближню шафу. - Серветки теж там у коробці. Не поспішай, розбери й переглянь усі деталі. Взагалі у нашій справі поспішати не потрібно. Є прислів'я: поспішиш – людей насмішиш. Зробиш ґрунтовно - буде працювати достойно.

Макс дістав з шафи розчин, серветку та зосереджено взяв до рук клавіатуру. Профілактику робити дуже просто. Клавіатура не складна. Потрібно, коли розбираєш, лише слідкувати, щоб пружинки не повискакували. Їх тоді важко знаходити. Він з перших хвилин твердо вирішив, що постарається виконувати свої обов'язки якнайкраще, хоч повного обсягу їх ще не знав.

«За п'ятсот доларів на тиждень я згоден навіть в кінці робочого дня прибирати приміщення. Мені це буде приємно. Подобається, коли у приміщенні чистота та немає безладу. Батько працює водієм. Так у нашому сараї кожен інструмент і обладнання мають своє постійне місце. Одних молотків у нього вісім штук! Мене теж до порядку привчив. Тоді завжди все необхідне під руками. А у Мішеля на столі монітор, клубки провідників, тестер, два блоки, які він, щось шукаючи, уже декілька раз переставляв з місця на місце, куча викруток. Не моя справа, може людина так звикла працювати. Щоб

менше ходити до шафи за інструментом, допоміжними матеріалами, деталями. Та я постараюсь у себе підтримувати порядок. Не забути лише зразу після роботи зателефонувати Рональду і подякувати. А ще Томас буде чекати мого дзвінка».

- Ти чого мовчиш? – повернув до хлопця голову Мішель. – Розповідай про себе. Я ж тебе зовсім не знаю.

- Приїхав з України на літо заробити кошти на навчання. Студент. Уже перейшов на другий курс університету.

- То ти у вересні розрахуєшся? – розчаровано Мішель.

- Якщо робота сподобається, то оформлю академічну відпустку та буду працювати далі. Хочу допомогти батькам відремонтувати наш власний будинок.

- Брат, чи сестра є?

- У батьків я один. Батько працює водієм вантажівки, мати – продавцем у маркеті. Зарплатня невелика. Та на прожиття хватає. Є ще пенсіонери бабуня з дідусем. Надію мають лише на мене.

- Бачу, як вам хватає на прожиття. Замість того, щоб влітку відпочити та набратись сил, ти приїхав на заробітки.

- Відпочивати зовсім немає часу. У нас є невелика ділянка землі, де ми з весни до осені вирощуємо городину. Дідусь жартує: відпочиватимемо на тому світі!

- То ви фермери! – схвально Мішель.

- Які фермери? Землі, на якій ще й стоїть літня кухонька, всього п'ять сотих гектара.

- П'ять сотих гектара? - здивувався Мішель. - У мого приятеля під котеджем стільки. Там лише газон і квіти. Що ж ви садите?

- Потроху всю різноманітну городину. Від картоплі, капусти, до малини й смородини. Навіть сельдирей та зелений листатий салат. Самі, звичайно, все обробляємо.

- І у сусідів такі ж ділянки?

- У містах є й менші. Це в селах по двадцять, тридцять сотих.

- А у маркетах городина продається?

- Продається. Та своя значно дешевша.

- Звичайно, дешевша. Адже ви не рахуєте, скільки праці та часу витрачаєте на її вирощування. Бачу, весело ви там живете! Тому до нашої багатой країни й приїжджає щорічно стільки емігрантів. А які у вас там розважальні заходи?

- Працюють кінотеатри, у місті є драматичний театр, пару будиноків культури, приїжджають з концертами співаки, рок-групи.

- А ігрові автомати, казино?

- Ігрові автомати стали закривати. Вони розбещують дітей. Казино взагалі ніколи не було. З нашими заробітками не до них. У великих містах, кажуть, вони є.

- У нас все побачиш. Якось поведу тебе до казино. Там одержиш незрівнянну насолоду! Правда, в шортах туди не пускають. Костюм у тебе є?

- Нащо він мені влітку? - розсміявся хлопець. - Маю дві футболки та двоє шортів.

- Нічого, можна буде взяти напрокат, - запевнив бородатий.

У розмовах непомітно пройшов день. Вони лише один раз випили кави з печивом. Мішель зразу ж побіг у своїх справах. А Макс за телефонував Рональду.

- Містер Рональд, я вам дуже вдячний, що взяли до фірми на роботу. Постараюсь не підвести вас.

- Ти нікому не казав, що я тебе запросив сюди?

- Ні. Томас попередив, щоб про вашу протекцію не говорити.

- І надалі мовчи щодо нашого знайомства. Мішель як тобі?

- Мені з ним подобається. Не дає сумувати.

- Він гарний фахівець. Та полюбляє розваги. Сам побачиш. Відпочивай. На роботу не запізнюйся. Сара у нас сувора! За спізнення відраховує із зарплатні.

Незабаром почувся дзвінок від Томаса.

- Брате, ми маємо випробувати новий вітрильник. Чекаємо зі Стеллою тебе на базі. Дорогу ти знаєш? Тут близько.

- Знаю. Біжу до вас!

Коли Макс швидким кроком підійшов до бази, то зі здивуванням наздогнав Люсі. Засмагла дівчина була одягнена у голубий пляжний купальний костюм, на голові гарний білий капелюшок, у руці – невелика голуба сумочка, якою вона весело розмахувала.

- Привіт, Люсі! – вигукнув з усмішкою юнак. - Ти часом не мене виглядаєш? Неспроста, впевнений, ми так часто зустрічаємось.

- Я зайшла до Стелли, а мати каже, що вони з Томасом пішли обкатати новий вітрильник. От і вирішила приєднатись.

- У такої гарної дівчини обов'язково повинен бути залицяль-

ник. Невже такого щасливця немає, що ти сама ходиш?

- Та є. Але на канікули полетів з друзями до Австралії. А я що, сама повинна тут скучати? З кимось випадковим знайомитись не хочу. Може з тобою до кінця літа погуляємо?

- У мене ж зовсім немає часу, - не хотів Макс говорити їй про нову роботу. - З ранку до вечора зайнятий. Томас запросив на вітрильник, то якось вирвався.

- А вихідними що поробляєш? - відверто напрошувалась дівчина, поглинаючи юнака своїми великими очима.

Макс зрозумів, що у Люсі без хлопця опускаються руки і вона будь що вирішила заарканити чомусь саме його. Та не на такого напала! Йому дівчина тут зовсім не потрібна.

- У мене один вихідний день на два тижні. Потрібно добре виспатись, повалятись у ліжку, подивитись телевізор, почитати книгу, попрати білизну. Так що вибач, не зможу скласти тобі компанію.

- Ти такий інфантильний до дівчат?

- Я ж казав: мене на Україні чекає Віолетта. Лише вчора з нею розмовляв по Скайпу. Якщо так наполягаєш, то до кафе якось разом через тиждень можемо піти. Але не більше.

Макс був впевнений, що така перспектива не влаштує причепливу Люсі. Але та зразу ж погодилась.

- Запиши, Максику, номер мого мобільного і зателефонуй, коли будеш вільний. З радістю з тобою зустрінусь, як з другом.

«Не хочеться просто прямо сказати, що вона хоч і гарна дівчина, але я цього літа на дівчат не розраховую. Мені вкрай потрібно заробити грошей на навчання. Телефон запишу, але не дзвонитиму».

Вони підійшли до пірсу. Макс побачив, як з невеликого вітрильника до них махає рукою Томас. Біля нього стояла струнка Стелла. Вона чимось була невдоволена.

«Чого це з ним знову ця хвойда Люсі? - думала тим часом сестра Томаса. - Невже встигла перебігти мені дорогу? У неї ж є Ден. Казала, що з ним щаслива. Правда, Ден кудись на канікули поїхав. Так вона вирішила побавитись з Максом? Не зателефонувала, якось вирахувала, коли прийде Макс. Чи весь час тут його виглядала? Я б сама цього красунчика днями чекала. Лише б звернув на мене увагу. А він майже не дивиться мені у вічі. Невже я йому не подобаюсь? Як привернути його увагу? Що придумати? Томас сказав, що

він сьогодні уже працював на фірмі батька. Та я буду вдавати, що нічого не знаю. А то Люсі й там його ловитиме».

- Люсі, мила, як ти сюди попала? Чому не зателефонувала? – зразу до подруги з вимушеною усмішкою Стелла.

- Так Томас вчора сказав, що під вечір випробуємо вітрильник.

- Ви що, з Максом домовились разом прийти? - вирішила дівчина про все дізнатись.

- Ні, я побачив Люсі лише біля пірсу, - сказав Макс, - навіть зразу не впізнав таку красуню.

«Яка вона красуня? Губи, мов пампушки. Грудей зовсім немає. Лопатки кістляві випирають. Може я завчасно тривожусь і Максові вона не до вподоби? Та знаю Люсі. Якщо поклала око на хлопця, то буде його добиватись. Потрібно зробити так, щоб він взагалі не звертав на неї увагу. Краще за все вони зовсім не повинні зустрічатись, або стикатись дуже рідко. Це в основному залежатиме від самого Макса. А я повинна докласти усіх зусиль, щоб він не бажав і уникав таких зустрічей».

- Ти, подруго, одягла сьогодні свій найкращий купальник. Він тобі так до лиця! Та будь обережною. На цьому ще незнайомому для нас вітрильнику є декілька місць, де можна порвати одяг.

- Ви сміливо ступайте на палубу, - запросив прибулих друзів Томас. – Погода сьогодні тиха. Будемо відчалювати. Я тут майже весь день перевіряв усе оснащення, пройшовся трохи вздовж берега. Прийшлося підтягнути гайки на декількох блоках. А так посудина ніби нормальна. Слухається паруса, на розворотах не дуже розхитується. Адміністратор сказав, що на паруснику з весни ходив якийсь росіянин. Він йому сподобався. Будемо надіятись, що й нас не підведе. Максе, тримайся ближче до мене. Покажу тобі найпростіші способи керування. Ви ж, дівчата, сідайте на носі. По палубі не ходіть, тримайтеся за борт. А то навіть при слабкому пориві вітру вітрильник хитнеться й можна опинитись у воді. На кормі є три рятувальних круги. Візьміть усі по одному та надягніть.

Бачу: ви приготувались. Тоді вперед! Максе, ти зараз нічого не запитуй. Лише дивись, що та як я роблю. Станемо повертатись назад, тоді й розпитаєш.

Томас на веслах відчалив метрів на сто від пірсу, підняв парус та направився у відкритий океан. Спочатку хвилі майже не відчува-

лись. Але подалі від берега вітер був сильніший, вітрильник розхитувало значно більше. Беріг залишився далеко позаду. В усі боки попереду безкрайній голубий океан. Вода на сонці вигравала блискучими принадними «зайчиками». Вона ніби запрошувала до себе у гості, пропонуючи спільний гарний відпочинок. Чайки настирно супроводжували посудину, облітаючи з усіх боків. Дівчата їм кидали кусочки хліба, які птиці ловили майже у повітрі. Люсі щось розповідала і звідти чувся голосний сміх. Макс уважно спостерігав за діями Томаса, який вправно керував парусом, стараючись, щоб він постійно наповнювався вітром. Та незабаром сміх дівчат затих. Макс звернув увагу, що Люсі лежить на спині, а Стелла рукою квапливо запрошує хлопця підійти до них. Юнак поспішив до дівчат й побачив: Люсі лежить із заплющеними очима та розкритим ротом дуже часто хапає повітря.

- Це морська хвороба, - показала Стелла очима на Люсі, - її хвилями укачало. Принеси швиденько з моєї сумки, що під руками у трюмі, пляшку води.

Макс повернувся через хвилину й подав Стеллі пляшку. Та в цей час Люсі простогнала, її знудило. Частки їжі опинились на грудях дівчини, животі. Стелла швиденько дала дівчині напитись, змила з її тіла у воду бруд. Люсі ніби заспокоїлась, та дихала ще часто, повернувшись на бік, очей не відкривала. Стелла рукою показала Макс, що він може повернутись назад. А у Макса в голові прокручувалась тільки що побачена картина.

«Я на Україні бачив чоловіків ще у гіршому стані, але щоб з дівчиною відбулось таке, то спостерігаю вперше. Звичайно, Люсі зовсім не винна. Вона може й не знала, що схильна до морської хвороби. Інакше не погодилася б на таку прогулянку. Та все одно цілуватись з нею тепер не захочеться. Уже майже думав запросити її якось до кафе та відверто сказати, що мені зараз не до дівчат. Тепер же до кафе не буду запрошувати і пояснювати нічого не стану. Просто не реагуватиму на її закиди».

А Стелла по виразу обличчя юнака зрозуміла: не назве він тепер Люсі після побаченого красунею. Вона ж могла не просити хлопця приносити воду. Просто нахилитись, декілька раз зачерпнути долоною морської води й плеснути в обличчя Люсі. Це б зразу допомогло. Та вирішила: Макс повинен побачити дівчину у непривабливому

вигляді. Вона була впевнена, що після такого чари Люсі на юнака не подіють. Розуміла: з її боку це було не чесно. Але любими шляхами намагалась відвернути увагу хлопця від Люсі.

«Я нічого поганого не зробила. Навпаки, Люсі потрібно попити води. Залишити її саму було не можна. Адже у випадках морської хвороби, розповідав Томас, людина часто навіть втрачає пам'ять. Люсі могла впасти у воду. А так все обійшлося. Вона починає дихати значно спокійніше. Он уже навіть трохи розкрила очі. Ми ж з нею подруги і повинні у біді допомагати одна одній. Хіба я їй не допомогла? А від Макса її потрібно відвадити назавжди. Щоб він навіть не дивився в її бік!»

- Мені несподівано стало погано, - тихо простогнала Люсі. - Голова закрутилась, у животі щось не так, напала млість, спітніла. Тепер краще. Що це було?

- Не хвилюйся! Це звичайна морська хвороба. Напоїла тебе водою, хлюпнула пару раз в обличчя. Здається, все пройшло.

- У мене ж вії підмальовані! Ще й легенький макіяж зробила. Видно: все потекло. Хлопці мене у такому стані не бачили? А то буде соромно перед ними.

- Ніхто твою порушену красу, крім мене, не бачив. Не панікуй. Зараз підправлю гарну мордочку і можеш іти до нічного клубу. Навіть зачіска не постраждала.

- Що б я, люба, без тебе робила? Ти справжня подруга. Може дійсно завітаємо до нашого нічного клубу? Там класно! Хлопці, думаю, погодяться.

- Мати просила увечері допомогти укоротити штори. Тому сьогодні маю бути вдома.

- То я запропоную Максиму й Томасу. Ти не станеш заперечувати?

- Макс, напевне, не піде. У нього дівчина на Україні. Та й взагалі він якийсь недолугий. Не відходить від Томаса. Ми тут самі нудьгуємо, а вони з Томасом про щось базикають. Бачиш – сміються на повні зуби. Запросили з собою дівчат, а розважаються окремо. Не раджу тобі зав'язувати якісь стосунки з Максимом. Це втрачений час, подруго. У тебе ж є Ден. Ти казала: скоро повернеться.

- Ден перестав мені телефонувати. Боюсь, що захопився іншою.

- Ти розповідала, що він тебе обцілює з голови до п'ят. Після

такого захопитись іншою? Не може бути! Не накручуй себе. У вас з Деном надзвичайне кохання, яке потрібно берегти. Тому не кидайся на першого ліпшого.

- Ден десь там гуляє на повну катушку, а я повинна сидіти вдома біля вікна та його виглядати? Це не для мене! Не погодяться хлопці на мою пропозицію, сама піду до нічного клубу. Там завжди можна когось підчепити.

- Не боїшся, що хтось зі знайомих тебе там побачить і розповість згодом Дену?

- Чого маю боятись? Ми ж не заручені. Я взагалі ще хочу погуляти. Встигну насидітись з дітьми. А щодо Дена, то не впевнена, що він – моя доля. Переспати декілька раз з одним козлом ще не означає, що це кохання на все життя.

- Дивись, подруго, а то можеш прорахуватись. Он Катрін настирна. Не часто, та раз на тиждень-два заходить до мене поспілкуватись, а насправді - побачитись з Томасом. Брат не звертає на неї особливої уваги, але вона ніби ненароком то одне щось попросить їй допомогти, то інше. Бачу – йому приємно, що вона до нього звертається. Недавно попросила купити гарну ракетку для настільного тенісу, так він пів дня ходив по супермаркетах. Вибрав найкращу.

- Твій Томас на дівчат не кидається. Може ще їх боїться? А ось з Максом я б кохання закрутила. У нього статура і погляд як у породистого жеребця. Покаталася б на ньому верхи залюбки! Злетіти з такого не страшно.

- Ну ти, подруго, й ненаситна! Дивуюсь – хочеш поміняти уже третього хлопця.

- Як третього? Напевне четвертого, чи п'ятого, - розсміялась Люсі, яка уже повністю оговталась від морської хвороби і мріяла про нових коханців.

- Ти що, їх колекціонуєш? – жахнулась Стелла.

- А якщо й колекціоную? Цікаво у кожному вивчати новий характер, погляди на життя. З одним тим самим нудно.

«А мені одного Макса було б достатньо. Дійсно, у нього погляд справжнього мужнього чоловіка. Мускулиста статура, ласкава посмішка. Такий дівчину не повинен обманути. Так хочеться з ним ближче подружитись, розпитати про його мрії. Адже кожен юнак намагається досягти у житті чогось видатного, надзвичайного. Сьо-

годні вранці, лише прокинулась, все про нього думала. Згадувала яскраві очі, чорні брови, прямий ніс, мужнє підборіддя. Намагалась спланувати нашу з ним розмову. Та все чомусь не виходило. Я ж з хлопцями у групі спілкуюсь спокійно. А тут щось ніби заважає. Все боюсь його сполохати, показати, що він мені до вподоби. Боюсь залишитись з ним наодинці. Мовчати ж не будеш. А що сказати, як повести розмову, так і не вирішила»

Хлопці тим часом навіть не здогадувались, що саме про них ведуться такі розлогі, відверті розмови й думки, та не звертали на дівчат жодної уваги.

- Ти дай хоч трохи потримати кермо, - наважився попросити Макс, який зрозумів, що вітрильником правити не так то просто. Адже Томас весь час був у напрузі, керував парусом, намагаючись стримати швидкість посудини, та спостерігаючи на компасом. Вони уже повернули до берега. Його майже не було видно. Лише самі верхівки висотних будинків ледь виглядали, якщо вітрильник піднімався на гребінь хвилі. Макс ніколи раніше такого не відчував. Йому ставало моторошно, коли вітрильник опускався між гребнями хвиль і навколо була лише неозора вода. Тепер він починав розуміти велич океану. Рятуючи Томаса під час шторму, юнак не думав про цю страшну стихію. В голові тоді було одне бажання: за всяку ціну витягти хлопця на беріг. А тут шторму немає, хвилі спокійно го-йдають вітрильник, та все одно моторошно.

- Можеш постояти за кермом, - перервав його думки Томас. - Не подумай різко його крутити. Посудина може перекинутись. І взагалі за кермом потрібно поводити себе як можна спокійніше. Нервових океан не любить. Нам повезло, що сьогодні зовсім легенький вітерець. Уже при середній та більшій швидкості вітру керування вітрильником значно ускладнюється. Швидкість ходу значно зростає. Тоді парус на повну висоту піднімати не можна. Щоб повернути на зворотний шлях, парус потрібно майже зовсім опускати.

- Давай домовимось: я допомагатиму тобі освоїти прийоми кулачного бою, а ти хоч трохи навчиш мене ходити під парусом.

- Добре, брате. Тепер у тебе вільного часу буде більше. Одного вечора тренуєш мене, наступного – виходимо в океан. До кінця літа у нас часу на все вистачить, якщо ти не загуляєш з Люсі. Бачу, як во-

на на тебе ласо поглядає. Ніби непогана дівчина, та падка до хлопців. Зустрічав її цього року уже з двома, чи трьома.

- Нащо мені ці дівчата? Лише час гаяти. Ти покажи, як опускати парус. Сьогодні твій вечір і ти мене вчитимеш.

Томас показав, як опускати та піднімати парус. Перевірені блоки працювали відмінно, трос сковзав по них легко, без затримки. Парус слухався умілого юнака. Макс лише заздрісно спостерігав.

Ось і беріг близько. Томас взявся за кермо. Він ширше розставив ноги, став зразу дуже серйозним, рішучим, більш впевненим. До пірсу пристали уже на веслах, які до рук взяв українець. Вітрильників біля пірсу було багато. Одні відпливали, інші причалювали. Томас чітко знав місце свого.

- Учись дуже надійно кріпити посудину до пірсу, - вправно закрутив він канат вітрильника на дві низенькі тумби. - А то можна прийти наступного разу та вітрильник не застати. Хвилі дуже розшарпують кріплення, іноді можуть порвати.

Компанія зійшла на беріг. Вечоріло. Стомлене за день сонце сховалось за горизонтом. Людей на чистому безкінечному пляжі майже не видно. По домівках йти було ще досить рано.

- Запрошую усіх відвідати нічний клуб, - зразу ж запропонувала Люсі, відверто зупинивши погляд яскравих очей на Максові.

- У вас, друзі, канікули, відпочивайте, а мені вранці на роботу, - посміхнувся українець. - Я поїду до себе. Впевнений – ви гарно проведете час. Зустрінемося вихідними.

- Давай, брате, ми тебе відвеземо, - Томас.

- Дякую, я звик на велосипеді. Тут добиратись з пів години. Після такої незвичної для мене захоплюючої морської прогулянки потрібно хоч трохи розм'яти ноги. Дуже приємно було з вами поспілкуватись та відпочити. У вас гарна дружня компанія.

Макс потис усім руки та попрямував до аквапарку, де залишив свій велосипед. Звичайно, йому теж хотілось до нічного клубу. Він у них ще жодного разу не побував. Представляв з побачених кінофільмів, як там відпочивають. Але був налаштований до іншого: прийти вранці на роботу він повинен у найкращому вигляді та зі свіжою головою. Нагоду попрацювати у американській фірмі на нормальній посаді втратити він не міг. Тим більш, що дав слово Рональду. Та й чітко розумів: незважаючи на запрошення до фірми та

велику прихильність шефа при першому ж зауваженні його можуть оштрафувати, чи навіть звільнити. Так попереджали у аквапарку. Ледарів і неорганізованих працівників ніде не люблять.

«Який Макс вдячний, галантний і відповідальний, - думала Стелла, дивлячись затуманеним поглядом вслід хлопцеві. - Інший на його місці не відмовився б на дурницю відвідати нічний клуб. Та йому завтра дійсно до фірми батька на роботу. А у нічному клубі стільки спокус, що раніше пізньої ночі звідти не вибратись. Минулого разу ми з компанією повернулись додому під ранок. Як тоді працювати? Думаю, Томас сказав йому, що понад усе американці цінують відповідальних працівників. Хочеш одержувати нормальну зарплатню – працюй з повною віддачею. Інакше підеш з мітлою на вулицю прибирати сміття. У аквапарку Макс це повинен був добре зрозуміти. Коли ж ми з ним тепер потанцюємо? Коли я надивлюсь у його чарівні очі? Хвойда Люсі відверто до нього чіпляється. Мене дуже тягне до Макса. Та показувати цього не можу. Макс надто серйозний. Якщо відмовить, тоді до нього зовсім не підступити. Буду чекати слушної нагоди».

- Ти чого задумалась, подруго? – взяла її за руку Люсі. - Пішли швидше. Відірвемось у нічному клубі на повну! Це я вам обіцяю. А красунчика Макса запросимо іншим разом. Нікуди від нас не дінесться. У нього ж знайомих тут немає?

- Він прилетів з трьома такими ж студентами попрацювати влітку, - відповів Томас. - Хочуть заробити гроші на навчання. Перейшов лише на другий курс. Батьки живуть бідно. Навіть не в змозі відремонтувати котедж. Ніби більше ні з ким не спілкується. Я б не радив заважати йому досягти запланованого.

- Облиш, хто йому заважає? – надула кокетливо губи Люсі. – Просто хочеться допомогти трохи розважитись. Не буде ж він три місяці без відпочинку працювати по дванадцять годин?

- Я на Алясці все літо працював без вихідних, без розваг. Втомився, звичайно, але грошей заробив. Макс сильний і цілеспрямований. Такий від свого не відступиться.

- Побачимо, який він цілеспрямований, - загадково Люсі.

Компанія пішла до автостоянки, Люсі переодяглась у шикарну сукню. Стелла з Томасом залишились у футболках, джинсах, кросівках. Та влітку у Маямі і в такому одязі до нічних клубів пускають.

Макс без пригод приїхав до котеджу, зайшов до кімнати, коли хлопці починали вкладатись спати. Усі працювали по дванадцять-тринадцять годин на день. Клим влаштувався рятувальником на пляжі, Микита і Дмитро – прибиральниками у аквапарку. Тому лягали рано. Хлопці зразу ж до Макса.

- Ти увечері з нами не повертався, - здивовано Клим. - Я зайшов за тобою, так адміністратор сказав, що ти розраховувався з роботи. Знайшов краще місце й нічого нам не сказав?

- Знайшов, - спокійно Макс, - та не був впевнений, що мене приймуть. Я познайомився на пляжі з одним американським студентом. Він запропонував перейти на невелику фірму помічником системного адміністратора. Переговорили зі мною й прийняли. Це ближче до центру міста кілометрів за три від аквапарку. Буду їздити туди велосипедом. Працювати з дев'ятої до шістнадцятої години. Якщо не справлюсь, знову повернусь прибиральником.

- Помічником системного адміністратора – це здорово! - аж розкрив рота Клим. – У тебе ж сильний акцент. Не звернули на таку ваду уваги?

- Там потрібно менше говорити, а налагоджувати комп'ютерну техніку. Першу роботу дали зробити профілактику клавіатури. Я добре знаю, як це робиться. Наставник Мішель ніби непоганий. Обіцяв навіть показати пару розважальних центрів, казино.

- Ти до казино не поспішай. Програєш усі гроші, - слушно Дмитро. - Наш одноклассник у Києві якось туди попав, то вийшов в одних трусах. По гуртожитку позичав гроші, щоб викупити одягу.

- Я й не поспішаю. Та подивитись хочеться.

- Яку зарплатню тобі покладали, - поцікавився Микита.

- Трохи більшу від тієї, що одержував прибиральником, - щоб йому не заздрили, не хотів хвалитись Макс. - Та робота, звичайно, більш відповідальна.

- Так, це не мітлою махати, - знову Микита. - А ти не сказав, що працюватимеш до вересня?

- Сказав, звичайно. Та їм зараз потрібен помічник. От і прийняли. Офіс-менеджер руда ще молоденька афро-американка дуже строга. Попередила: запізнюсь - оштрафує. Так що, хлопці, поки без мене на роботу вранці їздитимете. А там видно буде.

- Друзі, дайте йому повечеряти, - запропонував Клим. – Ти

старшим у нашій компанії поки залишишся. Не забудь: завтра тобі чергувати. Щоб ми не залишились голодними.

Макс повечеряв, пішов до маркету і купив продуктів на завтра, приготував макарони та курку на сніданок. Ліг до ліжка, коли хлопці уже дивились перші сни. Події сьогоднішнього дня хвилювали. Перед очима стояла руда весела офіс-менеджер Сара, приміщення фірми, системний адміністратор Мішель. Та більш всього дивувало надзвичайно тепле відношення знайомих американців Рональда, Томаса, Стелли, Люсі.

«Такі приємні люди! Я ж для них зовсім чужий. Ну врятував Томаса. Хіба за це переді мною вони повинні стелитись? Запросили на вечерю, щиро подякували. Було б досить. Так вони стараються з усіх сил допомогти мені, зробити щось дуже приємне. Адже я не маю досвіду роботи, а Рональд прийняв на гарну посаду з достойною зарплатнею. У них будуть проблеми з продовженням моєї візи. Томас сказав: батько вирішить. Стелла на мене дивиться якимись мрійливим поглядом. Люсі уже зараз готова до близьких відносин. Я повинен бути їм дуже вдячним і постаратись, щоб вони не змінили своєї думки про мене. На Україні лякають, що американці дуже практичні, нелюдяні, гроші для них – понад усе. Так тут же нормальні люди. Навіть той негр, що робив нам екзамен і не прийняв рятувальниками, зразу ж порадив, де влаштуватись на роботу. Міг просто махнути рукою: не підходите, то ідіть собі далі. Адміністратор аквапарку, з яким садили до мішка крокодила, міг за недогляд вигнати з роботи. Та наступного дня дав п'ятдесят доларів винагороди. Мішель перший раз мене побачив, а запропонував разом відпочити з першої зарплатні. Напевне, і тут є різні люди. Просто мені везе на хороші зустрічі. Томас обіцяв навчити ходити під парусом. Це надзвичайні почуття! Над головою безкрайне небо, а в усі боки одна вода. Як не загубитись у такій могутній стихії? Як пристосуватись до її примх, не покоритись їм? Учитель біології в школі казав, що вода – одна з найважливіших речовин на Землі. Ніби саме з води й пішло життя. Адже хімічний склад морської води однаковий зі складом людської крові. Не даремно з давнини моряки поклоняються богу моря Нептуну», - засинаючи, пригадував юнак.

Вранці Сара зустріла його привітною посмішкою.

- Привіт! Мішель ще не прийшов. Ключі від кабінету лише у

нього. Присядьте. Він завжди приходиться за хвилину-дві до початку робочого дня. Ось вам свіжі газети. Пропоную прочитати статтю про бійку у нічному клубі «Спринт». Двоє юнаків побилися із-за красуні. Ви не ходите до нічних клубів?

- Ні. Просто немає часу, - подивився у вічі Сари хлопець.

- Я навідуюсь туди дуже рідко. І то з хорошою знайомою компанією. Інакше можна потрапити в халепу.

На першій сторінці газети Макс побачив фото Стелли з якимось хлопцем. У дівчини була скуйовджена зачіска та заплакане лице. Хлопець стояв поряд з піднятими руками, ніби щось кричав.

«Невже саме із-за Стелли сталась бійка? – вразився Макс. - Вона така спокійна та врівноважена. Думаю: це хлопці винні. Та все одно, дуже неприємно, що попала у таку історію. Напевне Томас втрутився. Не міг брат допустити чогось поганого з сестрою. Люсі на фото не видно. Так гарно ми всі відпочили увечері, а в нічному клубі вони потрапили у бійку. Як це могло статись? В Україні на дискотеках теж трапляються бійки в основному із-за дівчат. Думав, що американці поводять себе більш цивілізовано. Може то бились й не місцеві. Адже приїхало на роботу багато студентів з інших країн. Хоча б Стеллу хтось не вдарив. Увечері розпитаю Томаса».

Макс хотів переглянути статтю. Але до приміщення заскочив веселий Мішель.

- Усім привіт! - той з порогу. -

Добре, що мій помічник уже прибув. Я на тебе, - до Макса, - дуже розраховую.

- Саро, можна взяти газету? -

звернувся Макс, - Я перегляну і до кінця дня вам поверну.

- Будь ласка, - махнула рукою дівчина.

Мішель з самого ранку навантажив українця роботою. То потрібно було поміняти на робочому місці монітор,, то електрична розетка розхиталась. А після обіду перегорів один комп'ютер. Мішель тихо матюкнувся:

- У цього невдахи постійно щось не так. Не знаєш техніки, то не лізь пальцями! Твоя ж лише одна кнопка: «ввімкнено-вимкнено». Ні, він завжди десь не там натисне! Техніка таких не любить. Мак-

се, віднеси і підключи цьому телепню запасний комп'ютер, нічого йому не кажи. А ще поміняй блок, що перегорів. Навіть зауваження не можу зробити. Шеф говорить, що ми відповідальні за нормальну роботу техніки. Перегорів комп'ютер – не його справа.

Прийшлося підбирати блок, перепаювати провідники, потім підстроювати сигнал. До вечора Макс статтю так і не переглянув, віддав газету. Вирішив розпитати про інцидент у Томаса. Вони з ним домовились зустрітись та тренуватись після роботи неподалік бази вітрильників. Там у затінку дерев була простора галявина.

Томас уже чекав друга.

- Привіт, братику! - зраділо американець, потискаючи руку. – Ти чомусь невеселий. Щось на роботі сталося?

- На роботі все гаразд. А що з вами відбулось у нічному клубі? Вранці офіс-менеджер Сара показала мені газету, у якій йдеться про вчорашню бійку і фото Стелли. Весь день хвилювався за неї.

- Нічого страшного не відбулось. Танцювали разом. В одному танці не зогляділись, як до Люсі став приставати високий юнак. Вона йому посміхалась і трохи відійшла з ним подалі. Тут до них підлітає якийсь інший та штовхає першого. Між ними зчинилась бійка. Високий розбив другому носа. У того потекла кров. Люсі заверещала. Ми зі Стеллою рішуче направились допомогти подрузі. У штовханині високий юнак, що стояв спиною до нас, несподівано ударив Стеллу ліктем в обличчя. Вона зойкнула і заплакала. Охорона клубу швидко навела порядок. Юнаків, що бились, силою вивели на вулицю. Але хтось з присутніх сфотографував заплакану Стеллу. Це фото й потрапило до газети. У статті наших прізвищ не названо. Нас ніхто про бійку не розпитував.

- А як почувається Стелла? – занепокоївся Макс.

- Трохи болить підборіддя. Думала приїхати сюди зі мною та мама попросила піти разом до перукарні.

- Люсі не постраждала?

- Що з нею може статись? – байдуже махнув рукою Томас. - Не сміялась би до того юнака, так інциденту не було б. У нічних клубах щось завжди трапляється. Та годі про це говорити. Покажуй свої прийоми кулачного бою.

- Не поспішай! Кожне тренування, ти знаєш, починається з роз-

минки. Інакше можна підвернути ногу, розтягнути м'язи, навіть вивести з ладу суглоб. Тому зразу добре розігріємось, а потім уже до прийомів. Так мене учили.

- Невже при такій спеці ще потрібно розігріватись? – голосно розсміявся американець. – Мені й так жарко.

- Ти бачив, як у спекотну погоду розминаються на змаганнях стрибунки у висоту, довжину, металники списа, диска? У них спортивні костюми стають мокрими. Тоді й травм не мають.

- Умовив. Давай швиденько розминаємось, а то кулаки сверблять. Не дочекаюсь справжнього тренування.

Хлопці побігали з прискореннями, зробили різні вправи і лише після цього Макс показав деякі спеціальні прийоми кулачного бою.

- Головне, - впевнено, ніби мав досвід справжнього тренера, наставляв він, - це навчитись вчасно ухилятися від кулаків противника. Ти по очах повинен бачити, що він задумав. Не випередити його – програєш.

- Що, мені в його очі постійно дивитись?

- Звикай до цього з першого тренування. В очах, мов у дзеркалі, видно усі наміри супротивника. Уважно поспостерігай, як веде бій наш боксер чемпіон світу Володимир Кличко. Він на кулаки іншого зовсім не дивиться, а від його очей погляду не відводить.

- Ти хочеш підняти мене до рівня майстерності чемпіона світу?

- недовірливо запитав Томас. – Мені б лише навчитись захистити дівчину. А то у нічному клубі я не знав, що робити. Двоє кулаками товчуть один одного. Я ж зовсім не розумію, як їх зупинити.

- Чемпіона з тебе не зроблю, а битись навчу.

Під кінець тренування вони були зовсім мокрі від поту. Томас вкрай стомився. Та був щиро вдячний другу.

- Не думав, що ти можеш так все показати, - важко дихаючи, здивувався він. - Невже на Україні подібні до тебе спритні юнаки?

- Перемоги братів Кличко зробили свою добру справу. Бокс у нас піднявся до найвищого рівня. На Олімпійських іграх у Лондоні наші взяли дві золоті медалі, срібну і бронзову. Українська молодь й бере з олімпійців приклад. Майже у кожному місті зараз є боксерські клуби.

Вони перевели дух, скупались в океані. Несподівано Макс побачив, що до них наближається Стелла. Білі панاما, майка, шорти,

кросівки як завжди бездоганні. Зачіска у неї була ніби та ж сама, але виглядала значно краще. Дівчина приязно ще здаля усміхнулась до українця.

- Ви уже закінчили свої бої? Чи ще не починали?
  - Тренування завершили давно, - весело Томас. – Ти теж хочеш потренуватись? – жартівливо.
  - А що? Дівчата боксом та різними двобоями теж займаються.
  - Ні, я дівчат тренувати не стану, - рішуча Макс. – Просто у мене немає такого досвіду. Користі від мене не буде жодної.
  - Я й не думала, - розсудливо Стелла. - Досить мені тенісу та стрільби. Максе, я хочу запропонувати тобі зіграти у теніс. Якщо ти стомився, то можемо завтра, чи іншим разом. Ти граєш у теніс?
  - Зовсім погано, - Макс стидався сказати, що навіть ракетку в руках жодного разу не тримав.
  - Не відмовляйся. Ти спритний. Швидко освоїшся та набереш форму, - запевнила дівчина. – Тут поряд є декілька тенісних кортів. Далеко їхати не потрібно.
- «Не хватало, щоб дівчина мене учила! - спесиво подумав хлопець. - Навіщо мені цей теніс? На Україні в нашому місті жодного майданчика, чи корта, як вона каже, немає. Хтось сказав, що теніс – це спорт для заможних людей. Хай багаті й грають. От ходити під парусом – заняття для справжніх чоловіків! Томас обіцяв навчити. У нашому місті широка річка та є декілька вітрильників. Може пощастить й там пройтись під парусом».
- Ти послухай Стеллу, - встряв у розмову Томас. - Попробуй вийти на корт. Там можна завести потрібні знайомства. Усі співробітники батькової фірми ходять грати у теніс. Для американців це один з найпопулярніших видів спорту та престижний вид відпочинку і розваг. Гарантую – сподобається.
  - Добре, - нехотя вичавив з себе Макс. – Та спочатку прошу: навчи управляти вітрильником.
  - Звичайно навчу. Я ж тобі пообіцяв. Завтра, якщо буде нормальна погода, й вийдемо в океан. Вітрильник справний, слухається. Я до нього ще не звик. Та вздовж берега походимо.

А зараз запрошую до кафе. Після тренування щось проголодався.

- Ти кожен раз запрошуєш до кафе. Адже навчаєшся у коледжі,

не працюєш. Не можу я за твої кошт вечеряти. Ми з хлопцями по черзі чергуємо й готуємо їжу. Я у себе повечеряю.

- Не хвилюйся! Під час навчання я підробляю. Розвожу на замовлення піцу. Так що маю свої кошти. А зараз – канікули. Вирішив перед останнім курсом трохи відпочити. Не відмовляйся, брате.

- Важко навчатись у вашому коледжі? - поцікавився Макс.

- Якщо не пропускати лабораторні та практичні заняття, то зовсім не складно. Теорію вчу по електронних підручниках. Вони з малюнками, схемами, діаграмами, текстовим матеріалом та супроводжуються голосом. Лежу вдома у своїй кімнаті, попиваю «кока-колу» і вчу щось з великого монітора телевізора. Класно!

- А у нас до цього часу потрібно ходити на лекції. Викладачі ще пишуть звичайною білою крейдою, чи маркером на дошці. З деяких предметів є електронні посібники. Та у них в основному текстовий матеріал. Кажуть: електронний підручник повинен розробляти колектив авторів на чолі з основним викладачем. До колективу входять психолог, аніматор, художник, диктор з гарною та грамотною дикцією. Якщо розробляє лише сам викладач, то це пародія на такий підручник.

- Я над цим якось не задумувався. Наші електропідручники мені подобаються. Взяв на Аляску флешку й потрібне вивчив в океані.

Та годі про навчання! Йдемо до кафе. Замовимо, як ти хочеш, шашлики. Це не дуже здорове блюдо для спортсмена, але смачне.

- Мені шашлик точно не підходить! – категорично Стелла. - Я й так не можу скинути пару лишніх кілограмів ваги.

- Не потрібно тобі більше худнути, - категорично Томас. - Зараз такі дівчата не в моді. Правда, брате? - до Макса.

- Здається, - невпевнено підтвердив українець. - Стелло, ти дуже гарно виглядаєш. При схудненні починають випирати підборіддя, скули, ключиці, лопатки. Людина стає схожою на скелет. По собі знаю. Коли поступав до університету, я схуд на чотири кілограми. Аж очі позападали. Бабуня довго відгодовувала.

- Гарно виглядаю? - дівчина до Макса. - Тобі подобається моя струнка фігура? Це теніс допомагає.

- У тебе фігура, мов у моделі!

- Дякую! - розквітла дівчина. - Та все одно шашлик не їстиму.

Він містить багато холестерину, який прийдеться виводити з організму. А це складно.

Вони смачно повечеряли. Шашлик був такий пахучий, що Стелла, якій брат замовив крабів, не витримала, попросила кусочок у Томаса та з насолодою з'їла.

Вони вийшли з кафе й попали до вечірнього Майамі, на вулицях якого було багато яскраво одягнених відпочиваючих.

- Давайте заїдемо зіграємо у більярд, - запропонував Томас.
- Я – за! – підняла руку Стелла. – Давно не брала до рук кий.
- Дякую! Знаєте, я стомився. Кажуть: перші дні роботи, поки не увійдеш в ритм, завжди стомлюють. Ви не ображайтесь, та я поїду до себе. Томас, завтра походимо під парусом?
- Я тебе розумію, брате. Коли працював на траулері, то перший тиждень валився з ніг. Думав, що не витримаю. Та потім поступово стало легше. Ми відвеземо тебе. А завтра вийдемо в океан.
- Краще ідіть відпочивайте. У мене ж є велосипед. Зараз не дуже спекотно. Проїдусь із задоволенням.
- Тоді до завтра! Після роботи чекатиму тебе на базі.

Після заходу сонця місто, населення якого в літні місяці збільшилось у два-три рази, розважалось. У скверах та парках було багато людей. Працювали різноманітні сувенірні бутики, на кожному кроці кафе, ресторани, атракціони. Чулась голосна музика. Особливою увагою користувались американські гірки, звідки лунали лякливі крики захоплення, викликані високими швидкостями злітання високо вгору та спускання донизу. До супермаркетів, мало не хапаючи за руки, закликали різноманітні чучела. Проїжджа частина вулиць була заповнена автомобілями. Та для велосипедів існувала розмічена доріжка, що значно спрощувало проїзд. Макс в одному місці мало не зіштовхнувся з дуже широкою в тазу негритянкою. Але минулось і він без пригод добрався до свого котеджу. Хлопці уже повечеряли. Двоє лежали у ліжках. Один Клим, що працював рятувальником, стояв біля вікна. Він навіть не повернув голови.

- Щось ти не веселий. Як справи? - запитав Макс.
- Вигнали з роботи, - підійшов до нього похнюплений Клим.
- Як вигнали? Ти один з нас чотирьох склав екзамен на рятувальника. Платня вдвічі вища від нашої. Що ж сталось?
- Один дурень метрів на двісті заплив у відкритий океан за ого-

родження буйками. На вищці мою увагу відволікли голосні вказівки повної жіночки, що учила плавати дитину. Тому порушення вчасно не помітив. Коли з океану долинув розпачливий крик про допомогу, я швиденько збіг донизу та на моторному човні добрався до того дурня. Виявилось, що він смертельно перелякався дельфінів, які почали з ним загравати. Подумав, що на нього напали акули. Я допоміг йому забратись до човна. А коли доставив порушника на беріг, мене уже чекав начальник рятувальної станції негр містер Роберт. Він не сварив, нічого особливого не сказав. Попросив повернути ключі від човна, віддав плату за відпрацьовані дні та порадив шукати іншу роботу. Де тепер я її знайду? Адже середина липня. Усі вакансії давно заповнені.

- Підеш прибиральником до того аквапарку, де я працював, - заспокоїв його Макс. - Там, здається, ще нікого не прийняли. Завтра вранці о сьомій годині поїдемо туди разом. Я тебе відрекомендую. Ми з адміністратором були у гарних стосунках. Особливо після того, як мені повезло вчасно виловити крокодила з басейну. Там теж потрібно бути дуже уважним. Багато купається дітей. Все може трапитись. Та ти справишся. Тому заспокойся і лягай спати.

- Дякую, Максе, - зразу повеселішав Клим, - ти справжній товариш! Там на кухні є ще тепла смажена на салі картопля, смачні рожеві помідори, лимонний сік. Не лягай спати голодний. Можеш захворіти шлунком.

- Не хвилюйся. Я уже повечеряв в кафе. Вранці не проспий та мене розбудеш. Адміністратор не любить, коли запізнюються.

- Як твої справи на новій роботі? Справляєшся?

- Здається, дуже повезло з керівником Мішелем. Тямучий, спокійний, дає складні завдання. Коли я щось не розумію, розповідь, покаже. Адже іноді при заміні блоків потрібно налагоджувати комп'ютери. На фірмі вони японські, найсучасніші. Є блоки, функції яких я взагалі до цього часу не знав. Він не підганяє, дає часу помізкувати. Буває, розповідь веселий анекдот. А я йому - про Василя Івановича Чапаєва. Мішель, звичайно, не знав, хто такий Чапаєв. Так я йому пояснив, що це командир дивізії Червоної Армії часів громадянської війни в Росії. Зрозумів американець, чому про нього анекдоти. Ось один з останніх.

Приїжджає Чапаєв з наради у штабі армії, запитує у комісара Фурманова, чи все добре в дивізії.

- Все добре, Василю Івановичу, лише собачка Жучка пропала.
- Шкода Жучку. Ночами не спала і несла службу краще вартового. Нікого до штабу не підпускала.
- Так цього разу проспала, - почухав голову Фурманов.
- Не може бути, - здивувався Василь Іванович. - Нічого, Петько іншу собачку приведе. А Жучку шукали?
- Так вона ж згоріла.
- Як згоріла?
- Так була пожежа у штабі!
- Нічого страшного. Перенесемо штаб до іншої хати.
- Так дивізійне ж знамено згоріло!
- Так, - розсміявся Клим, - Фурманов був славний комісар! За ним Чапаєв був як за камінною стіною.

Вранці Кліма прийняли прибиральником. Адміністратор аквапарку дуже приязно зустрів Макса. Запитав, чи він задоволений новою роботою. Запросив приходити відпочивати. Сказав, що не буде брати з нього плату за купання. Надіявся: новий прибиральник буде таким же старанним, як і Макс, до якого майже за два місяці роботи не було жодного зауваження. Юнак щиро подякував та пообіцяв навідуватись.

А під вечір хлопця на вітрильнику чекали Томас зі Стеллою.

- Ти, брате, хоч обідав? - обняв його за плечі американець і простяг пакет з піріжками. - Перекуси. Ось мати передала. Адже до пірсу повернемось години за три. У тебе гроші є? Зарплатня на фірмі буде лише за два дні. Якщо немає, я дам.

- Щиро дякую, братику! – запихав до рота черговий піріжок юнак. - Скажеш матері, що я дуже вдячний за турботу і таку смакоту, якої давно не їв. Лише тепер шлунок нагадав, що ми з Мішелем не мали часу навіть кави випити. Майже одночасно вийшли з ладу два комп'ютери. На одному міняли та паяли з десятків провідників. На інший запасного блоку у нас не знайшлося. Мішель їздив за ним до маркету комп'ютерної техніки. Прийшлося гарно попотіти. Добре, що кондиціонер у нас ефективно працює. А то при такій спеці у приміщенні було б важко витримати.

На його привітання Стелла лише кивнула головою, опустила очі і мовчки пішла на ніс човна. Як завжди, у білосніжній майці, яка дуже ефектно підкреслювала її струнку фігуру, та коротеньких білих шортах, вона виглядала бездоганно. З під білого капелюшка було видно, що чорне волосся за літо уже трохи вицвіло. Чи, можливо, вона так його фарбувала.

- У Стелли немає настрою? - тихо запитав Макс.

- Не зачіпай її, - теж тихо на вухо хлопцеві Томас. - З самого ранку читала якусь книжку. Такого раніше за нею ніколи не спостерігав. Мала іти сьогодні до обіду на теніс, не пішла. І взагалі останніми днями вона якась замкнута та неуважна. Навіть мати звернула на це увагу. Та коли я сказав, що їду на базу вітрильників, зраділа, швидко зібралась і ми побігли. Ти, брате, краще уважно дивись, як потрібно готуватись до відчалування. Тут важлива кожна дрібниця. Бачиш: з обох боків поряд дорогі двопарусні вітрильники. Можна ненароком ударити інший. Тоді претензій не обберешся. За ремонт можуть вимагати значну суму. Тому змотуєш з тумб канат, - показував Томас, - згортаєш, кидаєш його на борт, береш до рук весла, легенько відштовхуєшся від пірсу й далі, оглядаючись по боках, спокійно за допомогою весел впливаєш на вільну воду. Якщо поблизу немає вітрильників, розправляєш складений на палубі парус і за допомогою канатів легенько його піднімаєш на щоглі. При вітрі піднімаєш на половину, а то і на третину висоти. Не забудь закріпити канати. Парус ставиш під кутом до напрямку вітру. Після цього весла закріплюєш у нішах та можеш керувати за допомогою керма.

- Під яким кутом ставити парус? - лише тепер спокійніше почав дихати Макс, який ловив кожен рух та слово Томаса.

- Це залежить від досвіду яхтсмена і швидкості, з якою ти хочеш іти. Найбільша швидкість, коли парус під прямим кутом до вітру піднятий на повну висоту. Але тоді важко керувати вітрильником. При пориві вітру, які в океані бувають часто, судно може швидко лягти на борт, а то і перекинутись. Коли парус торкнеться води, його практично уже не можна буде підняти. Сьогодні спокійна погода. Вітер слабкий. Ми повільно підемо вздовж берега, щоб ти мав змогу трохи потренуватись. Я зараз опущу парус, складу його, а ти піднімеш. Потім покажу, як ставити парус під різними кутами.

Макс при підніманні парусу до три четверті висоти схопився не за той трос. Парус почав швидко опускатись.

- Не поспішай, - поблажливо посміхався Томас, - дивись, за який трос тягнеш. Берешся рукою за трос, трохи підтягуєш та поглядай вгору. Трос повинен бути весь час натягнутий. Не забувай, що трос в кінці потрібно надійно закріпити.

Макс декілька раз опускав і піднімав парус. На лобі виступив піт та він так захопився навчанням, що не звертав на це уваги. Коли зайшли за мис, Томас вправно розвернув вітрильник і повільно пішли назад. Непомітно промайнуло пару годин.

- Ти непогано все засвоїв, - похвалив хлопця американець, - А розвороти робити досить складно. Покажу іншим разом.

«У Макса майже все виходить, - із захопленням спостерігала за хлопцем дівчина. - Я двічі пробувала піднімати парус. Чи хвилювалась, чи була неуважна, та брат сказав, що краще мені на вітрильнику бути пасажиркою. З того часу я й не намагаюсь навчитись. Це не дівоча справа. Тут потрібна відповідна сила й кмітливість. Дуже хочеться, щоб Макс на мене глянув своїми милими очима. Та він так зайнятий тренуванням, що, здається, взагалі більше ні на що не звертає уваги. Не сказав мені жодного слова. Хіба так можна відноситись до дівчини? Невже не видно, що я до нього лину? Люсі якось зауважила, що вона відчуває, коли подобається хлопцеві. А хлопець відчуває, якщо дівчина має на нього надію та хоче ближче познайомитись? У Люсі про це б запитати. Та про Макса їй навіть не заїкнув. Вона, здається, уже щось задумала щодо хлопця. Потрібно поспостерігати, як вона на нього дивиться. А краще робити все для того, щоб вони як можна рідше зустрічались. Може українці поведуть себе у таких випадках по іншому? Адже у кожного народу свої звичаї та правила. Потрібно почитати про цих слов'ян в Інтернеті. У ліцеї про Росію говорилось дуже мало. А щодо України – навіть не пам'ятаю. Це ж потрібно, щоб я захопилась юнаком, про країну якого зовсім нічого не знаю! Він, звичайно, вайлуватий. Але ніби вихований. Жодного грубого слова від нього не чула. Попрацює у батьківській фірмі і обтешеться. З часом стане справжнім американцем. Потрібно щось зробити, щоб він залишився тут на довше. Я не знаю, яка у нього зарплатня. Якщо батько за місяць-два її підніме, то він точно може у вересні не повернутись до себе. Від грошей

ще ніхто не відмовлявся. А у них там бідна країна, якщо немає змоги заплатити за навчання. Якось підкажу про це брату. Нічого тут не буде дивного. Адже ми усі надзвичайно вдячні Максу, що він рятував Томаса. Ми з батьками дуже перехвилювались, коли узнали про цю трагедію. Батько сказав, що українець міг сам втопитись. Тому наша вдячність йому повинна бути безмежна. Тим більш, що Томас і я назвали його братом. Томас у нас великий шалапут. Звичайно, я його люблю як брата. Але зараз мене тягне до Макса. Он який він статний та сильний. Статура, мов у Аполлона! Саме такого хлопця я мріяла покохати. Дивлюсь на наших телепнів в університеті та на корті і нікого пристойного не бачу. У них одна думка, як з дівчиною переспати. Немає, щоб розповісти щось цікаве з прочитаної книги, культурно провести час, піти на концерт, взяти участь у захоплюючому спортивному змаганні, чи конкурсі. Є, звичайно, винятки. Але у нашому колі таких не бачу. Он у Люсі лише розмови про секс. Що у цьому сексі такого видатного? Був у мене з Мітчелом ще у ліцеї. Нічого хорошого не відчула. Все якось похапцем. Навіть нормально не поцілувались. Адже секс – це вершина кохання! Коли без коханого не можеш жити, хочеш віддати йому все, що маєш найкращого, не забуваєш про нього навіть у вісні, мрієш провести з ним все життя. Я до Мітчела, чи до когось іншого такого не відчувала. А дивлюсь на Макса і хочу бути з ним».

Ось уже причал. На весла сів українець. Томас коротким командами керував. Канатом прип'яли вітрильник до причалу та зійшли на беріг. Стелла крокувала попереду. Хлопці домовились про завтрашнє тренування з кулачного бою. Макс знову не захотів іти до кафе і вони розійшлися. Стелла лише тихо промовила: «До побачення!» Очі на Макса так і не підняла.

«Чому вона на мене не дивиться? - роздумував українець. – Може я щось роблю не так, а вона не наслідиться сказати? В перші зустрічі була балакуча, сміялась, розповідала про теніс. А тепер дівчину ніби підмінили. Слова не промовить. Може я не зовсім вдало подякував батькові за те, що взяв мене на роботу? Потрібно було не по телефону, а зайти до кабінету. Так він дуже зайнятий. Жодного разу ще його в офісі не бачив. Перейти з прибиральника на помічника системного адміністратора не так то просто! На Україні в таких випадках прийнято дякувати подарунками. Чим вища посада,

тим дорожчий подарунок. А то й дають певну суму доларів. Ось одержу першу зарплатню та щось куплю Рональду. Потрібно підібрати якийсь оригінальний настільний письмовий прилад, запальничку, або годинник. Нікому про це казати не стану. Навіть Томасу. А то почне відмовляти, чи порадить купити щось дороге. Вони живуть заможнo. Для них, напевне, подарунок у кілька сотень доларів – дрібниця. А я, як і всі наші хлопці, рахую кожен долар. Ми приїхали сюди заробити кошти, а не повалятись на пляжах та розважатись. Прибиральники в аквапарках працюють по тринадцять годин з одним вихідним на два тижні. Встають до шостої години ранку і лягають спати о дев'ятій вечора. Мені повезло перейти на більш достойну роботу. Хлопці ж мітлами продовжують махати».

Через два дні в кінці робочого часу Макс одержав за тиждень першу зарплатню п'ятсот доларів. Офіс-менеджер Сара кошти видавала у конвертах. Хлопець не наважився запитати, скільки одержує Мішель. Про його зарплатню той теж не поцікавився. З попередньої роботи він зрозумів, що такі запитання задавати у американців

не прийнято. З офісу виходили разом з Мішелем.

- Першу зарплатню за звичаєм потрібно обмити, - звернувся до хлопця американець. - Тут поряд є нормальне кафе. Зайдемо?

- Звичайно! Вина, чи горілки там візьмемо?

- Я зазвичай випиваю віскі. Ось навпроти у маркеті є.

Вони зайшли до маркету. Макс купив пляшку віскі. У кафе він замовив свинячі відбивні, салати та пляшку води, налив віскі лише Мішелю. Собі - мінеральної води. Американець подивився на хлопця здивовано:

- Ти не будеш пити? Так не годиться!

- Я взагалі не вживаю алкоголю, - рішуче юнак, - займаюсь спортом. А для спортсмена, ви знаєте, алкоголь – ніж в серце. Дуже вдячний, що ви погодились відзначити мою першу зарплатню. Більше мені нікого запросити. – Про Томаса і Стеллу він на фірмі нікому не розповідав. – Ще своїх хлопців пригощу.

- Ну як знаєш, - розчаровано американець. – А я вип'ю за твої успіхи у майбутньому. Ти мені сподобався. Роботящий, веселий, у нашій справі розумієш все з першого слова. Мене шеф через місяць

посилає на двотижневі курси з АЙТі технологій. Прийдеться тобі самому попрацювати. Впевнений – ти справишся.

Яким же спортом ти займаєшся? - після випитої чарки Мішель.

- Накачую м'язи, - почав їсти овочевий салат Макс. - А ще баскетболом. Сказали, що на фірмі є баскетбольна команда. Та я не встиг за тиждень розпитати.

- Команда є, і непогана, - розрізав ножом ще гарячу відбивну Мішель. – Грає на першість штату Флоріда в другій лізі. У минулому сезоні зайняла почесне третє місце. В понеділок познайомлю тебе з Філом. Це капітан команди. Два метри зростом! Він працює у відділі логістики. Гарний хлопець. Та ти наливай!

Мішель випив ще зо дві чарки. Коли українець намірився йому знову налити, накрив чарку долонею.

- Досить! У спеку більше не можу і їсти не хочеться. Відбивні дуже смачні. В Америці уміють відгодовувати свиней і готувати з неї різні страви. Дякую! Та коли б ти випив, то розмова пішла б по іншому. Ти мені не розповів про свою родину.

- Звичайна родина. Батько працює водієм, розводить товари. Мати – продавцем. Живемо у власному будинку, який потрібно ремонтувати. Бабуся і дідусь на пенсії. Зарплати та пенсії малі. А за моє навчання в університеті потрібно платити.

- Пробач за нескромне запитання. Яка у батька зарплатня?

- Дві з половиною тисячі гривень на місяць. Це приблизно двісті п'ятдесят доларів.

- Двісті п'ятдесят доларів на місяць? – у надзвичайно зливого Мішеля очі полізли на лоба. - Як можна за такі кошти вижити? А мати скільки одержує?

- Біля двохсот доларів. І це ще вважається непогано.

- На вас трьох чотириста п'ятдесят доларів! – хлопнув себе по голові американець. - З ума можна зійти! Ви що там їсте?

- Я вам розповідав. Тримаємо маленьку земельну ділянку, на якій вирощуємо всяку городину. Біля будинку є декілька яблунь, малина, виноград. Ми з батьком тримаємо кролів. Маємо делікатесне м'ясо. Українці голодували лише у часи сталінської комуністичної диктатури. Ви чули про штучно створений майже сто років тому голодомор на Україні, коли померли мільйони людей? Дідусь залишився живим лише тому, що їх батько з великими трудноща-

ми, покинувши все нажите добро, у спішному порядку зумів вивезти дітей до Підмосков'я. Їх мати у голодомор померла.

- Декілька років тому щось про це говорили по телебаченню. Та я в деталі не вникав. Багато людей у світі бідує. В країні потрібно налагоджувати економіку і суспільні відносини як у нас та у Євро-союзі. Тоді все буде добре.

- На Україні ще далеко до такого. Дідусь каже, що уже більше двадцяти років незалежності, а правлять приховані комуністи та п'ята колона Росії.

- Таке правління добром не закінчується. У нас під боком у комуністичній Кубі люди живуть впроголодь. Дочка самого Фіделя Кастро втекла до Флориди! Та не будемо про сумне. Я обіцяв показати тобі казино. Зараз якраз нагода зайти. Тут неподалік.

Макс чув про казино. Та чітко не представляв, що там відбувається. У їхньому місті їх не було. Тому на пропозицію погодився. Тим більш, що Томас зателефонував і сказав, що вони сьогодні не зустрінуться. Приятель батька запросив їх на свій ювілей. Завтра субота. Зранку всією родиною вони ідуть до кірхи. А годині о дванадцятій він чекатиме Макса на базі вітрильників.

Казино з майже на весь фасад сяючою електронною рекламою було розташоване у розкішному двоповерховому будинку. На вході озброєний револьвером охоронець привітав Мішеля й пропустив їх без затримки до середини. У просторій залі з опущеними на вікнах жалюзіями та пропелером вентилятора під високою стелею тихо лунала музика. Посередині та у кутках стояло декілька столів, навколо кожного з яких товпилось біля десятка осіб. Мішель впевнено у віконці купив на п'ятсот доларів фішки і вони підійшли до центрального столу. Рулетка! В середині столу була вбудована кругла діаметром з пів метра ніша, у яку круп'є (так Мішель назвав високого хлопця у білій сорочці з чорним метеликом на шиї) запус-кав по колу кульку. Кулька пробігала декілька раз і падала ближче до дна у розташовані по колу одну з ямок. Половина ямок були чорні, інші - червоні. Біля кожної ямки цифра. Вигравали ті, що вгадували, до якої саме ямки впаде кулька. Мішель спершу поставив частину фішок на ямку номер дванадцять червону і програв. Кулька впала до номера вісімнадцять. Виграв лисий товстий чоло-вік, який від радості підняв догори руки і щось викрикнув. Круп'є

лопаткою згорнув до нього усі фішки і знову запросив тих, хто бажав грати, робити ставки. Мішель залишки фішок поставив на цифру сімнадцять чорну. Він нахилився над столом і невідривно дивився на кульку, що швидко бігла по колу, ніби намагаючись заставити впасти її саме у сімнадцяту ямку. Він затамував подих, очі від захвату горіли. І сталося чудо. Мішель виграв! Він підстрибнув, поцілував у щоку Макса, зібрав фішки і знову зробив ставку на двадцяту чорну. Кулька впала на шість червоне. Американець з передсердя плюнуv під ноги.

- Не везе сьогодні! – тихо просичав у запалі. - Більше не буду грати. Тобі повинно в перший раз повезти. Давай купи фішок доларів на триста-чотириста.

Та Макс хоч і захопився, але вирішив не ризикувати.

«У мене після кафе від зарплатні залишилось чотириста двадцять. Попробую купити фішок на сто доларів. Повезе - гратиму далі. Не таку високу маю зарплатню, щоб зразу всю програти».

Він купив фішки і поставив половину на цифру вісім чорну. Виграв! Круп'є згорнув до нього фішок разів у десять більше, ніж було спочатку. Серце тіпало від захвату. Він почував себе на сьомому небі! Підняв очі від стола і оглянувся навколо. Усі присутні, що стояли біля столу, його підбадьорювали та посміхались. Мішель запропонував поставити далі усі виграні. Та Макс третину поставив на чотирнадцять чорну і програв. Потім третину – на вісім червону – знову програв! Останню третину поставив на шістнадцять чорну. Програв усе! Хлопець мало не заплакав. Мішель запропонував грати далі. Та Макс відмовився.

- Я тобі кажу: виграєш! – впевнено наполягав американець. – Даремно не поставив усе вигране зразу. Рулетка любить ризикованих гравців. Може все таки візьмеш ще фішок?

- Дякую тобі за пораду. Але більше не гратиму. Мені гроші потрібні. Тут же можна програти все. Я гравець поганий. Поїду до себе. Ніяк не можу після аквапарку виспатись.

- А я залишусь, може ще пограю, - потис йому на прощання руку Мішель. - Дуже люблю спостерігати за тими, хто програє великі гроші. Минулого місяця один росіянин програв сто тисяч доларів!

- Сто тисяч! – жахнувся хлопець. - Він не втратив пам'ять? За

такі гроші на Україні я б купив батькам новий двоповерховий особняк з десятима сотками землі. Щоб не їздили маршрутною двадцять кілометрів на город за місто. Це ж треба! Викинути на смітник сто тисяч! Я такі гроші за десять років не зароблю.

- А йому хоч би що. Після програшу замовив усім присутнім шампанського. Потім говорили, що він мільонер. Має тут віллу неподалік від маєтку співачки Алли Пугачової. У Маямі багато таких.

Макс махнув на прощання рукою та вийшов на вулицю. Він був дуже радий, що відмовився далі грати.

«Ну програв сто доларів! Нічого страшного. Звичайно, шкода. Та хоч подивився на це казино. А то хлопцям не буде про що розповісти. Там дійсно ейфорійна атмосфера, яка зтягує робити ставки. Всі присутні налаштовані на виграш. Думки лише про те, яким чином на дурницю схопити великий куш. Може там спеціально дають виграти, щоб потім людина програла все до нитки? Мішель програв, та все одно залишився. Розпитаю його у понеділок, чи побачив щось цікаве. А зараз куплю подарунок Рональду. Потрібно буде напроситись до них у гості. На фірмі ж не станеш дарувати. Мішель он і так дивується, чому мене взяли на роботу. Ніби раніше він сам справлявся, хоч часто, розповідав, приходилось затримуватись, щоб на ранок обладнання нормально працювало. Та помічника собі не просив. А тут прийняли мене. І він зрадів. Йому стало значно легше працювати. Я мовчати, що мене прийняли на фірму з вдячності. Бач, Рональд зі своїми по суботах ходить до костелу. Релігійна родина. Батько мій до церкви не ходить. А ось мати з бабунею – майже щонеділі. Бабуня й мене раніше запрошувала. Та я все не мав часу. Вона й перестала. Я, як і більшість моїх ровесників, до релігії відношусь нейтрально. Вона мені не заважає й, здається, не допомагає. Хоч, якщо подивитись з іншого боку, то, напевне, мамині й бабуні молитви допомогли мені врятувати Томаса і самому не втопитись. Та вчасно «нейтралізувати» крокодила в аквапарку. Ось і роботу в фірмі одержав з гарною зарплатнею. Хтось невідомий тільки що «підказав» не робити більше ставок у казино. Бабуня каже: кожну людину по життю веде її особистий ангел-хранитель. Потрібно лише прислухатись до його добрих, мудрих і вчасних порад, не ламати своє життя «через коліно». А то ангел-хранитель може й відвернутись. Тоді людина стає безпорадною».

Хлопець відвідав декілька маркетів. На подарунок нічого не наважувався купити. Нарешті в одному побачив невеликого розміру квадратний настільний годинник, майстерно вставлений в необроблений трохи більшого розміру чорний камінь. Білий циферблат годинника та чорні стрілки на ньому дуже контрастно виглядали на чорному фоні. Годинник зразу юнаку сподобався.

- У який камінь вставлений годинник? – запитав у продавця.
- Аметист. Це напів дорогоцінний камінь. Сам годинник надійної фірми. Гарний подарунок та не дорогий. Всього вісімдесят доларів. Де такий ще знайдете.
- Я беру, - задоволено промовив хлопець. - Запакуйте, будь ласка, у подарункову коробку.

Назавтра біля дванадцятої години Томас з сестрою уже зустрічали українця на вітрильнику. Стелла на цей раз подала юнаку руку і стримано привіталась. Знову мовчки пішла та сіла на ніс. А Макс так захопився процесом відчалування, що не звернув на неї жодної уваги. Він сидів на веслах, виконуючи короткі команди Томаса. Погода стояла чудова. На небі рідкі хмаринки. З океану дув свіжий вітерець. Навколо висунутого метрів на двісті вперед від берега пірсу, де з обох боків було прип'ято декілька десятків суден, з криками літали невгамовні чайки та буревісники.

Нарешті Макс підняв на повну висоту парус. Томас направив вітрильник у відкритий океан. Настрій у обох хлопців був бадьорий. А Стелла опустила ноги майже до води і дивилась вперед.

«Знову Макс просто дружньо привітався, майже не глянув у вічі. Невже я так непривабливо виглядаю? Зачіску мені зробили бездоганну. Вишневий манікюр з блискучими наклейками. Бурштиновий браслет. Світло рожевий педикюр. Коротесенькі шорти, що підкреслюють верхню частину ніг. Хоча б з чемності сказав, що я гарна. Невже він такий вайлуватий? З дівчатами тут ніби не зустрічається. Адже кожного дня після роботи з Томасом. Навіть до кафе, де вечорами збирається багато молоді, не хоче заходити. Казав, що на нього чекає дівчина на Україні. Та на загравання Люсі ніби трохи реагує. Може вона уже його десь перехопила, а я нічого не знаю? Та Люсі не витримала б і давно похвалилась. Потрібно купити новий купальний костюм «стренги». В ньому так привабливо виглядає нижня частина тіла, що деякі хлопці втрачають голову. Наступного

разу так і зроблю».

Раптом Томас вигукнув:

- З правого борту кит! За ним другий!

Стелла схопилась на ноги й побачила, як з води боком до них виринула величезна, довжиною метрів двадцять темно сіра риба-кит. Тварина до половини тіла з'явилась над водою. Було видно довгу, напевне на чверть тіла голову з порівняно невеликим оком. Вітрильник по довжині був разів у три меншим від кита. Несподівано риба сильно хлопнула широким чорним хвостом та спокійно занурилась. За нею майже поряд виднівся невисокий фонтан води. Це другий кит під водою видихав повітря. Кити спокійно йшли напереріз вітрильнику. До них було метрів сто.

- Міняємо курс ліворуч! - голосно Томас. - Не хватало, щоб ми зіткнулись з китами. Вони можуть перекинути вітрильник. Ми ж йдемо без двигуна і тварини нас не чують. Дивіться, розумні дельфіни тримаються від них на відстані. Якщо кит розкриє пащу, то спокійно може поглинути декілька дельфінів.

Макс, що зачаровано спостерігав за китом, дійсно побачив, що декілька світло сірих дельфінів дружно, ніби по команді, відвернули від китів вбік. Вони швидко, вистрибуючи з води, зникли з поля зору. Тим часом Томас спритно розвернув парус і судно відвернулось ліворуч. Лише після цього він витер долонею піт з чола.

- Кити, зазвичай, близько до берега не підпливають. А ми уже далеченько зайшли в океан. Будемо повертатись. Макс, починай повільно керувати парусом. Послаблюй правий трос та підтягуй лівий. Роби без поспіху та, саме головне, правильно. Потрібно керування парусом відпрацювати до автоматизму. Часто буває, що на роздумування зовсім немає часу. Особливо, коли пориви вітру, чи необхідно швидко поміняти курс, або розвернутись. Бачиш, ти уже непогано справляєшся. Ще декілька виходів на широку воду і будеш сам керувати вітрильником. В кінці літа у нас змагання яхтсменів. Якщо захочеш, то разом братимемо в них участь.

Стелла спостерігала за діями юнака. Вона раділа, що Макс швидко засвоює непросту науку керування вітрильником.

«Ще навчу його грати в теніс. Тоді він спокійно почуватиметься у нашій компанії. Сховати Макса від інших не вийде. Адже у місті багато колишніх наших ліцеїстів, незабаром повертатимуться з кані-

кул студенти, на кожному кроці зустрічатимуться знайомі. Макс не повинен бути серед них «білою вороною». У нього уже з кожним днем й вимова стає кращою, зникає акцент, що різав вухо. Хочеться піти разом з ним на концерт відомих співаків, чи музикантів, на прогулянковому теплоході пройтись вздовж нашого надзвичайно гарного узбережжя. Можна поїхати на запуск супутника з мису Канаверел. Тим збирається молодь з усієї Флориди та інших штатів. Макс повинен засвоїти нашу поведінку, молодіжний жаргон. Хоча б навчити його пити пиво, безалкогольні напої. Адже більшість студентів випиває. Так що потрібно якнайшвидше братись за нього обома руками, а не соромливо опускати очі. Інакше якась інша дівчина, а скоріш за все Люсі за нього візьметься. Такого хлопця не упустять! Жодним словом, чи поглядом не показувати, що він мені дуже до вподоби. Просто відноситись, як до свого хорошого брата. Він повинен звикнути до постійної моєї присутності, щоб без мене відчував себе некомфортно, сам підсвідомо линув до мене. Тоді й не погляне на іншу дівчину».

Стелла ніби відчувала: на пірсі їх знову чекала Люсі!

- Ви в котрий раз втекли від мене? – примхливо надула вона свої пухленькі яскраво підмальовані губи. - Невже не можна було зателефонувати та запросити на прогулянку? Стелло, я ціную нашу дружбу. Та ти останнім часом чомусь стала уникати мене. Невже після тієї події у нічному клубі образилась? Ми дружимо сто років і я не хотіла б шукати нових подруг.

- Люсі, ти не ображайся, - вимушено весело відповіла Стелла. – Томас ще вчора домовився з Максом повчити його сьогодні керувати вітрильником. Сказав мені, коли повертались вранці з костелу. Тебе уже не було часу зачекати. Батько запрошує Макса до нас на ланч. Якщо хочеш, пішли з нами, - запропонувала Стелла, знаючи напевне, що Люсі не любить знаходитись у компанії дорослих, де не зможе керувати процесом.

- Ти що, здуріла! Я навіть не знаю, про що говоритиму з твоїм батьком. Це ж потрібно буде з добру годину вдавати, що мені з твоїми предками комфортно спілкуватись. Може зараз підемо десь посидимо у ресторані. Відведемо душу за склянкою кави. А уже тоді відчалите на свій сімейний ланч?

- Ми обіцяли привести Макса до нас. Батьки будуть невдоволе-

ні. Давай іншим разом підемо до ресторану. Я теж дуже хочу з тобою покалякати. Та пробач, не сьогодні, а якось на днях. Не дуйся, - примирливо поцілувала подругу у щоку Стелла, радіючи, що та відмовилась іти до них. Штовхнути Макса до спілкування у компанії Люсі зовсім не входило у її плани. Чим пізніше, а найкраще як зовсім рідко вони бачитимуться, тим спокійніше у неї буде на душі. Вони усі разом пішли на автостоянку. Люсі зразу ж поїхала кудись на своїй машині. А коли сіли до кабріолету Томаса, українець попросив заїхати на декілька хвилин до його котеджу.

- Мені потрібно переодягтись та дещо взяти з собою. На вітрильнику трохи забруднив футболку. І кросівки інші взую.

«Макс дбає про свій зовнішній вигляд, - зраділа Стелла, хоч жодного бруду на футболці хлопця не побачила. - Це мені дуже імпульсує. Якими не є шалапутами деякі однокурсники, та своїм зовнішнім виглядом стараються на заняттях показати, що вони культурні і модно виглядають. Більшості викладачів це подобається. Що хлопцеві особливого потрібно? Чиста за розміром футболка, гарні джинси та кросівки. От дівчатам – зовсім інше. Я кожного дня міняю одяг. Навіть футболки різного фасону. Приталена, вільного крою, з великим вирізом, чи звичайним, без рукава, або з рукавом до ліктя. А ще й кольори підбираю до лиця. Помада для губ різна, манікюр, педикюр. Мати каже: дівчина повинна виглядати так, щоб хлопець подивився на неї і більше не відводив погляду. Більшість артисток Голівуду саме таким чином зачаровують режисерів».

З котеджу Макс повернувся у білій новій футболці, голубих джинсах, з невеликим пакунком в руках. Та більше всього Стеллі сподобалось, що взутий був у білі кросівки. З під джинсів виглядали білі шкарпетки. «У нас лише модники взувають білі кросівки, - із задоволенням констатувала дівчина. - Ні! Нікому його не віддам!»

Вручаючи подарунок Рональду, хлопець промовив з посмішкою:

- Сер, з великим задоволення хочу від душі подякувати за те, що повірили у мої сили та взяли на роботу. Працювати з Мішелем мені дуже подобається. За ці дні я багато дечому навчився. Буду надалі опановувати складні Ай-Ті технології.

- Дякую за чудовий подарунок! - розкрив пакунок Рональд. -

Годинник так гарно виглядає. Та не потрібно було, сину, витрачатись. Мішель сказав, що незабаром їде на курси? Прийдеться тобі попрацювати самостійно. Мішель впевнений – ти справишся.

- Постараюсь, сер.

- Чого ти так офіційно? Називай за межами фірми просто Рональд. Ти ж товариш моїх дітей. Домовились?

- Добре, сер. Пробачте, Рональд. На Україні такої фамільярності немає. У нас дуже поважають старших за віком. У багатьох родинах до батьків діти звертаються на «Ви». Нікого це не дивує.

- Таке було колись прийнято у аристократів, фермерів. Тепер відносини значно спростились. Діти – найрідніші й найближчі для батьків. Тому ми звертаємось по імені та на «ти». Впевнений: ти будеш частіше приходити до нас, швидко засвоїш наші звичаї. Та хочу запитати про твої плани. Скільки часу думаєш тут попрацювати? Що вирішив з навчанням в університеті?

- Батьки, звичайно, дуже чекають мене вдома. Але думаю взяти академічну відпустку в університеті та потрудитись на вашій фірмі з рік, якщо не заперечуєте. Хочу заробити на ремонт нашого будинку. Він уже старенький.

- Читав недавно в одній солідній газеті статтю про ситуацію на Україні. Пишуть про безробіття, корупцію, падіння бізнесу, нестабільність курсу долара, хитання у зовнішній політиці. Президент говорить про багатовекторність відносин із Заходом та Росією. Це дуже погано. Ми Росії категорично не віримо. Історія показала, що російські політики перейняли усі повадки Радянського Союзу. Тому маю до тебе слушну пропозицію. Поступай учитись до нашого технічного коледжу, де навчається Томас. Одержиш гарну теоретичну комп'ютерну підготовку, американський диплом. З часом - американське громадянство. Тоді для тебе будуть відчинені усі двері. Захочеш, працюватимеш на моїй фірмі. Не сподобається – підеш туди, де гарніші умови праці. Наша країна – одна з найкращих у світі. Ти зможеш тут добре влаштувати своє життя. Не вийде – повернешся на батьківщину. Там наш диплом, впевнений, цінують.

- Моя віза закінчується у вересні. Як я продовжу? - розхвилювався від такої перспективи юнак. – Та невже мене приймуть до коледжу? Я ж не вчився у американській школі.

- Візу я зроблю робочу. У тебе є університетський студентський

квиток. Ти уже на другому курсі. Тому до коледжу приймуть без екзаменів. Прийдеться лише пройти співбесіду з англійської мови. Я уже розпитав. Погоджуйся, синку.

- Широ дякую, Рональде, що так про мене піклуєтесь. Та я повинен порадитись з батьками.

- Звичайно, порадься. Розкажи про нашу родину, свій заробіток, ціни на продукти, одяг, умови проживання. Впевнений: вони відпустять тебе на декілька років. А тепер ідемо за стіл. Ви в океані добре проголодались. Там мати приготувала нам сюрприз.

Сюрпризом був гарно оформлений смачний домашній торт з вишнями, який мати подала до чаю після ситного ланчу. Хлопець навіть не пам'ятав, чи взагалі колись їв такий торт. Йому зразу відрізали великий шматок, з яким прийшлося випити дві чашки ароматного зеленого чаю з лимоном. Макс в котре впевнився, що йому у цій родині завжди дуже раді. Він сидів між Томасом і Стеллою, які йому з обох боків пропонували те, чи інше блюдо. Відмовити було незручно. Тому юнаку прийшлося наїстись за двох.

- Недавно у газеті «Здоровий сніданок», - розповів Рональд, - була надрукована стаття про найкорисніші напої для людини. Прочитавши її, я здивувався. Найкориснішим є білий чай, який містить цілу низку необхідних людині мікроелементів та вітамінів. На другому місці – зелений чай. Третє місце за червоним чаєм каркаде. Лише після цього ідуть чорні чаї. Потім – томатний сік, яблуневий.

- А кава у тому списку є? - запитала Стелла.

- На диво її немає. Виявляється кава не містить корисних для людини речовин. Видатний християнський проповідник Джордж Вандеман у своїй знаменитій книзі «Повстала планета» пише: якщо ви заповните всю кімнату пакетами з кавою, ви там не знайдете жодної калорії поживних речовин! Ось така правда, діти мої.

- Не може бути, татку! – гаряче Стелла. - Ми ж бачимо, яку величезну кількість кави із задоволенням споживають американці. У Європі вона теж чи не на першому місці. Невже люди не мають тієї інформації, по яку ти розповів?

- Ти забула про китайців та індусів, в'єтнамців, японців, жителів Пакистану, Афганістану, Ірану, Іраку, Середньої Азії. Це більша половина населення Землі. Там чай вживають п'ять–сім раз на день. У росіян є навіть жартівливе прислів'я: *чай не пил – какая сила, чай*

попил – совсем устал. Кава лише на деякий час тонізує, зменшує втому, діючи як допінг. Вона є слабким наркотиком, до якого швидко звикають. В Америці та Європі люди дуже інтенсивно працюють, тому й вживають такий допінг. Без нього японці спокійно обходяться. Якщо кава збуджує, то чай навпаки – заспокоює.

- Батьку, ти нам розкрив очі, - пожартував Томас. - Я часто думаю, чому Люсі завжди така збуджена. Адже вона чаю не вживає, лише каву. Ми запрошували її на ланч, та вона відмовилась. Напевне із-за того, що знає: наша мати пропонує лише чай. З ним торт стає ще смачнішим. А до кави торт не підходить. Кава гірка, торт же солодкий. Постараюсь тепер пити лише чаї. Однак я ніколи не пив білого чаю. Він, що дійсно білий, як молоко?

- Зовсім не білий, - розсміявся батько, - а майже як зелений, але значно корисніший. У мене в кабінеті є почата коробка. Якщо хочете – принеси. Я не знав, що ти не пив такого чаю.

- Мені не потрібно, - замахав руками Томас. - Це якщо Макс зі Стеллою хочуть, чи мама, - Томас поглянув на українця.

- Дуже дякую, - заперечив Макс, - я так наївся і напився, що більше нікуди. Все було надзвичайно смачно. Ніби побував у себе вдома. Мати завжди старається нагодувати мене на добу вперед.

- А як ти тут харчуєшся? – турботливо запитала хазяйка.

- Нас четверо у кімнаті. Хлопці молоді, готуємо по черзі. Грошей на їжу не жалкуємо. Тому я завжди ситий.

- Ви, напевне, купуєте продукти найдешевші. Вони найчастіше бувають низької якості, або й навіть з простроченим терміном продажу. Тому будьте дуже уважні. А то ще отруїтесь. Бувають такі випадки. Купуйте продукти за середню ціну.

- Ми чомусь над цим не задумувались, зрадівши, що тут ціни нижчі, ніж на Україні. Обов'язково розповім про це хлопцям. Більшість з нас взагалі вдома продуктів не купували. Там матері готували їжу. Тепер, дякуючи вам, будемо звертати на це увагу.

Після ланчу батько вибачився й пішов до свого кабінету переглянути газети. Мати сказала, що сусідка попросила показати, як робиться подвійна стрічка на швейній машинці та зібралась до неї. А Стелла запропонувала юнакам піти на тенісний корт.

- Ви вечорами постійно зайняті. За своїми справами на мене не звертаєте уваги, не пропонуєте щось робити усім разом. А зараз

ніби нікуди не збираєтесь. Я ж обіцяла повчити Максима грати у теніс. Коли у мене ще трапиться така нагода? Адже незабаром канікули закінчатся. Тоді взагалі у нас буде мало часу. Я на корті більше тижня не була. Так можна втратити спортивну форму. А ще хочу повести вас до стрілецького тиру. Хлопці повинні уміти стріляти.

- Добре, - погодився Томас, - ти раніше сама на корт і до тиру ходила. Ніколи мене не запрошувала, претензій не було. У тебе ж своя університетська компанія.

- Так усі ж розбіглись на канікули, - дуже знітилась дівчина. – З університетських залишилась одна Люсі. Вона у теніс рідко грає. У нас з тобою ракетки є. Максіві візьмемо батькову. М'ячки – у моєму рюкзаку. Якщо немає заперечень, то дружно пішли, братики.

«Чому вона знітилась, коли Томас сказав, що раніше його ніколи з собою не запрошувала? - звернув увагу Макс. - А це ніби прилипла до нас. Кожного разу з братом приходять на тренування з кулачних боїв, на вітрильник – теж. Хоч їй ніби там не дуже цікаво. Стелла давно дружить з Люсі. Та останнім часом з нею не зустрічається. Можливо, із-за того інциденту у нічному клубі? Так серед молоді на Україні таке частенько трапляється. На відносини з давніми випробуваними друзями це не повинно впливати. І щоб у такої красуні свого хлопця не було, не повірю. Можливо, якийсь недолуга її обдурих? Томаса якось делікатно потрібно розпитати. А у теніс обов'язково навчусь грати. Це спорт багатих людей. В українських спортивних новинах по телебаченню та радіо кожен раз детально розповідають про світові тенісні новини. На різних змаганнях призові фонди сягають мільйонів доларів».

У таку порівняно ранню пору два корти, що знаходились неподалік, були безлюдними. Огороджені високими сітками, розмічені білою фарбою, вони виглядали чудово. Видно, Стелла тут часто бувала. Тому менеджер пропустив молоду компанію без затримки.

- Зі студентів при наявності вільних майданчиків гроші за гру не беруть, - пояснила Стелла. – Ви з Томасом ставайте разом. Я сама проти вас зіграю. Спочатку просто з пів години поперекидаємо м'яч. Томас покаже тобі, як тримати ракетку, як переміщатись по майданчику, пояснить деякі правила. Вони досить прості. Потім пограємо на рахунок. Переможені пригостять переможця морозивом.

Хлопці погодились на пропозицію Стелли, яка зразу безапеляцій-

но взяла ініціативу до своїх рук. Макс вперше тримав велику ракетку. Він чомусь думав, що нею грають, як у бадмінтоні, однією рукою. При його силі це було зовсім легко. Та подивився, як тримали її Стелла з Томасом, зразу оговтався і взяв обома. Томас спокійно перебивав м'яч через сітку. У Макса ж ніяк не виходило.

- Потрібно міцніше тримати ракетку, - наставляв тихо американець. - Вона повинна бути ніби продовженням твоєї правої руки. Лише у такому випадку ти відчуватимеш, як вірно перебити м'яч. Та не поспішай. Спочатку подумай, а після цього бий.

- Тобі гра у теніс давно звична. У настільному тенісі реакція повинна бути блискавичною. Там немає часу думати. Граєш майже на інстинкті. Тут же зовсім інакше. Он як вільно почуває себе Стелла. Вона ніби відпочиває на корті. А я уже весь мокрий і стомився так, що ноги починають тремтіти. Давай зробимо перерву.

- Звичайно, зробимо перерву. Тут гра іноді триває по декілька годин. Поступово ти втягнешся. Якщо хочеш, щоб тебе поважали наші друзі, потрібно навчитись грати на достойному рівні. Я не дуже добре граю. Стеллі програю. Але з іншими хлопцями нашої компанії можу потягатись.

Томас опустив ракетку, взяв до руки перебитий Стеллою м'яч.

- Давай відпочинемо, - гукнув до сестри. - Ми стомились.

- Від чого стомились? - підійшла Стелла. - Ми на корті всього пів години. Потрібно ще пограти на рахунок. Незабаром тут створиться черга і нас безкоштовно не пустять.

- Добре, - махнув рукою Томас. - Десять хвилин нам достатньо.

- Ти як себе почуваєш? - звернулась до Макса дівчина. - Впевнено тримаєш ракетку? На перших порах це головне.

- Вона не важка. Але ще не можу тримати її під необхідним кутом. Більше граю в сітку. Від цього стомився. А як грає ваш батько?

- Він же й навчив нас грати, - махнула ракеткою Стелла, - Я у нього до цього часу не виграю, хоч на корт він виходить всього один-два рази на тиждень. Стомлюється на роботі, а то і затримується там до ночі. Зараз для бізнесу настали не найкращі часи. Та досить розмов. Давайте, як домовились зіграємо одну партію.

Як Томас з Максом не старались, як не бігали по корту, та Стелла у них виграла. Вона ж грала за двох. Потрібно було встигати пересуватись по всьому майданчику. Макс із захопленням спостерігав,

як вона швидко перебігала з одного кута до іншого, як реагувала на короткі подачі Томаса. Адже потрібно було з кінця площадки встигнути підбігти до самої сітки. Струнка, довгонога, вона вигравала у них гейм за геймом. Тим більше, що Макс часто помилявся. Через хвилин сорок рахунок став шість-один на користь Стелли.

- На перший раз добре, - тихо сказав Томас українцеві. – Я думав, що ми взагалі жодного гейму не виграємо.

- Не знаю, чи я навчусь, - важко дихав Макс. - Так стомився, що ракетка падає з рук. Та ти Стеллі нічого не кажи. Я постараюсь. Давай у понеділок самі підемо на корт. Ти мене повчиш.

- Ти настирний, - похвалив його Томас. - А настирні завжди досягають поставленої мети. На понеділок домовились. Я тебе тут чекатиму.

- Ну як, братики? - підійшла усміхнена сестра. - Йдемо на морозиво? А то мені щось дуже його захотілось. Спека ніби трохи спала та все одно душно.

- Це я завадив Томасу у тебе виграти, - виправдувався Макс, витираючи спітніле обличчя невеликим рушником, яких було три у рюкзаку Стелли. - Тому й морозиво братиму. Не дуже пишайся, через місяць ми у тебе виграємо.

- Сліпий сказав: побачимо! - розсміялась Стелла. - Та якщо захочеш, то швидко навчишся грати. Реакція у тебе гарна. За місяць можна поставити прийом м'яча. А потім і удар вийде. Ракетку я тобі подарую. Потрібно звикати до своєї.

- Дякую, невже я сам не в змозі купити собі ракетку?

- Вони є різні, - втрутився Томас. – Стелла в них розбирається. Не сперечайся. А то купиш таку, що через місяць викинеш.

- Томас вірно каже, - похвалила брата Стелла. - У мене це уже третя ракетка. Ця не дорога, але значно краща від попередніх. Я знаю, де продаються саме такі. Не відмовляйся від подарунка, братику. А то що ще я можу тобі подарувати? - підняла усміхнені очі на Макса дівчина.

- Добре, - погодився Макс. – Якщо ти не проти, підемо разом купувати. Я повинен знати, де що продається.

- Згодна! - зраділа дівчина. - Я тобі покажу декілька супермаркетів. У нас же більшість з них розраховані на елітних покупців. Там ракетки дуже дорогі. У першої тенісистки світу Сирени Вільямс ра-

кетка коштує десять тисяч доларів. Нам така не потрібна.

- Може згодом ти станеш відомим тенісистом, - пожартував Томас, - заробиш великі кошти, тоді й купиш дорогу. Та чого ми стоїмо? Ідемо до кафе на смачне морозиво.

Морозиво після гри дійсно було дуже смачним. Трохи гірка шоколадна плівка поступово розтавала у роті. А потім весь організм наповнювався неповторним смаком і запахом полуниці. «Напевне, - подумав Макс, - біла маса морозива наповнена сиропом полуниці? У нашому місті є зарубіжна фірма, що вирощує полуниці. З неї роблять густу пасту, вивозять за кордон. А звіди поставляють нам сиропи, йогурти, різноманітні соки з додатками полуниці, іншу різноманітну продукцію. Ніби такі вироби не можна виготовляти зразу на Україні. Вони були б значно дешевші. Невже наші бізнесмени не можуть до цього додуматись?»

- Дуже смачне! - похвалила морозиво Стелла. – Давно мене таким не пригощали. Постараюсь й надалі у вас вигравати. Знаєте, ми давненько не були у нічному клубі. Тут поряд є не дорогий.

- До таких клубів часто заходять різні негідники, - заперечив Томас. – Пропоную поїхати до нас, прийняти душ, переодягтися. Там, ти знаєш, є клуб, де вхідні квитки по п'ятдесят доларів і публіка більш пристойна.

- А у мене немає в що переодягтись, - понурився Макс.

- Я тобі дам нову футболку та джинси. Вони на один розмір менші. Та, думаю, підійдуть.

Через деякий час компанія уже танцювала у нічному клубі. Грав вокально-інструментальний оркестр. Дійсно, у порваних джинсах, чи майці тут нікого не було. По колу танцювальної зали стояли столики з вузькими диванами. Можна було замовити сік, пиво, печиво, цукерки. Сильні алкогольні напої не продавались. Палити було заборонено. Такий порядок Макс сподобався. У перервах між танцями вони пили апельсиновий сік та розглядали відпочиваючих. В основному тут була молодь. Від різноманітного вбрання у Макса закрутилась голова. Деякі дівчата танцювали майже у пляжних костюмах. Спино оголена. Нижня частина живота до шортів теж гола. Хлопці в основному були в шортах та майках. У місті, де вдень температура доходила до сорока градусів, до такого вбрання були звичні. Адже більшість приходила сюди прямо з пляжу. Все тут було ні-

би пристойно. Та десь після четвертого, чи п'ятого танцю Макс почув поряд від молодого хлопця сильний запах спиртного. Той танцював у невеликому колі молоді із закритими очима. Макс хотів зі Стеллою та Томасом якось відійти від нього подалі. Та не встиг. Хлопець дуже похитнувся і штовхнув Стеллу. Дівчина скрикнула. Макс боком енергійно відтіснив юнака. Той упав на підлогу, вихопив з кишені револьвер та двічі стрельнув у їх бік. Зчинився неймовірний галас. Дівчата верещали, юнаки щось голосно кричали. Навколо того, що стріляв, утворилось широке коло. Хтось з присутніх накинувся на нього, вихопив з руки револьвер. Музика стихла. Підбігло три охоронці, схопили лежачого за руки-ноги та витягли із зали. З'ясувалось, що було поранено в ногу одну дівчинку, яка поряд зі Стеллою сиділа на підлозі та голосно кричала. Бармен якимось розчином залив та перев'язав їй рушником рану. Незабаром приїхала «швидка». Санітари на ношах винесли дівчину із зали. Оркестр заграв знову.

Перелякана побіліла Стелла весь час стояла, мов вкопана.

- От і повеселились. Це ж мене могли поранити, - заплакала та вимовила вона нарешті. – а то й вбити. Не буду більше ходити до нічних клубів. Томасе, нічого не розповідай вдома про цей випадок. У матері хворе серце, може статись напад. Мені зараз не до танців. Якщо не заперечуєте, поїдемо додому.

«Чув я раніше про подібні випадки, - подумав Макс, - та що таке може статись зі мною, чомусь не вірив. Удача ніколи не підводила. А тут дійсно могли підстрелити когось з нас. В Америці дуже багато зброї на руках, дозволено майже вільно її купувати. Час від часу у школах, в супермаркетах, та навіть на пляжах лунають постріли, вбивають людей. Колись застрелили навіть президента Джона Кенеді. Чомусь уряд не наводить у цьому порядок і гинуть зовсім невинні люди».

- Томасе, а у тебе є револьвер? - запитав у друга.
- Ні, навіщо він мені? От навчиш кулачному бою і зможу себе захистити без зброї. Чому ти поцікавився?
- Не подобається мені, що зброю вільно продають.
- Не продавали б легально - існувала б підпільна торгівля. А так хоч є облік осіб, що мають зброю. Можна порівняно швидко знайти зловмисника. У вас що, зброя не продається?

- Слава Богу, ні. У нас й таких випадків немає.

В понеділок вранці Макс приніс Сарі обіцяний торт. Дівчина дуже зраділа й щиро подякувала. Та хлопець звернув увагу, що у Мішеля, який зайшов майже зразу за ним, поганий настрій. Той роботу виконував мовчки, не просив розповісти анекдот. А коли пили каву, його прорвало.

- Ти з казино зразу пішов додому?

- Ходив на тенісний корт, - не хотів розповідати про все юнак.

- А я програв усю зарплатню! - махнув рукою Мішель. - Мені взагалі у грі везе. І тут двічі виграв. Повірів у фарт, втретє поставив на двадцять один чорне усі гроші, що мав. І пролетів! Прийшло з карточки зняти п'ятсот доларів. Думаю: на тиждень хватить. Надіюсь відігратись. Підеш знову зі мною у п'ятницю?

- Знаєте: мені потрібно купити тенісну ракетку. Товариш погодився допомогти. Домовились піти до супермаркету у п'ятницю після роботи.

- А у баскетбол будеш грати? Я обіцяв познайомити тебе з капітаном нашої команди.

- Звичайно буду. Дуже хочеться пограти з гарними баскетболістами. Відомо, що тут грають на дуже високому рівні.

Мішель трохи пожвавішав. Після чашки кави він розповів про своїх батьків фермерів. Ферма їх знаходилась у сусідньому штаті Алабама на північ від Флориди.

- Батько має двісті акрів землі. Вирощує в основному кукурудзу і сою. Технологія у нього давно відпрацьована. Тому врожаї постійно досить високі. З ним працює мій старший брат Фелікс. Він закінчив сільськогосподарський коледж. Далі навчатись не хотів. Допомагає батькові підбирати нові сорти, працює на тракторі та комбайні. Одружений, має двоє дітей. Якщо захочеш, поїдемо якимось до них у гості. Там менша спека. Лісів зовсім мало. Та поряд з фермою є невеликий гай. У ньому дзюрчить струмок. Тягне мене у ті місця.

- Чому ж не залишились на фермі?

- Згодом батькові прийшлося би ділити ферму між синами. Землі не так й багато. У декого такий поділ призводить до конфліктів. Я вирішив займатись іншою справою. Туди їжджу на відпочинок. Мені завжди дуже раді. Особливо племінники.

В кінці роботи на виході з фірми вони зачекали капітана баскетболістів. Це був високий статний молодик років тридцяти.

- Філе, - звернувся до нього Мішель, - ось мій помічник Макс, про якого я тобі казав. Він хоче грати з вами у баскетбол.

- Добре. – оглянув Макса Філ. – Статура у тебе баскетбольна, зріст відповідний. Приходь завтра до нашого спортзалу після роботи. Зараз тренування двічі на тиждень. Побачимо, на що ти здатний.

Макс подякував, сказав, що обов'язково прийде. А сам направився на зустріч з Томасом. У них мало бути тренування з кулачного бою. Ще здаля він побачив, що з Томасом жваво розмовляла Люсі.

«Що їй потрібно? Стелла сказала, що на Томаса поклала око Катрін. Я її ще не бачив, та ніби чорнява красуня. Люсі повинна про це знати. Невже вона не полишила свої наміри щодо мене? Я ж сказав, що маю дівчину на Україні. Уже декілька раз відмовився з Люсі кудись іти. Хіба цього не досить, щоб від мене відстати? Вона любить вчащати до нічних клубів, перебирає хлопцями. Такі дівчата мені не до вподоби. Просто їй про це сказати, може образитись. Про образі вискаже Стеллі. Та подумає, що я не навчився себе поводити. А ми з Томасом та Стеллою подружались. Скажу Томасу, щоб цю Люсі відвадив. Він повинен допомогти».

Люсі першою подала руку Максусу, сказала, що хоче подивитись їх тренування. При кулачні бої випадково проговорилась Стелла.

- Тут немає, що дивитись, - рішуче відрубав Макс. – Розвага не для дівчат. На тренуваннях дуже небажано відвертати увагу. Це може призвести до травми. Тому я прошу тебе піти звідси.

- Ну ти й тренер! - розсміялась дівчина. - Невже готуєш Томаса до якихось змагань?

- Думай, що хочеш, але при тобі тренуватись не будемо.

- Добре, я зачекаю на автостоянці. Запрошую вас до ресторану. Ми ж давненько не бачились. Хочу розпитати про постріли у нічному клубі. Писали в газетах, що та дівчина може стати інвалідом. Стелла дещо розповіла. Але дуже злякалась і не все пам'ятає.

- Домовились, - заспокійливо Томас. - Зустрінемося через годину-півтори.

- Чого вона до нас пристала? - не розумів Макс. – У неї, хвалилась, є хлопець. Невже вона має певні наміри щодо тебе?

- Не знаю. Та, здається, весь час поглядає у твій бік. Стелла

якось сказала, що вона дуже жадібна до хлопців. У неї після ліцею уже ніби четвертий. І все не насититься.

- Допоможи її відвадити. Такі хвойди не для мене. Та й часу я зовсім не маю. Завтра іду на тренування баскетболістів нашої фірми. Запросив капітан команди Філ.

- Це ти дуже правильно вирішив. Спортсменів на фірмах люблять. Вони рекламують роботу закладу. Чим успішніші спортивні команди, тим, як правило, краще ідуть справи фірми. Там у вас, крім баскетболістів, ще є непогані команди хокеїстів і регбістів. Якщо закріпишся в команді, батькові дуже сподобається.

Хлопці тягнули час, тренуючись майже до сутінок. Потім ще скупались. Та Люсі їх терпеливо дочекалась. Вона сиділа у червоному «Форді» і весь час давилась в бік, звідки юнаки мали прийти.

- Я уже замовила столик тут поряд в ресторані, - сказала невимушено, ніби й не прийшлося чекати їх майже дві години.

Ресторан був заповнений різношерстою публікою. Стояв тихий гомін. Біля барної стійки грав оркестр. Працював кондиціонер, створюючи приємну прохолоду. Люсі впевнено пройшла до столика. На ньому уже стояла пляшка шампанського, коньяк, газована вода, келихи. Офіціант зразу ж приніс салати, шашлики, блюдо з морепродуктами, схожими на великих раків.

- Максе, ти любиш шашлик, - привітно запитала Люсі. – Налий нам, будь ласка, шампанського. Я просила поставити охолоджене.

Макс налив Люсі і Томасу шампанського. Собі хотів налити води.

- Ти що, шампанського не вип'єш? - засміялась дівчина.

- Я ж займаюсь спортом!

- Хіба в ресторані до спорту, милий? Келих шампанського не завадить. Це майже газована вода. Навіть видатні спортсмени відзначають свої успіхи шампанським. Ти ж бачив, як на автомобільних змаганнях «Формула один» призерів обливають шампанським. Наливай сміливо усім повні келихи.

Щоб не сперечатись, Макс налив і собі. Шампанське, якого ніколи не пив, здалось дійсно газованою водою.

«Що вони у ньому находять? На смак подібне до закислого виноградного вина, що почало грати. У батька, коли мало додавав цукру, таке іноді виходило. Мати над ним тоді сміялась. Ми його завжди виливали у помийне відро. А шампанське вважається еліт-

ним напоєм. Бач, з коньяку не починали, а розлили саме його. Думаю, нічого мені не станеться, якщо трохи вип'ю. Спортивних змагань жодних у мене немає. До тренувань все пройде».

Хлопець був напівголодний. Тому з апетитом з'їв салат, приступив до шашлику, який здавався дуже апетитним. А у голові поступово стала трохи крутитись.

- Томасе, налий нам коньяку, - попросила Люсі.

Томас налив на дно келихів коричневого напою. Макс разом з усіма випив. Доїв шашлик, попробував «раків». Потім ще трохи випили. Обличчя друзів перед очима стали розпливатись. У голові запаморочилось.

Прокинувся хлопець пізно вночі в чужій кімнаті. У важкій голові щось гупало, тиснуло на скроні, сильно шуміло, в горлі пересохло. Стривожено оглянувся. Лежав він роздягнений на широкому розкішному ліжку поряд з Люсі, яка солодко посапувала. Як таке могло статись? Він пам'ятав лише, що в ресторані після шампанського випили коньяку, їв смачний шашлик і великі «раки» на блюді. Поряд на тумбочці горів нічний світильник. Електронний годинник показував третю годину ночі. На стільці неподалік лежали його футболка і шорти. Плавки були на ньому.

«Слава Богу, що хоч не зовсім голий. З Люсі у нас, напевне, нічого такого не було. Чому вони з Томасом не відвезли мене до нашого котеджу? Якби Томас був би такий же п'яний, то лежав би з нами. Невже ця хвойда Люсі хотіла мене звабити? Дудки! Я не піддамся. Сказав собі: жодних дівчат. Так і буде!»

Хлопець обережно встав з ліжка, швидко одягся, виглянув у вікно. Воно виходило на проїжджу частину вулиці. Поряд були засклеплені двері, замкнені з середини на ключ. Юнак відчинив їх, вийшов надвір та тихо прикрив. За десять кроків була дорога. Макс пройшов метрів сто по ній, зупинив таксі. Через хвилин тридцять був уже у своєму котеджі, жадібно напився води, умився та ліг спати. Заснув з усмішкою без всяких думок майже зразу.

На роботі Мішель звернув увагу, що хлопець весь день якийсь загальмований. Та не розпитував. Мало що могло трапитись. На тренування баскетболістів юнак того дня не пішов. Після роботи, як завжди, зателефонував Томасу і приїхав на базу вітрильників. Друг зустрів його винуватою усмішкою.

- Ти, брате, пробач мені. Ми вчора з тобою таки добре випили. Ти взагалі вимкнувся. Люсі нас розвезла по домівках . Спочатку мене, а потім сказала, що знає, де ти живеш. Як почувашся?

- Весь день, мов отрути напився! Ніяк не відійду. Ти ж знаєш, що я взагалі не вживаю спиртного. На тренування баскетболістів побоявся іти. Адже результати будуть погані. Ти хоч батькам та Стеллі нічого не сказав?

- Сам ледве після обіду прокинувся. Вдома нікого не було. От і втік сюди. Зараз вийдемо в океан, там провітримось.

З того дня хлопець старався з Люсі не розмовляти. Вона теж жодним словом не нагадувала про прикрий випадок. Зовсім рідко стала приходити на їх тренування. Стелла ж, навпаки, не пропускала жодного. Тричі на тиждень запрошувала хлопців на корт, допомогла Максу купити гарну ракетку. В кінці серпня хлопцям повезло: вони у неї виграли партію! Прийшлося Стеллі купувати їм морозиво. А на початку вересня Макс пройшов співбесіду у коледжі та був зарахований на перший курс. Рональд допоміг оформити робочу візу. З фірми його не відрахували. Дозволили приходити на роботу після занять. До баскетбольної команди юнака прийняли. Грали вони вихідними раз на тиждень. Томас на останньому курсі закінчував свій коледж. Стелла навчалась на третьому курсі університету, завжди приходила з батьком та братом на баскетбольні змагання. Одного разу вона прийшла одна. Команда фірми вирвала перемогу на останніх секундах зустрічі. Вирішальний м'яч закинув Макс. Його гравці підкинули з бадьорими вигуками вгору, піймали та понесли до роздягальні

- Братуку, ти відмінно граєш та стаєш обличчям фірми! - поцілувала його радісна дівчина. – Я дуже рада, що у тебе такі теплі відносини з іншими гравцями. Батько каже, що й Мішель на роботі тобою дуже задоволений. А як справи у коледжі? Справляєшся?

- Ми в університеті деякі дисципліни вивчали. Тому мені учитись легко. За три місяці я майже пройшов перший курс. Планую на зимній сесії екстерном його завершити. Якщо дозволять, перейду на другий. Приходиться вечорами сидіти над підручниками. Але я не стомлююсь, висипаюсь.

- Ти дуже рідко приходиш до нас в гості, на вітрильнику давно не був, - заглядала йому у вічі дівчина.

- Все немає часу. Та й до шефа фірми незручно ходити. Хтось побачить, може не так зрозуміти. Скаже: підлабузник.
- Ти таке викинь з голови! Батьки завжди тобі дуже раді.
- Добре, яюсь прийду. А у тебе як справи?
- Посилають на практику до гарної фірми. Можуть запропонувати посаду з нормальною зарплатнею. Якщо справлятимусь, то з часом приймуть туди на роботу.

Вони погуляли у величезному центральному парку, постріляли в тирі. Макс іноді промахувався. Стелла ж завжди чудово потрапляла у ціль та виграла великого полосатого тигра. Потім покатались на розмальованих різноманітними картинками каруселях.

«Вона чудова, весела, розумна дівчина! - подумав хлопець. – Така цілеспрямована. Знає, що їй потрібно в житті. Приділяє мені стільки свого вільного часу. В теніс навчила грати, на баскетбольні змагання приходить. Бачу: у неї хлопця немає. А я невдячний. Запросив би її на якийсь концерт, чи прокататись на теплоході. Можна й зараз. До вечора ще далеко».

- Стелло, якщо у тебе є час, давай прогуляємось теплоходом вздовж узбережжя до мису на крайній південній точці Флориди. Хлопці яюсь казали, що звідти видно Кубу.

- Кубу не видно! – розсміялась дівчина. - Просто звідти близько до Острова Свободи. Ми з кубинцями уже налагоджуємо відносини. Незабаром туди направиться офіційна делегація. Добре, прогуляємось. Там скалистий беріг. Океан виглядає таким грізним, незрозумілим. Мені з тобою дуже приємно спілкуватись.

Макс взяв її за руку. Дівчина не відняла, легенько потисла його кисть. Юнака ніби пронизав струм. З того часу вони стали зустрічатись частіше. Макс до літніх канікул закінчив другий курс. Весною освідчився Стеллі у коханні. Незабаром попросив її руки. Батьки благословили молодих. На початку літа відбулось весілля. Свідками були Томас і його дівчина Катрін. Весільний букет попав до рук щасливої Люсі, яка шукала зустрічі з черговим хлопцем.

2. Домашні реалії

За навчанням та романтичними зустрічами зі Стеллою Макс практично не переглядав телевізійні передачі, не слухав новини, не читав газет. Хлопці, з якими прилетів до Маямі, давно повернулись додому. Їм не телефонував. З батьками розмови завжди короткі. Вони були дуже задоволені, що син навчається, має гарну роботу та одружився з хорошою, з його слів, дівчиною з релігійної родини. Особливо радо вітала молодих бабуня. Тому про бурхливі події в Україні Макс нічого не знав. Тим більш, що в США офіційно цим подіям не надавали великого значення. Вважалось, що Україна – в зоні впливу Росії. Тому хай самі між собою розбираються. Коли ж влітку молоді вирішили навідатись до батьків Макса, то з телефонної розмови з'ясувалось, що на Україні йде справжня війна. Хижа Росія анексувала Крим і захопила частину Донбасу.

- Сину, влада оголосила про страшну ситуацію! – прохрипів у трубці схвильований голос батька. - Сказали, що потрібно тримати документи та найнеобхідніші речі під руками. Росіяни вдерлись до Криму, погрожують захопити Київ! Часом, чи не прийдеться виїхати нам до Західної України, а то й до Польщі. Тому не раджу зараз сюди прилітати. У Донецьку уже розбомбили аеропорт. Місто в руках російсько-сепаратистських банд. У нас спішно створюються формування самооборони. Воює багато добровольців. Наш сусід Микола записався до Добровольчого Українського корпусу. Молодь призивного віку мобілізують до збройних сил.

В трубці щось запищало, зв'язок перервався. Того дня і декілька наступних Макс до батьків не зміг більше додзвонитися.

- Чому ти такий схвильований? Що сказав батько? Ми полетимо до них, чи ні? - допитувалась Стелла.

- На Україні йде війна! Наше місто можуть захопити російські війська. Чому ми про це тут нічого не знаємо?

- Нам в університеті про війну нічого не казали. Ніби Україна відмовилась вступати до Євросоюзу. І все. Колись батько зауважив, що Росія має повадки колишнього Радянського Союзу. Тому від неї можна всього чекати. Але я у політиці зовсім не розуміюсь. Потрібно розпитати батька.

Рональд теж нічого певного не міг сказати.

- Мені здається, у вас між партіями постійно йде запекла, без

правил боротьба за владу. То була так звана помаранчева революція. Тоді, слава Богу, пройшло мирно, не стріляли. Потім до влади під час фальсифікацій виборів прийшла інша партія. У нас теж йде боротьба між партіями, але давно за чітко встановленими правилами. Сьогодні перемогли демократи, а через чотири роки – республіканці. Нічого особливого я тут не бачу. І у вас покричать та втихомиряться. Правда, в газетах писали про загибель у Києві декілька десятків протестувальників, так звану Небесну Сотню. Законна влада повинна наводити порядок. У нас не підкоришся поліцейському, теж буде стріляти. Не може незначна кількість людей, незгодних з рішеннями всенародно обраної влади, диктувати свої умови переважній більшості населення. Крим й раніше був російським. Київ його, здається, навіть не пробував захищати. Просто вивів свої війська. А військово-морський флот на чолі з командувачем повністю перейшов на бік Росії. Не хвилюйся. У вас же не мусульмани, які проголосять джихад та будуть воювати до останнього.

Розмови по мобільному з батьками весь час переривались. Нормально Макс поговорив з ними днів через десять.

- Сину, в Києві та у нас все ніби втихомирилось. Життя налагоджується. Неподалік в офіцерському кафе щовечора відзначають присвоєння звань, нові посади, ювілеї, родини, хрестини, гримить музика, запускають феєрверки. Ніби й війни немає. Правда, вдвічі піднявся долар. Відповідно подорожчали медикаменти, побутова техніка, одяг, взуття, бензин, солярка. А зарплатню та пенсії не піднімають. Добре, що ціни на продукти зросли не дуже. Нас ще й город, ти знаєш, надзвичайно виручає. Мати й бабуня за тебе хвилюються. Даю мамі телефон.

- Синочку, - мало не плакала матір, - більше року ми тебе тут виглядаємо. Коли ви приїдете? Дуже хочу побачити невістоньку. Ви живете ще з батьками?

- Наймаємо квартиру, мамо. Ви не хвилюйтесь. У нас все добре. Я за рік пройшов два курси коледжу. Залишилось учитись півтора. Можливо, й раніше закінчу. Робота у мене гарна, кваліфікована. Працюю після обіду на фірмі тестя. Вони з тещею до мене відносяться, мов до сина. Стелла перейшла на останній четвертий курс. Одержить диплом бакалавра. Роботу уже знайшла. Тут практично немає безробіття. Висока зарплатня. На Україні про таке можна ли-

ше мріяти. Одне не подобається: з весни до осені спека. Та у всіх приміщеннях стоять кондиціонери або калорифери. Тому на роботі спека не відчувається. А ще поряд океан. З нього постійно продуває свіжий вітер. Ми до кінця літа обов'язково прилетимо, мамусю. Мені теж хочеться вас побачити, обняти. Стелла передає вам усім великі вітання. Хотіла б з вами поговорити, та українською мовою може лише сказати «все добре». Вона здібна, обіцяє українську обов'язково вивчити. Коли візьму квитки, зателефоную. Цілуємо вас з батьком та бабуню з дідусем.

- Що у них нового? – з тривогою запитала Стелла.
- Ніби все налагодилось, каже батько. Та мати в тривозі. Вона працює продавцем, а продавці ситуацію дуже відчувають. Нічого особливого не сказала, але мало не плакала. По телевізору все частіше говорять про Україну. Євросоюз оголосив про економічні санкції щодо Росії. Може це допоможе припинити її агресію. Далі Донецької області вони не просуваються. Це від нашого міста та від Києва досить далеко.

- Чула, як ти назвав моє ім'я. Щось про мене питали?
- Вони дуже хочуть тебе побачити. Я сказав, що ти вивчаєш українську і уже кажеш «все добре».
- Я теж жадаю зустрітись з твоїми рідними, любий, - поцілувала юнака Стелла. - Ти мені багато про них розповідав. Якщо там спокійно, то давай полетимо. Адже у вересні почнуться заняття. Ти вирішуй скоріше. Мені ж потрібно усім купити подарунки. І прошу тебе: як можна частіше звертайся до мене своєю рідною мовою. Вона така ласкава й мелодійна. Я уже починаю дещо розуміти.

Коли молоді повідомили Стеллиним батькам, що у весільну подорож полетять на Україну, Рональд сказав, що теж хотів би побачити нових родичів. Але фірма одержала важливе замовлення і він повинен бути на місці. Мати без Рональда летіти не наважилась. А Томас знову з весни ловив рибу на Алясці, заробляючи на новий вітрильник. Тому молоді збирались летіти на Бориспіль самі. Стелла терміново складала список подарунків. Вона довго думала, щось переписувала, нарешті вирішила погодити з Максом. .

- Батько працює водієм. Куплю йому теплу ковбойську зимню шапку, - розмірковувала дівчина. - Щоб не мерз зимою. Матері –

осінню кофту. Бабуні – гарну квітасту хустину. Щоб у ній ходила до кірхи. А дідуню, який палить, дорогий срібний портсигар у шкіряній оправі. Впевнена: усі будуть задоволені. Як гадаєш, коханий.

- Люба, подарунки дуже достойні. Я б до таких не додумався. А бабуня до кірхи не ходить. У нас, православних, храм називається церквою. На великі свята вони з мамою ходять до Преображенського собору у центрі міста. Там часто править службу єпископ.

- А ти з ними до церкви ходив?

- Був один раз. А то все не мав часу.

- Може ти з нами у неділю підеш до кірхи? Мати якось нагадала, що негоже родині без зятя йти на службу. Знайомі можуть подумати, що у нас якийсь розлад, любий. Ти ж на вінчання погодився без всяких заперечень.

- Вінчання – то перед Всевишнім дати слово, що будеш вірним у шлюбі. Не важливо, чи у нашій церкві, чи у вашій кірсі. Тому я погодився. А служба у кірсі не схожа з православною. Основна молитва «Отче наш» зовсім інша. Бабуня мене ще малим навчила «Отче наш» і не можу я говорити її по іншому. Хрестяться у вас по своєму. Ти пробач, у Маямі, казали наші хлопці, є православна церква. Туди на великі свята ходитиму. От незабаром Петра-Павла, потім Маковія, Спаса. У кірсі на мене коситимуться.

- Хіба у кірсі можуть на когось коситись? Там при молитві не звертають уваги на інших. Кожен думає і просить Бога за своє. Та якщо тобі хочеться ходити до православного храму, то хай буде так. Я мамі про твоє рішення скажу. В Америці поважають усі віри. Це он в арабських країнах гоніння на іновірців. Колись в Ірані мусульмани навіть захопили американське посольство. Загинуло декілька наших морських піхотинців. Працівників посольства прийшлося рятувати гелікоптерами. Там зараз мусульманська країна, де усіма справами править релігійна верхівка, а жінкам з відкритим обличчям виходити на вулицю заборонено. Чоловік зі своєю дружиною може зробити все, що заманеться, навіть убити.

- Дика країна! Не швидко туди дійде цивілізація.

- Та у розвитку технологій вони майже не відстають. Уже мають атомну електростанцію, створюють атомну бомбу, крилаті ракети. Ізраїль, що знаходиться неподалік, дуже потерпає. Там у кожній квартирі є своє бомбосховище! Адже Іран оголосив, що Ізраїль за-

хопив землі Палестини і єврейської держави на Близькому Сході взагалі не повинно бути.

- Ти так розбираєшся у цих питаннях! – захоплено Макс. – Я вперше про таке чую.

- В університеті був курс сходознавства. Нам детально розповідали, чому США багато допомагають Ізраїлю. Без нашої допомоги ця держава давно зникла б з карти світу. Лише один Єгипет тричі оголошував їй війну. І тричі зазнав поразки. Зараз в Палестині є угруповання, які постійно влаштовують терористичні акти, навіть ракетами обстрілюють єврейську державу. Та Ізраїль дає відсіч, навіть відгородився від Палестини високою стіною.

Любий, то якого числа ми летимо на Україну? Ти взяв квитки?

- Післязавтра й летимо. Літак Боїнг-777, бізнес клас. Прилітаємо до Києва о восьмій ранку. Відпустку мені підписали на два тижні.

- Я завтра вранці все куплю та впакую речі. А їжу якусь з собою будемо брати?

- В літак з їжею, фруктами та напоями не пускають. Навіть кремів, чи зубної пасти не бери. Летіти десять з половиною годин. В літаку дадуть перекусити сік з печивом, чи кренделиком, яблуко. Поснідаємо у Києві. Не хвилюйся, мила. Все буде добре, - закінчив українською хлопець.

- А я тебе зрозуміла! – пригорнулась до нього дівчина. - Ти сказав: «Все добре». Ще навчи хоч одну фразу.

- У нас вітаються: «Добрий день!» Запам'ятаєш?

- Постараюсь, - повторила за юнаком фразу Стелла. – У літаку ще потренуємось. Я дуже мало літала літаком. Будеш мене відволікати, щоб я не хвилювалась. Вчора, коли ти був на роботі, телефонував Томас. У нього все гаразд. Працює на тому ж самому судні, що й минулого разу. Капітан його із задоволенням прийняв. Обіцяв зловити нам на щастя золоту рибку.

- Коли будеш розмовляти з ним наступного разу, скажеш, що рибка буде проситись відпустити її назад у море за виконання трьох бажань. Можна у неї просити все, що бажаєш. Лише хай не просить стати над нею володарем. А то втратить здобуте.

- Звідки ти знаєш? - здивувалась Стелла.

- Є у нас така казочка для дітей. У тій казці вся правда. До речі,

ти починай потроху читати казки. Не встигнеш оглянутись, як можуть згодитись.

- Ще рано, любий, - повисла у Макса на шиї дівчина. – Нам потрібно спочатку надійно стати на ноги у житті. Купити квартиру, досягти гарної посади на роботі. І взагалі ще погуляти. Ми молоді. Я народилась у батьків, коли мамі було тридцять років.

В аеропорту Бориспіль та на центральному залізничному вокзалі Києва було досить людно. Макс зразу впевнився, що прибув додому. Навіть відчувався запах домашнього чорного хліба, який ще до цього часу іноді пекла бабуня. У Маямі був лише білий, що чомусь пахнув зовсім по іншому. Але у повітрі витало невловиме напруження, тривога. Сама природа реагувала на загрозову ситуацію. Стурбовані люди кудись поспішали. Більшість з валізами. Звідусіль по радіо лунали оголошення. Привокзальну прощу звільнили від бутіків та кіосків. Залишили лише «Макдональдз». Відремонтували фасади. Площа – ці ворота столиці, стала значно просторішою та виглядала привабливо. Он збоку стоїть низка екскурсійних по місту автобусів. Молодь їсть морозиво, п'є каву, дехто сміється, одна пара цілується. У залі відпочинку неподалік від них сиділа молода пара з дитиною. Дівчинка років трьох у рожевому платтячку з коротким рукавчиком та рожевому капелюшку жваво про щось розпитувала матір, яка до неї усміхалась. Молодий батько невміло натягував дитині тufельку. Поряд пройшло декілька військових у камуфляжній формі з рюкзаками за плечима. Один з них стрибав на милицях. Від них почулось: «Гатить, сволота, з російських реактивних новітніх «Градів». Багато хлопців з нашого батальйону загинуло. А відповісти гідно немає чим. Простих набоїв іноді не вистачає. Що влада думає тут, у Києві, невідомо». Це зразу повернуло до реальності, нагадало про страшну, неждану війну.

Макс спохмурнів, повернувся до дівчини.

- Стільки років жили мирно! Лише недавно почало потроху налагоджуватись життя. Ми живемо у старому будинку. Плануємо зробити капітальний ремонт, підвести у приміщення воду, поставити ванну. І на тобі – війна! Що цим росіянам потрібно, не розумію? Минулого року приятель Клим, з яким ми прилетіли до Маямі, розповідав, що його батько недавно був у Росії в Підмосков'ї. На відстані сто кілометрів від Москви уже пуста! В селах безлюддя, роз-

валюються будинки, не обробляється земля, заросли бур'янами цвинтарі. На кожному кроці п'яні люди. Країна тримається на нафтодоларах, які вкладаються переважно в озброєння. Наведіть лад у себе, а потім допоможіть сусідам. Так вони зі зброєю нахабно нам диктують, як потрібно жити.

- Заспокойся, милий, - пригорнулась Стелла, - може не все так й погано. Ось приїдемо до твоїх, розпитаєш.

В купе плацкартного вагону разом з ними їхало дві жінки. Обом років по сорок. Практично без речей. В руках лише невеликі жіночі сумочки. Виглядали вони стурбованими та засмученими. Стелла лягла відпочити на другу полицю. Макс переглядав куплену на вокзалі газету «День». Невільно прислухався до розмови жінок.

- Привезла до Києва продати трохи малини, - розповідала русява. - Вона у нас пізня і цього року добре вродила. Літо сухе. Та чоловік з весни майже щодня її поливає. У нас своя криничка біля струмка. Води завжди хватає. Назбирали за два дні кілограмів з десять. Стояти вона довго не буде. Вирішила: декілька раз поїду продам. Хотіла збути безпосередньо біля вокзалу. Стала біля станції метро. Так міліціонер зразу ж вигнав. У переході, бачу, теж виженуть. Поїхала на площу Перемоги. Там колись біля універмагу продавала. І на цей раз мені повезло. За пів години все збула. Трохи заробила. У нас в селі роботи для жінок немає. Чоловік в жнива працював комбайнером. Заробив трохи зерна. Частина дали грішми. Змелемо на муку. А ще свиням, курям, качкам потрібно. Тепер чоловік пересяде на трактор. Незабаром потрібно орати, сіяти. Маємо одну дочку. Учиться в технікумі. Її одягти, взути потрібно. Незабаром закінчить. Уже зараз болить голова, де знайти роботу.

- А я проводжала сина на Донбас, - це інша жінка. - Поїхав добровольцем. Думала: не пущу. Вибавила його, випестувала для гарного життя. Навчався в Києво-Могилянській академії на історичному факультеті. Закінчив третій курс. Ми й не знали, що він зимою був волонтером на Майдані. Мені розповів його товариш. У дні розстрілу Небесної Сотні син хворів на грип та пролежав у гуртожитку. А товариша поранили. Ще один студент з їхньої групи загинув. От вони й вирішили в пам'ять про загиблого піти добровольцями на Схід. Каже: якщо не він, то хто зупинить проросійських бандитів-сепаратистів. Вони рвуться захопити всю Україну. Майже два

мільйони людей стали біженцями. Залишили домівки, нажите десятиліттями майно, стали фактично бомжами. Але не захотіли терпіти російську наругу. Адже відомо, що робиться в Криму, де знищують місцевий бізнес та перетворюють у військову базу Цілі університети з викладачами та студентами виїхали до Центральної та Західної України. Найпрестижніший Донецький Національний університет переїхав до Вінниці, Луганський медичний – до Ужгороду. Що я могла заперечити сину? Може якраз такого патріота не хватає у якомусь підрозділі, щоб зупинити озвірілого ворога? Ви ж знаєте про кіборгів, що майже у повній облозі захищають Донецький аеропорт? У кожного з них є матір, яка благословила сина на подвиг.

- Наречений нашої Галі теж недавно пішов воювати у складі Добровольчого Українського корпусу, який складається в основному з членів Правого Сектору. Адже проросійські генерали фактично знищили Збройні Сили України. Телефонує: техніка дуже стара, не хватає навіть автоматів, воюють у своєму одязі, харчування забезпечують волонтери. Страшно слухати! Чим це закінчиться? Адже сепаратистам все постачає та посилає свої війська Росія, що має найпотужнішу армію у світі, каже мій чоловік.

«Весь народ піднімається до збройної відсічі ворогові, - зрозумів Макс. - А я жирую у Маямі і зовсім нічого не знаю. Там своє розкішне життя. Якщо у Борисполі в аеропорту звідусіль лунає дзвінкий сміх та музика, а на залізничному вокзалі з декількох автобусів закликають проїхатись екскурсією по місту, то що тоді казати про далеку Америку! Там по телебаченню та в газетах про Україну й не згадують, сказав Рональд. Він кожного дня переглядає газети та лише в одній випадково потрапив на невеличку статейку, до коротко описується агресія Росії. Звичайно, в Америці, як і у кожній країні, свої великі проблеми. Як сказав колись учитель в школі, Україна за прикладом Прибалтійських країн не змогла відірватись від Росії в часи розпаду Радянського Союзу. Незважаючи на те, що три четверті населення корінні українці, залишилось величезне засилля російської мови, російських газет, книг, кінофільмів, пісень. Якщо російські війська увійдуть до Києва, як увійшли більшовики майже сто років тому, це буде кінець нашої незалежності. Може це лише у Києві такі настрої? Прості люди іншої думки?», - старався заспокоїти себе Макс.

Вдома знали, що молоді приїдуть десь під вечір. Коли вони з середнього розміру валізою на колесах зайшли до двору, собака Тузик з голосним писком кинувся Максу на груди та почав лизати обличчя. Навіть не звернув уваги на Стеллу, що стояла поряд. Хлопець пригорнув пса, щось йому шептав на вухо і гладив по спині. На очах виступили сльози. З хати у домашньому квітчастому халаті та ложкою в руці вибігла мати. Підійшла до соромливо усміхненої невістки, уважно подивилась їй запитливо в очі, поцілувала. Стелла пригорнулася до неї і теж поцілувала.

- Як доїхали? Не стомились в дальній дорозі?

- Все добре, - лише це змогла сказати українською дівчина.

«Матері, здається на перший погляд, я сподобалась, - промайнуло у голові Стелли. - Напевне, вона б хотіла, щоб Макс побрався з українкою та залишався біля батьків. Адже я зовсім чужа для них. Не знаю звичаїв, мови, яку потрібно було хоч трохи вивчити. Зі мною вони не зможуть навіть порозмовляти. Та уже як буде. Макс усе сам розповість. Мені залишається лише мило посміхатись. Щира усмішка завжди зближує людей. Я прилетіла їх полюбити, як любила милого Макса».

Тузик уже крутився навколо Макса на землі, махав хвостом, декілька раз понюхав дівчину. Видно, від неї відчувався запах хлопця і собака сприймав її за свою.

Мати обняла й поцілувала сина, взяла обох за руки.

- Йдемо до хати. Батько пішов запросити кумів та привести бабуню з дідусем. Бабуня ще тримається, а дідусь прихворів. Ніяк не може покинути палити, каже – серце болить.

Стелла окинула поглядом стару хату. Подібні фермерські бачила лише у кіно. Вона хоч і висока, цегляна, під шифером та вікна з дерев'яними рамами, двері потрібно міняти, поновити штукатурку, забетонувати землю навколо стін. В кутку двору невисока криниця з дахом та відром на цепку. Стелла лише здогадалась, що відром достають воду. Адже подібного ніколи не бачила. В іншому кутку - невеликий цегляний сарай під уже трохи зеленкуватим шифером. Під сараєм розташована будочка для Тузика. Вздовж сітчастої іржавої огорожі посаджені якісь кущі, декілька дерев, квіти, що уже відцвітають. Все прибрано, доглянуто, пофарбовано, дерева підбілені, але якесь примітивне, ніби декорації в кіно.

«Живуть же у місті, - з жалем подумала дівчина, - син навчався в університеті, а як їм ще далеко до американської дійсності. У нас навіть парканів між котеджами немає, зелені дворики, декоративні покриття, ілюмінації, автомобільні гаражі з автоматичним відкриванням воріт. Бездоганні дороги безпосередньо до самих котеджів. Тут же асфальтового покриття немає, посипано мілким щебенем, так, здається, Макс назвав ці камінці. Майже посеред двору стоїть бетонний стовп з освітлювальним ліхтарем. І це в країні, яка вважає себе європейською, прагне нарівні розмовляти з Великою Британією, Німеччиною! Звичайно, при заробітках, як розповідав Макс, у сто-двісті доларів на місяць важко прожити навіть жебраку. А вони якось живуть та навіть платять за навчання в університетах».

В маленькій кухні з умивальника помили руки, пройшли у світлицю. Посередині уже стояв накритий для гостей стіл з пляшкою шампанського та пляшкою горілки посередині, у графині напевне сік, чи компот, в тарілках нарізана ковбаса, огірки, помідори, ще якась закуска, перед кожним стільцем пусті тарілочки і серветки.

- Трохи відпочиньте з дороги, - запропонувала мати. – Пройдіть до спальні, переодягніться, - показала рукою у бокові двері. - Батько повинен зараз бути. Він після обіду відпросився з роботи.

У спальні по боках застелені покривалами два ліжка. Під завішеним світлим порт'єрами вікном на тумбочці невелика скляна ваза зі свіжими ромашками. Біля дверей двостворчата коричнева шафа. Над одним ліжком у рамочці весільна фотографія двох молодих людей. На дівчині довга фата і віночок.

- Це мати з батьком на своєму весіллі, - показав Макс.
- У вас і зараз фату одягають?
- Так. Лише не таку довгу.
- А у нас, ти бачив, наречена без фати. Лише обов'язково весільний невеликий букет квітів, який після вінчання вона кидає позад себе. Хто зловить, незабаром вийде заміж. Мій зловила Люсі, але чомусь поки що про одруження нічого не каже. Та давай розпаковувати валізу. Потрібно вручити подарунки.

Коли Стелла принесла на кухню і простягла матері яскраву, квітчасту, осінню шерстяну кофту, у тої засяяли очі.

- Це мені? – ледве вимовила жінка, склавши на грудях долоні.

Стелла накинула їй кофту на плечі. Мати заплакала та міцно при-

горнула до себе дівчину.

- Дякую, доню! Аби у вас з сином було все добре.

- Все добре! - промовила задоволена невістка, яка побачила, що її подарунок дуже сподобався. На столику поряд у невеликому підносі лежав нарізаний хліб. Стелла показала рукою на хліб, а потім у напрямку світлиці. Мати ствердно кивнула головою. Дівчина взяла піднос та понесла на стіл. Потім знову повернулася на кухню і запитливо подивилась на свекруху, поглядом запитавши, чи не потрібно ще щось допомогти.

- Все уже на столі, все нарізано. Каву подам в кінці, – взяла мати дівчину під руку і вони разом вийшли до світлиці.

Тут до хати зайшли батько з низенькою бабунею та кремезним дідусем, кум з кумою і ще одна жіночка з перев'язаною чорною стрічкою головою. На гомін вийшов зі спальні Макс. Він замість сорочки уже одягнув білу футболку, з усіма обнявся, поцілувався. Усі дивились на дівчину.

- Це моя люба Стелла. З нею ми повінчались, - хлопець став поряд з дружиною. – Вона сестра мого американського друга, який називає мене братом. Наступного року закінчує університет. Заставила поступити до їхнього коледжу та навчила грати у великий теніс. Сама ж настирно хоче навчитись кулачному бою.

- Це по нашому! По бойовому! - схвально промовив батько.

- Дуже вірно зробили, внучку, що повінчались. Дуже добре, - поцілувала невістку та перехрестила їх бабуня. – А то поживуть невінчені та невдовзі розлучаються. Ми з дідусем уже разом п'ятдесят третій рік. Прожили душа в душу. І вам того бажаю.

- Все добре! - соромливо усміхнулась Стелла.

- Українською більше нічого не скаже, - розсміявся Макс. – Але пообіцяла обов'язково вивчити.

- Прошу дорогих гостей до столу, - запросила мати. - Чим багаті, тим і раді.

Лише тепер Макс звернув увагу на жіночку з чорною стрічкою.

- Тітко Галю, а де дядько Микола? - запитав стривожено.

- Загинув мій Микола на Донбасі, - опустила голову жінка, - Уже й сорок днів справили. Не зміг стерпіти наглої агресії москалів. Казав: запорожці завжди їх били і зараз переможемо. Коли взнав, що

там створюються добровольчі батальйони, полетів туди соколом, хоч уже було йому майже п'ятдесят років.

- Вічна пам'ять і царство небесне, - перехрестилась бабуня.
– Добрий був чоловік. Нам вторік перекрив сарай, жодної копійки не взяв. Хай земля йому буде пухом! Та не будемо про сумне. Батьюшка Євлампій каже, що й на небесах потрібні добрі люди.

Гості посідали за стіл, випили по чарці за молодих, потім за те, щоб швидше закінчилась війна на Сході.

- Максе, розкажи, як живуть американці, - запитав дідусь. – А то кажуть, що й у них не все гаразд.

- Нам би, дідусю, їх негаразди! Безробіття, як у нас, там немає. На літо з усього світу приїжджають десятки тисяч студентів підзаробити. Прибиральник одержує шість доларів за годину. А курка в маркеті коштує три долари. На нормальній роботі зарплатня значно вища. Але при першому ж зауваженні можуть звільнити з роботи. Ми, четверо студентів, за гарну квартиру з усіма зручностями платили шістсот доларів на місяць. Це була наша триденна зарплатня. До коледжу мене прийняли за співбесідою. Два курси я зміг закінчити за один рік. Без хабарів. Де у нас таке може бути?

- Так, дуже низька зарплатня та хабарі нас гублять! – вирвалось у батька. – Ми працюємо вдвох на хороших роботах, а на природний газ для опалювання змушені з протягнутою рукою просити у держави субсидію. Це при тому, що українського газу для населення вистачає. Йдуть впевнені розмови, що незабаром газ та електроенергія значно подорожчають. Що тоді будемо діяти? Зробили людей жебраками! Без хабара не підступитись до чиновника, лікаря, вчителя. Медицина взагалі перетворилась на потужний бізнес, що викачує з людей кошти. За операцію апендициту потрібно заплатити більше десяти тисяч гривень!

- Тому молодь і встала на диби на Майдані, коли уряд відмовився підписувати Асоціацію з Євросоюзом, - сказала кума Олеся. - У Європі зовсім інші порядки. Через десять років, як у Польщі, Угорщині, Чехії, Прибалтиці, ми б жили по європейському. А що нас чекає в союзі з хижою азіатською Росією? У них же в крові завойовницькі варварські татаро-монгольські гени! Більшість князів країни Мексель на протязі майже чотирьохсот років одружувались на ханських дочках та внучках. Цар Петро Перший у 1700 році ще платив

дань кримському хану. Це дуже переконливо описав у своїх історичних творах Володимир Белінський. Коли йшла війна у Чечні, вони, щоб залякати населення, скидали у повітрі з вертольотів мирних жителів. Зараз знущаються над нашими полоненими, мов гестапівці у Другій світовій війні. Зниклих без вісти на Донбасі, а фактично убитих уже нараховується сотнями. Там діють спецназівці новітнього фашиста Путіна.

«Невже я зможу відсиджуватись у ситій безпечній Америці, коли у нас таке коїться? – вирувало у голові Макса. - У жіночки з вагону загинув приятель сина, пропав наш сусід дядько Микола, який подарував мені ще цуценям Тузика. А скільки часу буде тривати нужденне життя у батьків? Україна багато років у великій газовій залежності від Росії. Як риба на гачку, з якого ніяк не може зірватись. Змушені ввести ці принизливі субсидії. Попробували від Росії відірватись, так вона зразу накинулася війною. Щось потрібно робити. Не піде ж дідусь на Донбас захищати нашу землю від знахабнілого звіра Путіна. Покохались трохи зі Стеллою й досить. Вона, звичайно, з цих розмов нічого не зрозуміла. Буде дуже страждати. Та постараюсь якимось її переконати, хоч це буде важко зробити».

Після того, як пішли гості, дівчина роздала подарунки батькові, бабуні, дідусю.

- Такої у місті ні в кого не бачив! - приміряв теплу шапку зраділий батько. - Навіть шия захищена. Кабіну мого старенького тарантасу продуває. Зимою від простуди бувають чиряки на шиї. Тепер позбудусь. Дякую, дочко, за славний подарунок!

Бабуня на всі боки повертала хустину з червоними квітами.

- Шкода навіть до церкви в ній ходити. З Польщі, казали, подібні привозять. Видно, доцю, ти довго її вибирала. Коли помру, закутаєте, діти, голову в гробу.

Та найбільше зрадів подарункові дідусь. Він аж засявав. Клав портсигар до кишені, знову його витягав, клацав, відкривав, закривав. Нарешті обережно переклав цигарки з пачки до портсигара.

- Мій приятель Степан, коли закурюємо, витягує з кишені свій задріпаний портсигар і демонстративно пригощає цигаркою. Ніби я не міг купити собі таку річ. Та попадаються то якісь примітивні, то дуже дорогі. Тепер засуне язика до одного місця. Куди його портси-

гарові до цього братись. Дякую, доню! У тебе, видно, батько курить? Кращого подарунка й годі було чекати.

- Батько не курить, - відповіла дівчина, коли Макс перевів запитання дідуся. - Просто Макс розповідав, що ви хочете покинути курити. От я й подумала, що з портсигаром це легше буде зробити.

Усі розсміялись. Дідусь покидав курити уже декілька раз. Та через деякий час знову брав цигарку в зуби.

- Він і в гробу буде лежати з цигаркою! - обурилась бабуня. – В грудях болить, кашляє, а декілька в день все одно викурює.

Коли лягли спати, Стелла пригорнулася до хлопця.

- У тебе велика гарна рідня. На мене так ласкаво усі дивились. Подарунками теж ніби догодила. Мати поцілувала та погладила мене по плечі. Рада, що ми до них прилетіли. Але за цей день стільки вражень, що дуже стомилась. Очі злипаються. Завтра покажеш мені місто. Дуже хочу побачити містя, де ти ріс.

Макс поцілував дружину перед сном та ще довго лежав із закритими очима. Про свої роздуми, щоб не спантеличити дівчину, вирішив розповісти трохи пізніше.

«Потрібно, щоб вона хоч трохи зрозуміла страшну загрозу для моєї родини, друзів, мого міста, для усієї держави. Я ніколи не задумувався над почуттям патріотизму. Для мене це було щось дуже абстрактне. А тепер зрозумів, що патріотизм для людини – це як повітря, яким вона дихає. Є повітря – і людина живе. Немає – гине. Так само патріотизм, без якого людина просто скніє та поступово морально вмирає. Полізла ця російська п'яна сарана на нашу землю і люди зрозуміли, що вони можуть втратити найдорожче. Щоб захистити свою родину, оселю, рідне місто, державу, почали створювати добровольчі батальйони. Ідуть відбити смертельну загрозу, яка може на багато років зупинити нас у прагненні до кращого життя, перетворити вільне населення у новітніх рабів. Побачив, як живуть в Америці, де працюючі та кмітливі люди можуть нормально трудитись та достойно влаштуватись у житті, і захотілось, щоб у нас так було. Поряд Польща за двадцять років стала шостою державою у Європі за економічним потенціалом. Туди сотні тисяч українців прагнуть на роботу. А у нас батько їздить на старому тарантасі, весь час простуджується. Та ще – ганебні субсидії».

З такими тривожними роздумами хлопець заснув далеко за північ та побачив страшний сон.

Ніби в «Діснейленді» у Маямі вони вдвох з приятелем студентом Дімою в одному з атракціонів стрімко спускаються вниз під землю і попадають до пекла. Майже темно, дуже душно, сильно тхне смолою, яка кипить поряд на вогнищі у великому чані. Здоровенний, кучерявий, мускулистий, спітнілий в одних білих шортах негр весь час підкидає до вогнища дрова. А поряд на ослінчику лисий, невисокого зросту, з сивою борідкою у старому, підперезаному мотузкою невиразного кольору халаті дідок приймає чергового «клієнта». «Клієнт» хитається та ледь тримається на ногах. Дідок про щось розпитує його, заглядає до комп'ютера, який лежить перед ним на колінах. Дрова у вогнищі сильно потріскують. З розмови мало що чути. Та до Макса долітають деякі фрази.

- Ти чому прибув п'яний? – запитує дідок.
- Я вчора був п'яний, коли з товаришем випили після роботи у скверіку на лавочці майже дві пляшки горілки. Відзначали День сантехніка. Закусили лише одним пиріжком на двох. Грошей на закуску не залишилось. От я і відключився. Сьогодні потрібно було похмелитись. Та не вийшло. Тому трохи покачуюсь.
- Ти дійсно не пам'ятаєш, що з тобою сталося?
- Нічого страшного не сталося. Прокинувся лише ось перед зустрічю з вами. Чого я тут опинився, гадки не маю. Адже вас не знаю. Труби у горлі нестерпно горять. У вас немає чогось випити?
- На ось кварту води, - подає металеву кварту дідок.
- Може хоч пиво є? - зробив один ковток з кварти чоловік.
- Спиртного не тримаємо. Бачу, у тебе багато гріхів, - заглянув до комп'ютера дідок.
- У кого їх немає. Це моїй дружині батюшка постійно відпускає. А я до церкви не ходжу.
- Шкодуєш пожертвувати на церкву пару гривень? Їй уже більше ста років. Давно потрібно дах ремонтувати. Весь у дірах.
- Товариш каже, що пожертви батюшка забирає собі.
- Він що, повинен Божим духом жити? - підвищив голос та подався вперед дідок.
- Так на дорогому ж «Мерседесі» катається! Мені на такого не заробити за все життя.

- Не на «Запорожці» ж йому їздити! У служителя церкви повинна бути особлива солідність. Дорога машина, гарний будинок, прислуга. Та не будемо більше про батюшку. А у тебе кваліфікація не дозволяла заробити. Потрібно було заснувати свій бізнес. Але тепер про це марна розмова. Я ось дивлюсь у комп'ютер та бачу, що маєш ще гріхи. Розповідай.

- Хто ви такий, що маю вам розповідати? – образився чоловік.

- Ти ще не зрозумів, куди потрапив? - спокійно дідок. - Оглянь навколо. Це нічого тобі не нагадує?

Чоловік підняв голову, здивовано оглянув великий котел на багатті, аж зіщулився, побачивши здоровенного негра.

- Невже я у пеклі? - здогадався. - Ми ж лише вчора відзначали з товаришем своє професійне свято День сантехніка.

- Так відзначили, що тебе машина переїхала, - констатував дідок, - а товариш потрапив до реанімації. Невідомо ще, кому більше повезло. У реанімації той з ума сходить від болю, рідні не сплять ночами і невідомо, чи він звідти вийде живим. Тобі ж немає чого хвилюватись. Спокійно перейшов до нас. Так які гріхи?

- Що ви пристали з цими гріхами! Переспати декілька раз з одинокою бухгалтеркою Вікою хіба гріх? Їй же, каже, дуже хочеться чоловіка, та де його взяти. Баби давно розібрали. На всіх не хватає. На стіл вона гарно накриває. Навіть червону ікру ставить, коньяк. Хіба втримаєшся? Вона така ніжна та невгамовна. Як пригорне, то про все забуваю!

- А ви вінчались у церкві з дружиною?

- Звичайно. Дружина до вінчання нічого лишнього не дозволяла. Цілуватись, сказала, можна. А іншого – мати не велить.

- Тоді з Вікою грішив! Ще що?

- З товаришем вкрали з складу ЖЕКу дві опалювальні батареї. До заробітної платні було далеко, а хотілось випити.

- Це теж гріх. Адже батареї за кимось рахувались?

- Та рахувались, - почесав потилицю сантехнік. - Завідувачка складом згодом заплатила за них зі своєї заробітної платні.

- Бачу тут ще якісь невеликі гріхи. Та й цих доволі, щоб горіти у смолі. Роздягайся! – наказав дідок.

- Даруйте! Як горіти у смолі? - пустив сльозу чоловік. - У мене є одна добра справа. Може скасуєте гріхи?.

- Розповідай.
- Одного разу після роботи ми випили по чарці, а тут телефонує начальник дільниці про те, що в шостій квартирі поряд з нашою майстернею у бабуні прорвало каналізацію. У нас зміна закінчилась. Товариш каже, що не підемо, а то бабуня напише скаргу, що ми були п'яні. Я ж все таки пішов та перекрив воду. І навіть грошей з бабуні не взяв.
- Ця справа замінить один гріх. Та інших хватає. Роздягайся!
- В одежі не повинно дуже пекти, - знов розплакався та став на коліна чоловік. – Благаю вас: дозвольте одягнутому.
- Добре! На тобі нікому не потрібна стара робоча одежа. Сем! – гукнув дідок до негра. - Забирай сантехніка.

Негр повільно підійшов до майже непритомного чоловіка. Він був уже в одних світло сірих плавках. Видно стомився. Його чорне налите силою тіло, що виблискувало від багаття, покрили невеликі крапельки поту. Білили лише зуби. Він якось хижо усміхався. Вищий на дві голови від сантехніка, негр спокійно взяв однією рукою за його пасок, другою – за комір, підняв і кинув до чану. Чоловік несамовито закричав та щез у смолі, яка покрилась бульками.

Макс прокинувся. Перед очима ще деякий час стояла страшна картина гарячого пекла, що надзвичайно вразила. Він весь спітнів. Серце у грудях гулко калатало.

«Потрібно піти до церкви та сповідатись. У мене теж гріхів хватає. Не хочу горіти у пеклі. Саме так, як побачив у вісні, про нього розповідала бабуня. Вона ще казала, як звати того дідка, що розпитує про гріхи. Та я зовсім забув і запитаю у бабуні. Знайомство там теж не завадить».

Поряд спокійно спала Стелла. Вона у вісні трохи розкрилась. Макс обережно поправив на ній простирadlo, повернувся на інший бік, прочитав «Отче наш» і заснув.

Вранці, поки Стелла спала, а батьки пішли на роботу, на кухні, де радіодинамік був ввімкнений майже постійно, хлопець прослухав останні вісті першої програми центрального радіо. Повідомлялось про запеклі бої українських кіборгів у майже повністю зруйнованому Донецькому аеропорту та оточенні наших військ під Дебальцевим. За минулу добу загинуло вісімнадцять українських патріотів. Макс твердо вирішив іти захищати країну.

Вдень молодята побували на могилі дядька Миколи. Потім зашли до церкви, де батюшка відпустив Максу гріхи. Ще хлопець показав Стеллі своє гарне місто. Воно розташоване над повноводною мальовничою рікою та утопало в зелені верб, каштанів, лип. На узбіччях головних вулиць закінчували цвісти троянди, червоніли буйним червоним цвітом канни. У чисельних квіткових кіосках продавались різнокольорові стрімкі гладіолуси, пишні білі та жовті хризантеми, величезні ромашки, айстри та більше всього ніжних чудових червоних, білих, рожевих, оранжевих троянд. Макс купив коханій три білих великих хризантеми.

В чисто прибраному центральному парку стрімкі ялини, смереки, розлогі столітні дуби та сосни майже як у лісі. Багато гарних лавочок для відпочинку. На одній з них сиділа закохана пара. Більшість доріжок заасфальтовані, а ґрунтові посипані жовтуватим піском. Макс показав величний дуб, на якому колись вирізав літеру «М». Вона уже майже заросла та ще сліди можна було розгледіти. На баскетбольному майданчику відбувалась жвава зустріч двох команд. Макс зупинився.

- Здається, грають хлопці з нашого університету. Давай подивимось, - запропонував.

Несподівано один з гравців вигукнув:

- Гляньте, це ж наш Макс!

За мить вони зі Стеллою опинились у колі Максових друзів. Судді прийшлося перервати зустріч.

- Ти чому так довго пропадав? - вдарив один по плечу.

- Ми без тебе, капітане, програємо, - пригорнув його інший.

- Може зіграєш з нами? – запропонував третій.

- Так у мене немає форми, кросівок, - розгублено промовив Макс, - давно не тренувався.

- Форму ми знайдемо! Ти й без тренувань добре граєш.

- Стелло, - тихо на вухо дівчині прошепотів Макс, - я повинен зіграти. Мої програють. Добре, - уже до хлопців, - давайте форму.

За кілька хвилин спортивна зустріч відновилась. Суддя та гравці іншої команди, здається, навіть нічого не зрозуміли. Йому сказали, що запасний гравець запізнився. Макс, як було раніше, повів своїх вперед. У нього майже все виходило добре. Як точні кидки по кільцю, так і вчасні передачі. До кінця зустрічі його команда вийшла

вперед та впевнено виграла. Щоб противники не встигли в усьому розібратись, Макс міцно потис хлопцям руки, швиденько переодягся та пішов зі Стеллою геть.

На фасаді одного з будинків у центрі міста вони побачили напис великими чорними літерами: «Центр волонтерів міста. Допомога учасникам АТО». Макс перевів дівчині напис, запропонував зайти.

При вході за столом сидів статний молодик у військовій захисній формі. У великій кімнаті попід стінами на стелажах з одного боку лежало різноманітне вбрання: куртки, штани, взуття. З іншого боку - банки з консервацією, щось у поліетиленових пакетах, мішках.

Молодик запитливо подивився на Макса.

- Хочу записатись добровольцем до АТО, - несподівано навіть для самого себе випалив хлопець. Він же хотів підготувати до цього рішучого кроку Стеллу, та все не наважувався їй сказати.

- За кутом будинку з прапором над входом є офіс «Правого сектору», - доброзичливо усміхнувся та піднявся за столом молодик. – Там записують. Дуже радий вітати справжнього патріота України.

Вони зі Стеллою вийшли на вулицю.

- Про що ти розмовляв з тим містером? - схвильовано, ніби відчувала щось дуже важливе, запитала дівчина.

- Стелло, ти вислухай уважно та не хвилюйся, - взяв її під руку Макс. - На Сході України, ти знаєш, іде війна проти хижого агресора, який уже захопив Крим. На фронт пішли десятки тисяч людей. Якщо ми не зупинимо звірів росіян, вони прийдуть до мого міста, вони перекреслять наше майбутнє. Я не можу сидіти в Америці і спокійно за цим спостерігати. З баскетбольної команди уже один там воює. Ще двоє записались добровольцями. У вас теж колись була війна між Північними штатами та Півднем. Розповідав твій батько, що ваш прадід тоді загинув. Знаю: ти будеш за мене дуже хвилюватись. Але твердо обіцяю, що повернусь до тебе.

- Ти ж не закінчив коледж! – мало не крикнула дівчина. - І на кого ти мене залишиш? Я помру від горя!

- Коледж закінчу згодом. Томас з Катрін та батьки тебе підтримають, - заспокійливо поцілував її Макс. - Я буду телефонувати, писатиму СМСки.

- Ні, я так не зможу, - схвильовано подивилась у вічі чоловікові Стелла. - Запишусь волонтером, щоб тобі допомагати. Тут же напи-

сано про волонтерів, - показала рукою дівчина. - А ще я умію непогано стріляти. Там такі стрільці згодяться.

- Тебе не запишуть! - розхвилювався Макс. – Ти громадянка США. І немає чого тобі на війні робити.

- Не запишуть тут, я вирішу питання вдома. Наші волонтери допомагають по всьому світові. До України теж повинні пустити. Одного тебе я на фронті не залишу.

- Стелло, це не якась пригодницька подорож, - намагався відмовити дружину Макс. - Там іде війна! Гинуть люди! Такій тендітній дівчині, як ти, там нічого робити.

- Я твердо вирішила: іду волонтером, - наполягала Сара. - Твоя родина та Україна для мене теж стали рідними.

«Що вона там робитиме? - аж заболіло від думок у голові Макса. - Війна не для дівчат. Звичайно, санітарки, зв'язківці, повари там потрібні. Та це все не для Стелли. І взагалі, сказали хлопці, там артилерійські обстріли, чоловіки матюкаються. Відсутні елементарні санітарні умови, до яких звикла Стелла. Як її відмовити?»

- Люба, не поспішай з таким рішенням, - пригорнув дівчину Макс. - Там ні душу, ні туалету може не бути. Страшна антисанітарія! – хотів хоч цим налякати. – Бачила, на полицях лежить консервація, у пакетах, видно, теж продукти. Воюють впроголодь.

- Волонтери там уже допомагають. Я зможу! – сильніше пригорнулася та твердо продовжувала дивитись у вічі коханому дівчина. - Не відмовляй мене. Самій без тебе мені буде значно гірше.

- Дякую, мила, що розумієш та підтримуєш мене, - поцілував дівчину Макс. - У щасті і горі ми завжди будемо разом.

А надворі буяло серпневе літо. Сонце посилало на землю щедre тепло. Воно ніби щиро усміхалось молодятam та вітало з прийнятим рішенням. Неподалік над площею кружляла згряя білих голубів. Перед відбуттям у вирій вигравали молоді пустотливі ластівки. У недалекому кіоску продавали кавуни, дині, виноград. Поряд жінка й чоловік про щось жваво розмовляли з веселою дівчинкою, яка весь час підстрибувала та показувала рукою на голубів. Все так мирно та мило. Ніби й ніякої страшної війни на Сході.

Через декілька днів Макс поїхав добровольцем на Донбас. Стелла поки що залишилась працювати у Центрі волонтерів міста, жила у батьків Макса та ходила на короткострокові курси військово-

вих снайперів. Вона за англо-українським розмовником стала активно вивчати українську мову. Дівчині пообіцяли, що незабаром направлять до зони АТО.

У буремному Іловайську почався страшний, розстріляний росіянами вихід наших військ з багатоденного оточення.

*Не спи, моя рідна земля!
Прокинься, моя Україно!
Відкрий свої очі у світлі далеких зірок!
Це дивляться з темних небес
Загиблі поети й герої –
Всі ті, що віддали життя за майбутнє твоє.*

Кінець другої книги. Серпень 2016р.

Літературно-художнє видання

ПОЛОВИНЧУК Валерій Павлович

Ф Л О Р И Д А
С Т Е Л Л А

Р О М А Н

Книга друга

Технічний редактор і коректор О.М. Борисова

Вінниця. Саміздат.
Наклад 500 прим. Тел. 65-75-30

Про кохання американської дівчини та українського юнака у черговому творі академіка В.П. Половинчука. Повісті «Від хулігана-пастушка – до академіка», «Закоханий хабарник», «У кожного своя доля», «Любов педагогічна», «Учитель танців», «Сміються, плачуть солов'ї», романи «Любов зла – полюбиш...», «Цветы Софии», «Червоне – то любов», «Небесний сектор» та перша книга роману «Флорида» опубліковані у 2010-2015р.р.